

**ЗВІТ
РЕКТОРА ПРО ДІЯЛЬНІСТЬ КОЛЕКТИВУ
ЧЕРНІВЕЦЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА
ЗА 2022 РІК**

Зміст

Вступ.....	3-6
Розділ 1. Освітня діяльність.....	7-40
1.1. Вступна кампанія.....	7-15
1.2. Контингент студентів.....	15-22
1.3. Функціонування систем внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності.....	22-29
1.4. Ліцензування та акредитація.....	29-31
1.5. Підготовка науково-педагогічних кадрів через аспірантуру та докторантуру.....	31-31
1.6. Організація практичної підготовки здобувачів вищої освіти.....	31-33
1.7. Підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича.....	34-39
2. Наукові, науково-технічні та інноваційні досягнення.....	40-58
2.1. Загальна інформація.....	40-41
2.2. Конкурсне та грантове фінансування.....	41-42
2.3. Співпраця із замовниками.....	42-42
2.4. Найвагоміші досягнення науковців університету.....	42-43
2.5. Наукові здобутки молодих вчених і студентів.....	43-45
2.6. Діяльність наукової бібліотеки у 2022 році.....	45-55
2.7. Функціонування ботанічного саду.....	55-58
Розділ 3. Міжнародна співпраця.....	59-72
3.1. Загальна інформація.....	59-66
3.2. Участь у європейських проєктах.....	60-61
3.3. Мобільність студентів і викладачів.....	62-63
3.4. Співпраця з міжнародними фондами.....	63-66
3.5. Літні школи та навчання іноземних студентів.....	66-67
Розділ 4. Імідж Чернівецького університету в інформаційному просторі.....	68-72
Розділ 5. Кадровий потенціал університету.....	73-73
Розділ 6. Гуманітарна та волонтерська діяльність.....	74-92
Розділ 7. Фінансовий стан університету.....	93-98
Розділ 8. Господарські справи.....	99-102

ВСТУП

Шановні колеги!

Здавалося б, два ковідних роки привчили нас до екстремальних ситуацій, але 2022 рік виявився ще складнішим, у зв'язку з жорстоким повномасштабним вторгненням російської федерації на територію України. Нам довелося знову пристосовуватися до нового, не відомого досі формату роботи, пов'язаного з умовами воєнного стану. Якщо формат дистанційного навчання був освоєний під час COVID-19, то виїзд наших студентів за кордон (особливо дівчат) разом із сім'ями, участь студентів у бойових діях як добровольців чи контрактників змусили шукати нові форми комунікації з ними.

Новим викликом стали повітряні тривоги, що поставило на порядок денний безпеку учасників освітнього процесу. Для цього облаштовано 8 укриттів у навчальних корпусах, 3 – у гуртожитках за відповідними вимогами ДСНС (питна вода, аптечки, сухі пайки, інтернет тощо), переведено навчальний процес у дві зміни для забезпечення студентів і викладачів.

З листопада додалася енергетична криза, пов'язана із руйнуванням критичної інфраструктури країни, перехід на аварійні відмикання електроенергії, що теж суттєво вплинуло на графік освітнього процесу і роботу основних підрозділів університету, особливо бухгалтерії та відділу кадрів. Утім, і з цим ми так само справилися, використовуючи генератори та почергове приєднання до них окремих підрозділів закладу.

Особливістю роботи в умовах воєнного часу стали зміни в прийомі на навчання (уведення НМТ замість ЗНО при вступі на ОР «Бакалавр» та МТНК замість іноземної мови на кон'юнктурні спеціальності ОР «Магістр», збільшення термінів вступної кампанії (4 місяці) тощо. Незважаючи на нові виклики часу, колектив університету продемонстрував злагоджену й ефективну роботу та залишився одним із флагманів вищої освіти в державі. Основні показники результативної та ефективної діяльності колективу такі:

1. Успішно проведена вступна кампанія 2022 р. За кількістю поданих заяв університет восьмий (у тому році – 15-й) в Україні, на скорочену форму навчання – 5-ий; на ОР «Магістр» – сьомий. За вибореними місцями держзамовлення ми на 8-му місці (у минулому році – 11), за середнім конкурсним балом – на 9-му (у минулому – 25).

Усього на навчання зараховано 6375 осіб, з них на бакалаврат – 3517 (1241 – д/з); у магістратуру – 2864 (611 – д/з). Унаслідок успішного прийому в нас навчається майже 14 тис. студентів, з них 11300 – на стаціонарі. Це дозволило зберегти найцінніше в закладі – його кадровий потенціал (значна частина викладачів працює більше як на 1 ставку).

2. Продовжена оптимізація організаційної структури університету шляхом об'єднання малочисельних кафедр на географічному факультеті, інституті біології, хімії та біоресурсів, інституті фізико-технічних і комп'ютерних наук, факультеті історії, політології та міжнародних відносин. Усього в закладі налічується 73 кафедри, 55 з яких очолюють доктори наук (75%). Середній вік професорсько-викладацького складу становить 44 роки, а 34% – молодь до 35 років, що слугує переконливим аргументом успішного майбутнього закладу.

3. У 2022 р. акредитовано 38 ОПП і ОНП. Ефективній реалізації освітнього процесу сприяв перехід на єдину платформу Moodle електронного навчання та постійне вдосконалення сайту online.chnu.edu.ua, на якому розміщені матеріали більше 5 тис. курсів, якими користувалися понад 15 тис. осіб. Згідно з цільовими показниками завершується робота зі створення нового сайту університету, системи електронного документообігу та електронного розкладу. З метою впровадження інноваційних методів викладання майже 40% університетських аудиторій і лабораторій обладнано мультимедійною технікою.

4. Достатньо високий статус ЧНУ підтверджено низкою рейтингів українських та міжнародних експертних груп. Так університет займає:

- 5-те місце за показниками Nature Index (міжнародний показник ефективності інституційних досліджень з природничих наук);
- 6-те – за показниками науково-метричної бази Scopus;
- 7-те – у міжнародному рейтингу Round University Rankings;
- 7-е – серед кращих класичних університетів України;
- 11-те – за рейтингом «Топ – 200 України»;
- 14-те – у консолідованому рейтингу закладів вищої освіти.

І вже втретє університет зберігає свої позиції серед кращих університетів світу в рейтингу The World University Rankings, входячи до рейтингової групи 1201-1500 (Physical Sciences – 1001+; Engineering – 1001+). Усього лише 10 закладів вищої освіти з України увійшли до цього рейтингу.

Згідно з цільовими показниками, індекс Гірша в науково-метричній базі Scopus зріс з 64 до 68, а Web of Science з 59 до 63. За показниками ефективності інституційних досліджень з природничих наук ЧНУ майже 5-те місце.

Науковці університету популяризували свої дослідження в монографіях, підручниках, наукових статтях числом більше 2 тис., серед яких 163 роботи в базі Scopus та 128 – у Web of Science. В університеті 11 видань входять до категорії «Б» та започатковано англomовний науковий журнал «Security of Infocommunication Systems and Internet of Things» з перспективою входження його до категорії «А».

В університеті виконується 18 науково-дослідних робіт із фонду держбюджету, загальним обсягом 13 млн.

У рамках базового фінансування наукових напрямків «Природничі і математичні науки» держава виділила 244,2 тис. грн, а на «Технічні науки» – 52,4 тис. грн. Крім того, науковці університету виконують 7 госпдоговірних тем, загальним обсягом майже 500 тис. грн.

За наукові розробки стипендію Верховної ради отримав проф. А. Саміла, а ще 4 молодих науковці університету відзначені стипендіями Комітету з державних премій у галузі науки й техніки.

В університеті підготовлено рекордну кількість наукових студентських робіт (147) для участі у Всеукраїнському конкурсі. П'ять студентів отримали стипендії Президента України, 2 студенти – стипендії імені Героїв Небесної Сотні.

Університет став асоційованим партнером мережі «European University Foundation» та асоційованим членом консорціуму європейських університетів «UNITA».

Авторизована інформаційно-бібліотечна система «УРБІС» охопила всі бібліотечні процеси, автоматизувала пункти обслуговування користувачів. Обсяг електронного каталогу на 01. XII. 2022 р. налічує 869,9 тис. назв документів.

5. Важливим складником функціонування сучасного університету є міжнародна діяльність, у рамках якої університет має укладені 206 угод з навчальними, науковими і культурними закладами майже із 30-ма зарубіжними країнами (угоди з російськими і білоруськими закладами освіти розірвано в односторонньому порядку).

Незважаючи на військові дії, нам вдалося з другої половини року почати відновлювати академічну мобільність студентів і викладачів. Отож у 2022 р. на навчанні та стажуванні за кордоном перебувало майже 600 студентів і викладачів, що перевищує кількість відряджень за 2020 та 2021 роки разом узятих у рамках європейських програм (Erasmus+, KA1, DAAD, KAAD) і двосторонніх договорів про співпрацю.

Посутнім складником міжнародної співпраці є виконання програм подвійних дипломів. Укладено угоди про 16 спільних ОПП ОПН з 9-ма закладами вищої освіти з 5-ти країн світу (Китай, Польща, Литва, Румунія, Словаччина).

Першочерговим завданням міжнародної діяльності вважаємо розширення контингенту іноземних студентів в університеті.

6. В умовах воєнного стану, постійних міграцій внутрішньо переміщених осіб університет став центром волонтерського руху. Наші міжнародні партнери надали і надають гуманітарну допомогу, загальною вагою понад 500 т вантажів на суму близько 400 тис. євро, які розподіляються між ВПО, а також відправляються іншим закладам вищої освіти України, які постраждали від воєнних дій. Крім того, силами студентів і викладачів

проводилися десятки заходів благодійного характеру, зібрані кошти йшли на підтримку воїнів ЗСУ та їхніх сімей.

Вагомі досягнення наших студентів на спортивних змаганнях, які захищають честь університету і країни на міжнародних змаганнях. Серед них 9 чемпіонів і призерів чемпіонатів світу, 4 – чемпіонів Європи, 3 – кубка світу, інших міжнародних турнірів – 5 осіб, 28 чемпіонів і призерів чемпіонатів та кубків України.

7. Доходи університету за всіма видами діяльності у 2022 р. зросли майже на 30 млн грн і складають 540 млн 955 тис. грн (з них 284 млн 489 тис. грн за загальним фондом, більше 51 млн грн для виплати стипендій здобувачам вищої освіти, майже 13,5 млн грн на наукову та науково-технічну діяльність), 256 млн 466 тис. грн за спеціальним фондом. І це при тому, що МОН України знову перейшло на розподіл видатків держбюджету за попередньою формою з урахуванням контингенту здобувачів освіти, масштабу діяльності, наукової діяльності, регіональної підтримки і працевлаштування випускників, що зменшило надходження із загального фонду на 18 млн грн менше запланованих. Крім того, МОН не фінансувало цього року капітальні видатки.

Пріоритетним завданням у фінансовій сфері залишалось утримання на належному рівні оплати праці співробітників і виплату стипендій здобувачів. Фінансові можливості університету дали змогу зберегти доплати за науковий ступінь і вчене звання в розмірі 1001 (більше 36 млн грн), надбавки за складність, напруженість і високі досягнення (майже 14 млн грн). Крім того, за рахунок економії фонду зарплати вдалося виплатити майже 13 млн грн.

За особистою згодою співробітників на спецрахунок НБУ для збору коштів на підтримку Збройних Сил України неодноразово перераховувався одноденний заробіток (2 млн 715 тис. грн).

8. Навіть за відсутності видатків на капітальні ремонти університет спромігся підтримувати в нормальному стані всі господарські споруди, підготувати укриття для убезпечення учасників освітнього процесу в корпусах і гуртожитках, здійснити підготовчі роботи до опалювального сезону. Загалом виконано робіт на суму близько 5 млн грн, найважливішими були:

- ремонт водопровідних мереж у гуртожитках № 3-4 та більшості навчальних корпусів (більше 3,5 млн);
- влаштування шатрового даху корпусу № 9 (1,3 млн);
- реконструкція господарського двору (1,1 млн);
- підготовка котельного господарства до осінньо-зимового періоду.

Загалом університет працював цього року у напружених умовах, але злагоджено, ефективно й результативно. Висловлюю щире подяку професорсько-викладацькому складу, навчально-допоміжному персоналу, усім службам АГЧ, студентському парламенту, нашим закордонним партнерам та владним структурам міста й області.

РОЗДІЛ 1. ОСВІТНЯ ДІЯЛЬНІСТЬ

Основне завдання університету – якісна організація освітнього процесу з метою підготовки високопрофесійних фахівців в усіх сферах життєдіяльності суспільства. А розпочинається він з організації вступу абітурієнтів до університету.

1.1 Вступна кампанія

Усього по Україні було подано приблизно 1,3 млн. заяв, з них 1,2 млн. електронно від 525 тис. вступників. Через систему ЄДЕБО для здобуття вищої освіти на основі ПЗСО подали понад 188 тис. вступників (понад 640 тис. електронних заяв). У магістратуру подано 337 тис. електронних заяв від 180 тис. вступників. Традиційно найбільше заяв – на правові, управлінські, гуманітарні та ІТ-спеціальності.

Динаміка кількості поданих заяв до університету залишається стабільною упродовж останніх чотирьох років, незважаючи на пандемію ковіду та воєнний стан.

Таблиця 1 (кількість поданих заяв)

Рік	Всього заяв (тис.)	Електронні (тис.)
2012	20,0	4,0
2013	24,4	8,6
2014	28,8	13,8
2015	24,9	13,6
2016	35,4	24,9
2017	28,3	20,3
2018	23,4	17,2
2019	19,6	13,7
2020	18,5	15,9
2021	19,3	19,0
2022	19,3	19,1

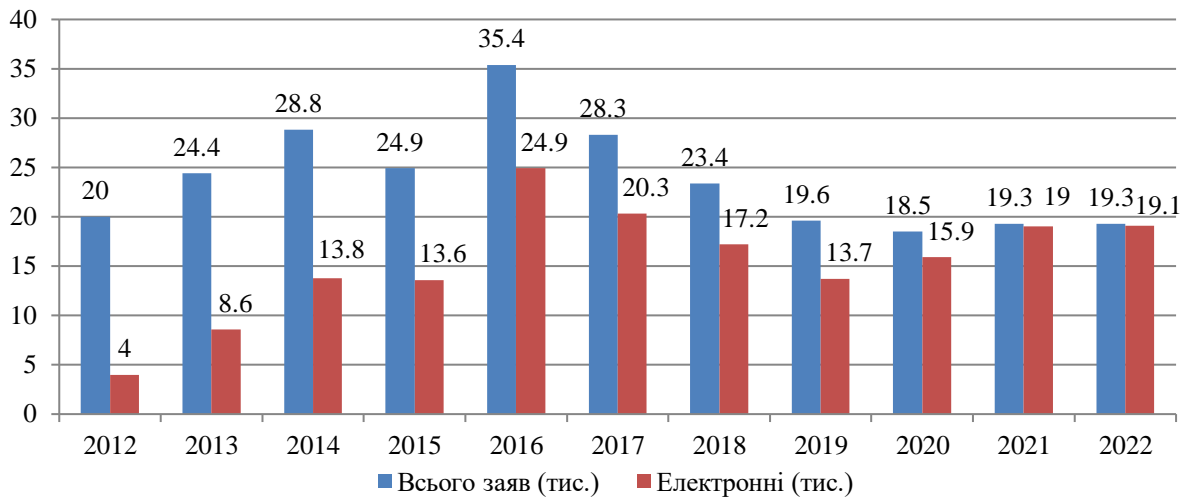

Рис. Загальна кількість заяв

Найбільше заяв по Україні на базі ПСЗО по областях:

1. м. Київ – 191 тис.
2. Львівська область – 80 тис.
3. Харківська область – 46 тис.
4. Дніпропетровська область – 41 тис.
5. Одеська область – 33,5 тис.
6. Івано-Франківська область – 19 тис.
7. Вінницька область – 18,7 тис.
8. Тернопільська область – 16,7 тис.
-
- 13. Чернівецька область – 11,9 тис.**

Середній конкурсний бал абітурієнтів по Україні:

1. Харківська область – 171,7
2. Сумська область – 165,8
3. Львівська область – 164,8
4. Чернігівська область – 163,8
5. м. Київ – 162,6
6. Одеська область – 162,2
7. Миколаївська область – 161,4
8. Дніпропетровська область – 160,6
- 9. Чернівецька область – 160,5**

Подано заяв на навчання для здобуття у ЧНУ (у 2022 році в порівнянні з 2021 роком):

- ОПС фахового молодшого бакалавра – 540 (59 % від 2021 р.);
- ступеня бакалавра на основі ПЗСО – 11924 (79% від 2021 р.) (8 місце в Україні)
- ступеня бакалавра на основі МС/МБ/ФМБ – 1465 (122% від 2021 р.) (5 місце в Україні)
- ступеня магістра – 5645 (190% від 2021 року) (7 місце в Україні)

Рейтинг ЗВО за кількістю поданих заяв вступників (на базі ПЗСО):

1. Національний університет «Львівська політехніка» – 28314;
2. Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» – 27635;
3. Львівський національний університет імені Івана Франка – 27303;
4. Київський національний університет імені Тараса Шевченка – 26797;
5. Національний авіаційний університет – 18184;
6. Державний торговельно-економічний університет – 12989;
7. Державний вищий навчальний заклад «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана» – 12011;
- 8. Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича – 11924;**
9. Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника – 11005;
10. Національний університет біоресурсів і природокористування України – 9144.

Рейтинг спеціальностей за кількістю поданих заяв по Україні / ЧНУ (всього):

- Право – 44192 / (ЧНУ – 1078);
- Комп'ютерні науки – 41508 / (ЧНУ – 1024);
- Філологія – 36596 / (ЧНУ – 1304);
- Менеджмент – 35053 / (ЧНУ – 434);
- Психологія – 34066 / (ЧНУ – 725).

Найбільше подано заяв (на всі рівні та форми навчання) в ЧНУ:

- філологія (англійська) – 1304;
- право – 1078;
- комп'ютерні науки – 1024;
- психологія – 725;
- інженерія програмного забезпечення – 586;

- менеджмент – 434;
- маркетинг – 420;
- комп'ютерна інженерія – 413.

Найменше заяв подано (на всі рівні та форми навчання) в ЧНУ:

- філологія (румунська мова та література англійська мова) – 8;
- середня освіта (румунська мова та література) – 11;
- середня освіта (музичне мистецтво) – 18;
- музичне мистецтво – 21;
- середня освіта (французька мова і література) – 22;
- середня освіта (німецька мова і література) – 26;
- культурологія – 27;
- біологія – 40;
- екологія – 41;
- хімія – 46;
- науки про землю – 51.

Збільшення конкурсного бала при вступі до 160,5 бала дало можливість отримати більше місць державного замовлення на широкому конкурсі.

Таблиця 2 (держзамовлення)

Ступінь / ОКР	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Молодший спеціаліст / Фаховий молодший бакалавр	236	236	167	167	172	165
Бакалавр	1244	1079	1020	1116	1240	1322
Магістр	820	794	675	479	553	611
Всього	2300	2109	1861	1762	1965	2098

Таблиця 3 (динаміка державного замовлення на бакалаврат повного терміну навчання)

	Денна	Заочна
Фіксований обсяг	51	0
Широкий конкурс	866	57
Квота -2	69	1
Загальний обсяг	976	70
Зараховано 05.09.2022	848	55
Переведено на держзамовлення 16.09.2022	45	3
Конкурсна комісія МОН від 24.10.2022	76	1
Повернуто до МОН	67	7
Всього місць держзамовлення	969	59

Рейтинг ЗВО за наданими рекомендаціями на бюджет (на базі ПЗСО):

1. Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» – 3 932;
 2. Національний університет «Львівська політехніка» – 2 960;
 3. Київський національний університет імені Тараса Шевченка – 2 890;
 4. Львівський національний університет імені Івана Франка – 2 331;
 5. Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут» – 1 497;
- 8. Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича – 1046.**

Таблиця 4 (динаміка державного замовлення на бакалаврат скороченого терміну навчання)

	Денна	Заочна
Широкий конкурс	192	19
Зараховано 09.09.2022	178	17
Квота-2	1	0
Конкурсна комісія МОН від 24.10.2022	5	1
Повернуто до МОН	11	1
Всього місць держзамовлення	184	18

Таблиця 5 (динаміка державного замовлення в магістратуру)

	Денна	Заочна
Фіксований обсяг	544	39
Широкий конкурс	25	0
Зараховано 25.09.2022	558	37
Конкурсна комісія МОН від 24.10.2022	43	9
Повернуто до МОН	10	1
Всього місць держзамовлення	601	46

Для бакалаврів на основі ПЗСО всього зараховано 3517 (на ДЗ – 1241), з них:

за 1 пріоритетом – 1171 (632);	за 4 пріоритетом – 128 (101);
за 2 пріоритетом – 349 (214);	за 5 пріоритетом – 80 (58);
за 3 пріоритетом – 170 (106);	без пріоритету – 489 (1).

Відмовилися від державного замовлення за пріоритетами:

- 1 – 44;
- 2 – 38;
- 3 – 28;
- 4 – 36;

5 – 38.

Разом – 184 осіб.

Спеціальності з найвищим прохідним балом на місця державного замовлення (бакалавр на основі ПЗСО, денна форма)

Спеціальність	Рекомендовано на ДЗ	Прохідний бал, університет/ МОН	Зараховано на ДЗ+ПЛ
Міжнародні економічні відносини	2	197,6 / 194,4	1+18
Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії	2	195,4 / 194,3	2+ 44
Право	11	192,400 / 192,333	11 + 158
Облік і оподаткування	2	190,250 / 185,700	2+12
Маркетинг	11	187,450 / 185,750	11+94

Спеціальності з найменшим прохідним балом на місця державного замовлення на загальних умовах (бакалавр на основі ПЗСО, денна форма)

Спеціальність	Рекомендовано на ДЗ	Прохідний бал, університет / МОН	Зараховано на ДЗ+ПЛ
Хімія	17	135,099 / 131,600	15 + 0
Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	17	145,2 / 126,6	13+0
Прикладна фізика та наноматеріали	33	142,2 /126,6	33+0
Фізика та астрономія	11	140,3 / 130,6	11+0
Науки про Землю	11	141,8 / 125,743	11+12
Екологія	11	143.3 / 143,3	10+0
Середня освіта (Українська мова та література)	61	138,500 / 130,500	55+0

Таблиця 6 (зарахування на ступінь бакалавр)

Рік	Денна (бюджет)	Денна (контракт)	Денна (разом)	Заочна (бюджет)	Заочна (контракт)	Заочна (разом)	Всього
2017	1166	1421	2587	78	740	818	3405
2018	1016	1429	2445	59	635	694	3139
2019	955	1336	2291	64	417	481	2772
2020	1056	1272	2328	60	392	452	2780
2021	1162	1161	2323	78	296	374	2697
2022	1141	1929	3070	79	368	447	3517

Таблиця 7 (зарахування на ступінь магістр)

Рік	Денна (бюджет)	Денна (контракт)	Денна (разом)	Заочна (бюджет)	Заочна (контракт)	Заочна (разом)	Всього
2017	743	754	1497	77	883	960	2457
2018	742	528	1270	50	698	748	2018
2019	619	494	1113	56	613	669	1782
2020	456	518	974	22	591	613	1587
2021	513	305	818	40	350	390	1208
2022	560	1617	2177	38	649	687	2864

Таблиця 8 (зарахування додатковий набір)

№ з/п	Освітній рівень	Денна	Заочна	Всього
1	Бакалавр, ПЗСО	119	37	156
2	Бакалавр, МС	31	16	47
3	Магістр	266	122	388
	Всього	416	175	591

Таблиця 9 (всі зарахування)

Форма навчання	Рік												
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Денна	4393	3953	3942	4337	4423	4042	4143	4084	3710	3404	3302	3141	5247
Заочна	3528	3076	2593	2575	2272	1792	2002	1778	1510	1150	1065	764	1134
Всього	7921	7029	6535	6912	6695	5834	6145	5862	5220	4554	4367	3905	6381

Таблиця 10 (зарахування в коледж)

Форма оплати	Рік												
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Бюджет	55	63	64	66	85	85	253	236	236	167	167	172	165
Контракт	163	100	73	71	102	98	92	91	56	71	104	149	130
Всього	218	163	137	137	187	184	345	327	292	238	271	321	295

Таблиця 11 (особливості бакалаврів)

Категорія студентів		Денна форма			Заочна форма			Всього		
		ДЗ	ПЛ	Разом	ДЗ	ПЛ	Разом	ДЗ	ПЛ	Разом
Медалісти	Золота медаль	254	159	413	15	53	48	269	192	461
	Срібна медаль	50	56	106	0	5	10	55	61	116
Сироти		21	1	22	0	0	0	21	1	22
Інваліди		31	6	37	4	1	5	35	7	42
Учасники бойових дій		1	2	3	0	13	13	1	15	16
Діти учасників бойових дій		48	120	168	2	8	10	50	128	178
Особливо небезпечні території		77	18	95	1	1	2	78	19	97
Складали вступні випробування в університеті (вступники на основі ПЗСО):										
Всього		56	16	72	4	16	20	60	32	92
Учасники бойових дій		1	0	1	0	8	8	1	8	9
Особливо небезпечні території		38	5	43	1	1	2	39	6	45
ОЦ «Донбас-Україна»		1	0	1	0	0	0	1	0	1
Звільнені за станом здоров'я		11	2	13	3	1	4	14	3	17
Інші категорії		5	9	14	0	6	6	5	15	20
Високий рейтинговий бал:										
КБ = 200		16	0	16	0	1	1	16	1	17
190 < КБ < 200		90	8	98	4	5	9	94	13	107

Таблиця 12 (особливості магістрів)

Категорія студентів	Денна форма			Заочна форма			Всього		
	ДЗ	ПЛ	Разом	ДЗ	ПЛ	Разом	ДЗ	ПЛ	Разом
Дипломи з відзнакою	4	71	75	1	24	25	5	95	100
Сироти	4	7	11	0	0	0	4	7	11
Інваліди I-II груп	0	3	3	0	2	2	0	5	5
Учасники бойових дій	1	6	7	0	6	6	1	12	13
Особливо небезпечні території	14	34	48	1	6	7	15	40	55
Діти учасників бойових дій	2	5	7	0	2	2	2	7	9
Внутрішньо переміщені особи	4	71	75	1	24	25	5	95	100

1.2. Контингент студентів

У Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича станом на 1 листопада здобувають освіту 13958 студентів: за денною формою навчання – 11276 осіб, заочною формою навчання – 2682 осіб. У таблиці 1 наведено контингент студентів університету станом на 1 жовтня 2012–2019 років і станом на 1 листопада 2020, 2021, 2022 років.

Таблиця 13
Контингент студентів станом на 1 жовтня 2012 - 2019 років
Та на 1 листопада 2020 – 2022 років

Освітній рівень	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Бакалавр	12402	11724	11710	11593	12443	11730	11093	10443	10112	9645	10075
Спеціаліст	2003	2002	1577	1280	1197	26	3	1	0	0	0
Магістр	1379	1294	1330	1311	3093	4020	4326	3787	3414	2723	3883
Всього	15784	15020	14617	14184	16733	15776	15422	14231	13526	12368	13958

На місцях, що фінансуються за рахунок коштів державного бюджету, навчається 5337 осіб: за денною формою навчання – 5025, заочною – 312. На умовах контракту освіти здобувають 8621 студентів: за денною формою навчання – 6251, заочною – 2370.

Чисельність студентів, що здобувають вищу освіту, становить:

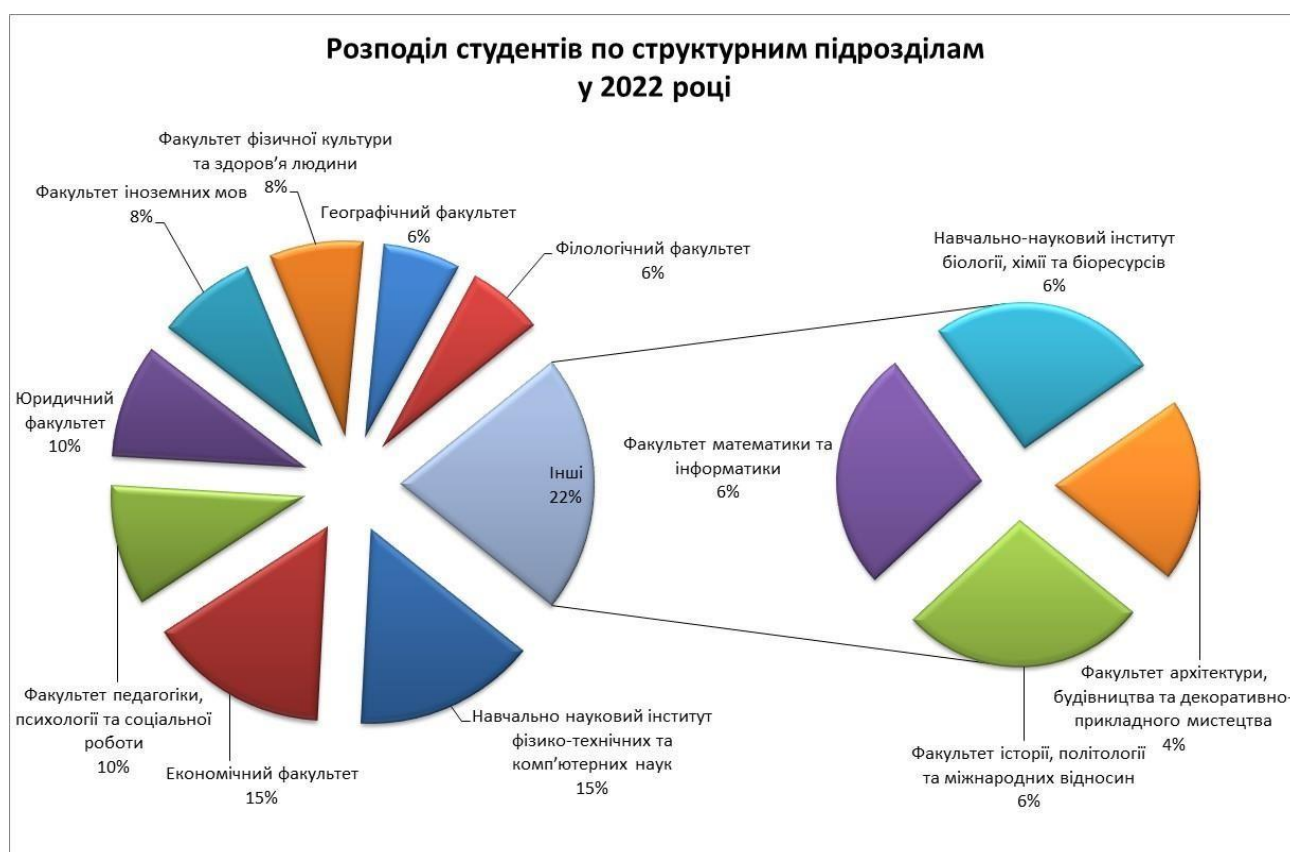
- бакалавра – 10075 особи;
- спеціаліста – 0 осіб;
- магістра – 3883 особи.

Контингент студентів у розрізі структурних підрозділів ілюструє таблиця 2.

Таблиця 14
Контингент студентів у розрізі структурних підрозділів

Факультет, інститут	Держ	Контракт	Разом
Навчально науковий інститут фізико-технічних та комп'ютерних наук	1389	715	2104
Навчально-науковий інститут біології, хімії та біоресурсів	473	294	767
Факультет архітектури, будівництва та декоративно-прикладного мистецтва	293	318	611
Географічний факультет	387	507	894
Економічний факультет	360	1741	2101
Факультет іноземних мов	432	730	1162

Факультет історії, політології та міжнародних відносин	191	632	823
Факультет математики та інформатики	526	275	801
Факультет педагогіки, психології та соціальної роботи	424	977	1401
Факультет фізичної культури та здоров'я людини	266	823	1089
Філологічний факультет	415	468	883
Юридичний факультет	181	1141	1322
Всього по університету	5337	8621	13958

Університет має ліцензію на підготовку студентів з числа іноземних громадян, кількість яких на 1 грудня 2022 року становить 51 особу.

У 2022 році випущено 2694 студентів, із них бакалаврів – 2654 особи, спеціалістів – 0 осіб, магістрів – 40. Серед випускників 1016 осіб навчалися за рахунок коштів державного бюджету та 1688 осіб – на умовах контракту.

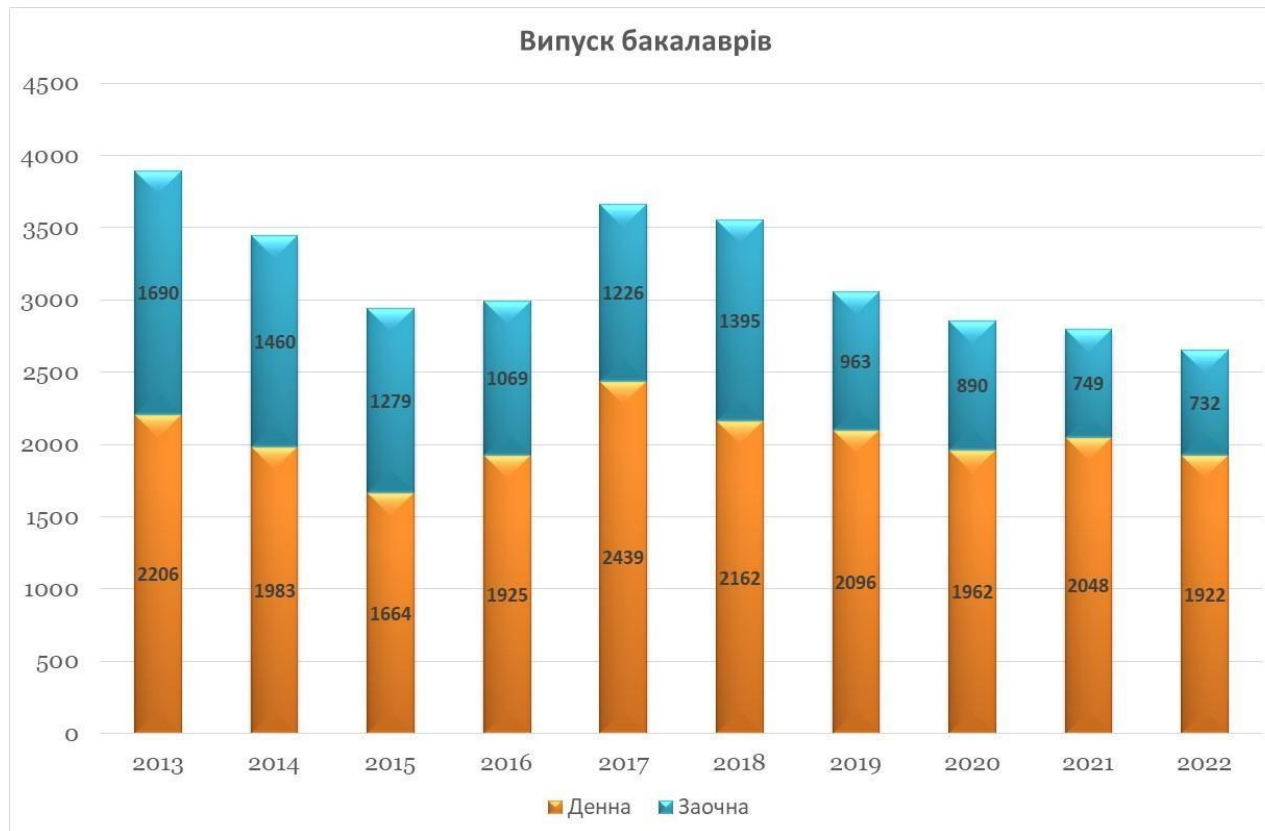
У грудні 2022 році заплановано випуск ще 1104 студентів-магістрів.

Нижчеподані таблиці 3–6 ілюструють випуск фахівців у розрізі освітніх (освітньо-кваліфікаційних) рівнів, форм навчання, джерел фінансування та динаміку показника за останні роки (у зв'язку з переходом у 2015 р. на півторарічну та дворічну магістратуру; випуску магістрів у 2016 р. не було).

Таблиця 15

Випуск студентів за ОР «Бакалавр»

Бакалавр	Державне замовлення										Повна оплата										Разом									
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Денна	1287	1269	1013	1187	1400	1282	1102	999	1032	925	919	714	651	768	1039	880	994	963	1016	997	2206	1983	1664	1925	2439	2162	2096	1962	2048	1922
Заочна	130	140	88	117	172	151	73	51	80	60	1560	1320	1191	952	1054	1244	890	839	669	672	1690	1460	1279	1069	1226	1395	963	890	749	732
Всього	1417	1409	1101	1304	1572	1493	1175	1050	1112	985	2479	2034	1842	1690	2093	2124	1884	1802	1685	1669	3896	3443	2943	2994	3665	3557	3059	2852	2797	2654

Таблиця 16

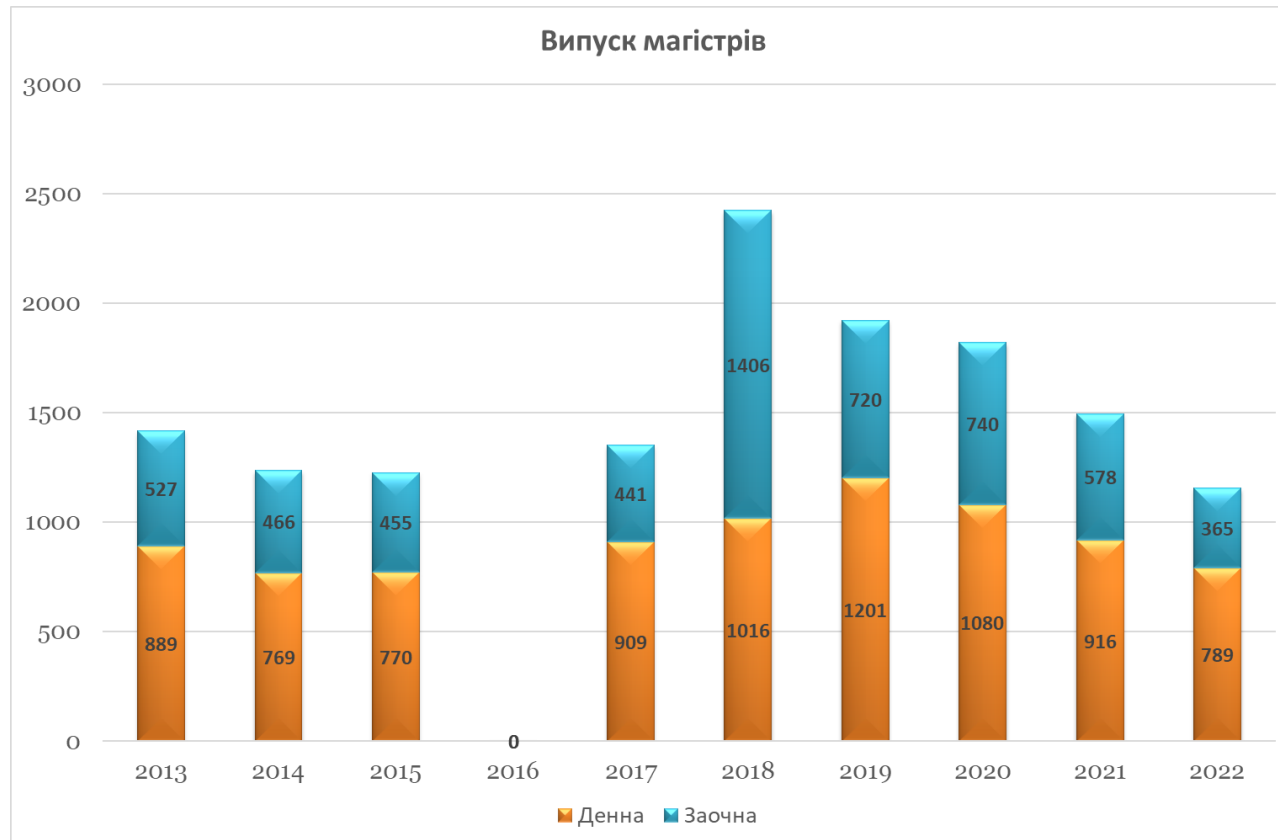
Випуск студентів за ОКР «Спеціаліст»

Спеціаліст	Державне замовлення							Повна оплата							Разом						
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Денна форма	747	711	686	603	376	332	14	311	178	290	235	172	121	3	1058	889	976	838	548	453	17
Заочна форма	124	76	62	74	25	33	0	1232	988	884	591	624	637	0	1356	1064	946	665	649	670	0
Всього	871	787	748	677	401	365	14	1543	1166	1174	826	796	758	3	2414	1953	1922	1503	1197	1123	17

Таблиця 17

Випуск студентів за ОР «Магістр»

Магістр	Державне замовлення										Повна оплата										Разом									
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Денна	711	336	378	0	430	613	730	590	454	484	178	433	392	0	479	403	471	490	462	305	889	769	770	0	909	1016	1201	1080	916	789
Заочна	22	27	31	0	34	152	50	54	21	39	505	439	424	0	407	1254	670	686	557	326	527	466	455	0	441	1406	720	740	578	365
Всього	733	363	409	0	464	765	780	644	475	523	683	872	816	0	886	1657	1141	1176	1019	631	1416	1235	1225	0	1350	2422	1921	1820	1494	1154

Таблиця 18

Випуск студентів за всіма ступенями вищої освіти

Загалом	Державне замовлення										Повна оплата										Разом									
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Денна	1998	1605	1391	1187	1830	1895	1832	1589	1517	1409	1097	1147	1043	768	1518	1283	1465	1453	1494	1302	3095	2752	2434	1955	3348	3178	3297	3042	3011	2711
Заочна	152	167	119	117	206	303	123	105	101	99	2065	1759	1615	952	1461	2498	1560	1525	1247	998	2217	1926	1734	1069	1667	2801	1683	1630	1348	1097
Всього	2150	1772	1510	1304	2036	2198	1955	1694	1618	1508	3162	2906	2658	1720	2979	3781	3025	2978	2741	2300	5312	4678	4168	3024	5015	5979	4980	4672	4359	3808

Таблиця 19
Кількість студентів станом на 1 жовтня 2012-2019 років
та 1 листопада 2020-2022 років у розрізі структурних підрозділів

Факультет, інститут		2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Навчально-науковий інститут біології, хімії та біоресурсів	Біологічний	1117	1121	1258	1232	1256	1205	1194	1049	923	732	767
	Хімічний	286	284									
Навчально-науковий інститут фізико-технічних та комп'ютерних наук	Інженерно-технічний	612	539	1930	1773	2060	1921	1874	1734	1699	1681	2104
	Комп'ютерних наук	661	568									
	Фізичний	855	864									
Факультет архітектури, будівництва та декоративно-прикладного мистецтва	Образотворчого мистецтва	105	103	411	476	534	486	489	459	457	471	611
	Кафедра будівництва та архітектури	208	257									
Географічний факультет		1465	1275	1157	1077	1143	1080	1057	982	907	817	894
Економічний факультет		1809	1525	1419	1433	1572	1531	1508	1388	1420	1780	2101
Факультет фінансів, підприємництва та обліку		0	0	0	0	934	693	640	507	454		
Факультет іноземних мов		1173	1147	1168	1179	1271	1245	1203	1199	1180	1151	1162
Факультет історії, політології та міжнародних відносин		1314	1146	1088	982	1143	1158	1169	1074	950	825	823
Факультет математики та інформатики		613	626	617	571	637	637	611	597	600	619	801
Факультет педагогіки, психології та соціальної роботи		1792	1841	1878	1819	1930	1785	1770	1608	1545	1294	1401
Факультет фізкультури та здоров'я людини		510	590	657	740	900	987	1109	1111	1093	918	1089
Філологічний факультет		1043	1080	1045	995	1051	980	982	882	942	848	883
Філософсько-теологічний факультет		412	424	390	374	385	332	284	232			
Юридичний факультет		1809	1630	1599	1533	1917	1736	1532	1409	1356	1232	1332
Всього по університету		15784	15020	14617	14184	16733	15776	15422	14231	13526	12368	13958

Окрім прийому та випуску, на показник кількості студентів впливає також рух контингенту. Як ілюструє таблиця 8, кількість студентів, відрахованих з університету з різних причин, значно переважає кількість тих, хто поповнив ряди студентства.

Таблиця 20
Рух контингенту студентів

	Державне замовлення		Повна оплата		Разом	
	Зарахування	Відрахування	Зарахування	Відрахування	Зарахування	Відрахування
Денна	0	178	152	551	152	726
Заочна	0	14	252	206	252	220
Всього	0	192	404	757	404	949

Більшість студентів відраховано за невиконання навчального плану (270 осіб), у зв'язку з несплатою за навчання (194 особи), вибули за власним бажанням (156 осіб). Зміною форми навчання скористалися 250 осіб, 46 осіб переведено на денну форму навчання, 204 – на заочну.

1.3. Функціонування системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності

Упродовж звітнього періоду в Університеті проведено значну роботу щодо вдосконалення та подальшого розвитку системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності. Організовано низку цільових заходів, орієнтованих на безперервний розвиток культури якості освіти всіх учасників процесу підготовки висококваліфікованих фахівців. Відповідно до загальних цілей та місії Університету *розробляються* нові освітні програми (ОП), щоб уможливити поступовий прогрес здобувачів вищої освіти, *проводиться* регулярний моніторинг перегляду та оновлення освітніх програм, що має на меті гарантувати високий рівень надання освітніх послуг, *організуються* тренінги, методичні семінари для підвищення якості навчання для гарантів, завідувачів кафедр, *надається* консультативна допомога щодо впровадження в освітній процес новітніх методів та інноваційних технологій, організації змішаного навчання, що базується на поєднанні онлайн та офлайн-навчання, *створюється* сприятливе й ефективне освітнє середовище для навчання студентів.

Моніторинг якості змісту підготовки фахівців: освітніх програм, робочих програм навчальних дисциплін, силабусів та їхнього методичного забезпечення

З метою подальшого вдосконалення якості змісту підготовки фахівців центр забезпечення якості освіти, спільно із секторами науково-методичної ради Університету, за звітний період (*травень-червень, листопад-грудень 2022 р.*), здійснив моніторинг (перегляд) 73 освітніх програм (ОР «Магістр» – 25, ОР «Бакалавр» – 45, ОНП – 3).

Критеріями оцінювання програм передбачалася відповідність:

- змісту програми потребам суспільству, сучасним вимогам у світлі останніх досліджень у відповідній галузі знань;
- очікуванням, потребам і задоволеності студентів реалізацією освітніх компонент програми;
- навчального середовища та освітніх послуг з підтримки студентів у досягненні мети навчання за обраною освітньою програмою;
- ефективності форм і методів оцінювання якості знань студентів.

Якість ОП й ефективність їх реалізації оцінювали 2509 здобувачів вищої освіти Університету, які взяли участь в опитуванні. Поряд із позитивними оцінками: можливостей вільного вибору навчальних дисциплін, достатньо високої професійної майстерності викладання, *висловлені також слушні побажання*, що потребують подальшої уваги: більше практичних занять з використанням новітніх методів та інноваційних технологій; активніше впроваджувати дуальну форму навчання, розширювати бази практик, більше діалогу зі студентами під час проведення навчальних занять та ін.

Запровадження міжнародних вимог до критеріїв якості навчання, організації освітнього процесу потребує створення сучасного методичного контенту, що є важливим завданням не тільки для методичних підрозділів, а й усього професорсько-викладацького складу. Відповідно впродовж 2022 року було спрямовано моніторинг на початку кожного семестру (лютий, вересень) на виявлення сильних чи слабких сторін навчально-методичного забезпечення викладання навчальних дисциплін.

Аналізу піддавалися 4210 силабусів і робочих програм навчальних дисциплін та відповідне їх інформаційне навчально-методичне забезпечення в системі Moodle. Так, для прикладу, наявність (повнота) навчально-методичного забезпечення навчальних дисциплін у системі Moodle: на економічному факультеті за ОР Бакалавр становить 87%, а за ОР Магістр - 86%; на факультеті педагогіки, психології та соціальної роботи за ОР Бакалавр становить 92%, а за ОР Магістр - 96%; на філологічному факультеті за ОР Бакалавр становить 78%, а за ОР Магістр - 95%. Водночас з окремих

навчальних дисциплін потребують доопрацювання такі складники, як: оновлення змісту лекційного матеріалу, рекомендованої літератури, банку тестових завдань і завдань для самостійної роботи, чіткість критеріїв поточного оцінювання, вилучення російськомовних праць зі списку літератури тощо.

Результативним є проведення комплексного моніторингу щодо якості провадження освітньої діяльності на факультетах / навчально-наукових інститутах

Відповідно до Положення про проведення комплексного моніторингу в Університеті, за звітний період (2022 р.) *здійснено такий моніторинг* у навчально-науковому інституті біології, хімії та біоресурсів і на юридичному факультеті. Аналізувалося 18 ОПП у рамках 10 спеціальностей у розрізі 7 кафедр навчально-наукового інституту біології, хімії та біоресурсів і 5 ОПП у рамках двох спеціальностей та 1 ОНП у розрізі 6 кафедр юридичного факультету. Моніторинговими групами відзначено високий рівень академічної та професійної активності викладачів, плідну міжнародну співпрацю, залучення стейкхолдерів до впровадження та реалізації освітніх програм, зокрема за акредитованими ОП, достатньо високу якість провадження освітньої діяльності кафедр.

Під час проведення комплексного моніторингу здійснено ректорський контроль навчальних дисциплін за допомогою системи MOODLE. У навчально-науковому інституті біології, хімії та біоресурсів зріз проводився з 9 навчальних дисциплін із загальною кількістю студентів 112. Абсолютна успішність становить 86,4%, якість знань – 65,4%. На юридичному факультеті зріз проводився з 11 навчальних дисциплін, загальною кількістю студентів – 262; абсолютна успішність становить 94,2%, якість знань – 79,3%.

Водночас проведено опитування здобувачів вищої освіти і викладацького складу щодо якості освітньої діяльності (підготовки фахівців) у структурних підрозділах. В опитуванні взяли участь 672 (69,3%) студенти і 65 (85,5%) викладачів юридичного факультету; 344 (64,2%) студенти і 39 (71%) викладачів у навчально-науковому інституті біології, хімії та біоресурсів. При цьому в навчально-науковому інституті опитування серед студентів проводилося ще й за анкетною, запропонованою студентським самоврядуванням Університету. За результатами анкетувань, провадження освітньої діяльності з підготовки фахівців (на юридичному факультеті та в навчально-науковому інституті біології, хімії та біоресурсів) оцінено на «добре». Разом з тим є і конструктивні пропозиції, на які варто звернути увагу, а саме: посилення практичного складника, більшого використання інноваційних технологій, комплексних завдань на екзаменах (а не тільки тестових

розв'язання задач, ситуацій), індивідуального підходу у співпраці «викладач-студент», активнішої співпраці зі студентським самоврядуванням. Під час моніторингу освітніх підрозділів окремо проаналізовано роботу деканатів, учених рад і методичних комісій навчально-наукового-інституту, факультету, кафедр.

Моніторинг ефективності викладання загальноуніверситетських навчальних дисциплін

Доцільним і аргументованим (у зв'язку з повномасштабним нападом на українські землі російських окупантів) став моніторинг ефективності викладання та якості знань студентів (ОР Бакалавр, спеціальності «Середня освіта») з навчальних дисциплін психологічного циклу. Аналіз здійснювався за такими напрямками: кадрове забезпечення, якість викладання (відкриті заняття викладачів), методичний супровід навчальної дисципліни, навчальні досягнення студентів (успішність, якість знань), анкетування студентів щодо оцінки викладання та самооцінки рівня засвоєння навчальної дисципліни.

Моніторингова робоча група відвідала 17 лекційних і семінарських занять навчальних дисциплін психологічного циклу, які оцінено переважно на «добре» і «відмінно». За результатами анкетування, у якому взяли участь 248 (83,2) студентів, на більшість запитань отримано позитивні відповіді, зокрема: 43,9 % студентів вважають сучасними методи викладання, 89,6% зазначило, що викладання психологічних дисциплін є актуальним у становленні майбутнього педагога; 85,1% відзначили, що викладачі практикують розгляд проблемних ситуацій; проте 34% зазначили, що на семінарських заняттях варто акцентувати і на слабкі сторони студента, а 42% вважають, що психологія нероздільна від роботи вчителя, тому необхідно більше уваги приділяти розв'язанню педагогічних задач із психологічним супроводом.

Підсумки моніторингу обговорено на факультетах / у навчально-наукових інститутах, окреслено шляхи співпраці між кафедрами з метою забезпечення психологічної готовності до педагогічної діяльності.

Система роботи центру передбачає проведення моніторингу результатів екзаменаційних сесій, зрізу залишкових знань та атестації випускників

За підсумками літньої екзаменаційної сесії у 2022р. загальні показники по університету абсолютної успішності (85,3%) та якості знань студентів (42,9%) майже не змінилися в порівнянні з минулим роком. Найвищі показники якості знань студентів денної форми у розрізі факультетів / навчально-наукових інститутів на юридичному факультеті (55,7 %) та факультеті іноземних мов (51,8%). Найбільшу кількість незадовільних оцінок

отримали студенти факультетів фізичної культури і здоров'я людини (абсолютна успішність складає 70,1%) та архітектури, будівництва та декоративно-прикладного мистецтва (абсолютна успішність складає 69,9). Результати обговорено на засіданнях вченої та науково-методичної рад Університету, а також на засіданні вчених рад та методичних комісій факультетів / навчально-наукових інститутів.

На факультетах / навчально-наукових інститутах проведено зріз залишкових знань студентів із 157 навчальних дисциплін, показник якості знань яких менший 50 % у 200 академічних групах із загальною кількістю 2527 студентів. Результати засвідчують деяку розбіжність за показником «якість знань» з окремих навчальних дисциплін, зокрема: Технологія туристичної діяльності (ОПП Міжнародний туризм) – 31,9%; Проектування інформаційних систем (ОПП Алгоритмічне та програмне забезпечення компю систем) +34, Основна мова (англійська) + 33 (ОПП англійська мова та література), Політична риторика + 18,8 (ОПП Політологія). За результатами обговорення прийнято рішення про оновлення банку тестових завдань у розрізі різнорівневої складності, покращення індивідуальної роботи зі студентами.

Підсумкова атестація у звітний період, як у минулому році, відбувалась в умовах карантинних обмежень і воєнного стану, що потребувало особливої уваги. Для виконання обов'язків голови ЕК залучено представників академічної спільноти (доктори наук, професори) для ОР Магістр за відповідним профілем, представники потенційних роботодавців. Аналіз роботи атестаційних комісій випускників 2022 р. свідчить про достатньо високий рівень їхньої підготовки. Абсолютна успішність і якість знань випускників по Університету ОР «Магістр» (термін 2 роки навчання) становить 100%; відповідно ОР «Бакалавр» – абсолютна успішність майже однакова з минулорічним показником – 100%, а якість знань 75,7%, що на 5% вища в порівнянні з минулим роком.

376 магістрів-випускників показали відмінні знання, що становить 26,5% від загальної кількості 1420 випускників цього рівня освіти, у бакалаврів таких було 273 здобувачів вищої освіти, що становить 10,3% від загальної кількості 2653 випускників.

У звітному році, як і в минулому, відбулася перевірка всіх кваліфікаційних робіт на наявність плагіату програмними засобами системи Unicheck. Звісно, інформаційні системи не дають точної ідентифікації плагіату, а виявляють лише текстові збіги, які мають оцінити науковий керівник і кафедра, а остаточне рішення приймає екзаменаційна комісія. Підсумкова

атестація дає можливість встановити відповідність результатів навчання здобувачів вищої освіти вимогам освітніх програм.

Моніторинг успішності на рівні Університету має на меті не стільки контроль за процесами оцінювання в структурних підрозділах, скільки оцінку динаміки спроможності здобувачів освіти різних років вступу до успішного навчання, розв'язання проблем, які постають у процесі адаптації до європейських стандартів оцінювання, виокремлення та поширення кращих практик оцінювання тощо.

Для підвищення якості організації освітнього процесу, вдосконалення навичок педагогічної майстерності викладачів, ефективного опанування сучасними методами та технологіями навчання, контролю та перевірки студентських робіт, підготовки матеріалів дистанційних курсів, забезпечення навчальних дисциплін якісними навчально-методичними матеріалами та їх доступність для студентів як у друкованому, так і в електронному вигляді (у системі Moodle), особливо у надскладний період, пов'язаний із воєнним станом, переходом на змішану форму навчання, відведення значної частини навчального часу на самостійне вивчення, в Університеті *організовано науково-методичні семінари*, які відображають взаємозв'язок між науково-дослідною роботою, з одного боку, та навчанням і викладанням, з іншого, враховують інституційний контекст, а також стратегічні засади діяльності Університету. Зокрема:

- особливості організації навчання в період воєнного стану;
- забезпечення якості інклюзивного навчання здобувачів освіти з особливими потребами в університеті (основні засади, можливості та рекомендації);
- психологічний супровід організації навчання в умовах надзвичайних ситуацій, воєнного стану;
- особливості організації і проведення практики спеціальності «Середня освіта» в умовах воєнного стану;

Проведено опитування студентів 1–4 курсів загальною кількістю 3381 студент щодо ефективності організації навчання в системі онлайн, результати якого підтвердили, що в університеті система онлайн-навчання набирає позитивних обертів.

Значна робота центру у співпраці з навчальним відділом спрямовувалася на формування та оновлення внутрішньої нормативної бази забезпечення якості вищої освіти, зокрема, розробленні методичних рекомендації до: атестації випускників; алгоритму (карти) самооцінювання та взаємооцінювання навчальних занять, самоаналізу ОПП, до організації та

планування навчально-методичної роботи на факультетах / у навчально-наукових інститутах.

Роботу методичних комісій (рад) факультетів / навчально-наукових інститутів зосереджено переважно на таких питаннях:

- удосконалення механізмів реалізації цілісної внутрішньої системи забезпечення якості освітніх програм на всіх етапах як необхідної вимоги зовнішньої акредитації;

- удосконалення освітніх програм усіх рівнів з урахуванням студенто-орієнтованого, компетентнісного підходу, який спрямований на потреби освіти та виклики часу;

- поліпшення змісту підготовки фахівців і розроблення нових навчальних планів на базі експертної оцінки освітньо-професійних програм, інноваційних методик, передових освітніх і нових інформаційних технологій із урахуванням потреб ринку праці;

- адаптація до особливостей роботи в умовах воєнного стану;

- розробка нових методичних підходів організації і контролю методичного забезпечення роботи студентів в умовах дистанційного навчання;

- запровадження сучасних інформаційних технологій в освітній процес;

- організація та проведення практики студентів;

- проведення тренінгів, методичних семінарів для гарантів і завідувачів кафедр з метою дотримання вимог контролю якості вищої освіти, консультативна та експертна підтримка при проведенні акредитаційної експертизи ОП;

- удосконалення системи оцінювання знань студентів відповідно до оновлених вимог і засобів діагностики успішності навчання;

- оцінювання методичного рівня викладання дисциплін із різних видів навчальних занять;

- розвиток інформаційної та технічної підтримки освітнього процесу.

У звітний період Науково-методична рада Університету (відповідно науково-методичні комісії факультетів та навчально-наукових інститутів) за підтримки вчених рад структурних підрозділів, Вченої ради Університету та її постійних комісій) продовжили роботу із запровадження вимог законодавства України та європейських стандартів і рекомендацій із забезпечення якості освіти до нормативних документів університету та практики діяльності на всіх рівнях – від розробки освітніх програм до організації освітнього процесу, проведення навчальних занять. Додаткові потреби в нормування зумовлені внесенням змін до низки підзаконних актів, які регулюють питання освіти та професійного зростання.

На засіданнях науково-методичної ради університету впродовж 2022 року розглянуто та обговорено ключові питання системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності, якості вищої освіти з періодичною звітністю про виконання прийнятих рішень.

1.4. Ліцензування та акредитація

За звітний період акредитації підлягало 38 освітніх програм, з них:

- за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти – 14;
- за другим (магістерським) рівнем вищої освіти – 22;
- за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти – 2.

Повний акредитаційний процес пройшли 11 освітніх програм, з них 1 бакалаврська ОП і 10 магістерських ОП, а саме:

- Історія та археологія, спеціальності 032 «Історія та археологія» – бакалавр,
- Комп'ютерна фізика, спеціальності 104 «Фізика та астрономія»,
- Теоретична фізика та комп'ютерне моделювання, спеціальності 104 «Фізика та астрономія»,
- Інформаційні мережі зв'язку, спеціальності 172 «Телекомунікації та радіотехніка»,
- Математика та інформатика, спеціальності 014 «Середня освіта»,
- Румунська мова та література, спеціальності 014 «Середня освіта»,
- Технологія електронних мультимедійних видань, спеціальності 186 «Видавництво та поліграфія»,
- Радіотехніка, спеціальності 172 «Телекомунікації та радіотехніка»,
- Комп'ютерна інженерія, спеціальності 123 «Комп'ютерна інженерія»
- Філософія, спеціальності 033 «Філософія»,
- Українська мова та література, спеціальності 035 «Філологія» – магістр.

У зв'язку з уведенням воєнного стану Кабінетом Міністрів України прийнято Постанову від 16 березня 2022 року № 295 «Про особливості акредитації освітніх програм, за якими здійснюють підготовку здобувачі вищої освіти, в умовах воєнного стану». Відповідно до Постанови, сертифікати про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти та які були зазначені в графіку щодо проходження акредитації, а також були чинними на 24 лютого 2022 р., продовжуються до 01 липня року, наступного за роком припинення або скасування воєнного стану в Україні. Згідно з цією Постановою, за 15 освітніми програмами завантажені відомості про

самооцінювання в систему НАЗЯВО і без проведення акредитаційної експертизи ухвалено рішення про умовну (відкладену) акредитацію. Відповідно до листа НАЗЯВО від 16.08.2022 року з метою оптимізації процесу акредитації в поточному семестрі буде надана умовна (відкладена) акредитація ще за 12 освітніми програмами.

Акредитаційна експертиза у зв'язку з воєнним станом проводилась із використанням технічних засобів відеозв'язку, який передбачав проведення повноцінної експертизи без фізичної присутності експертів у закладі.

Для проведення акредитаційної експертизи експертна група узгоджувала програму, яка передбачала віртуальні зустрічі зі стейкхолдерами. Університет забезпечував у визначений програмою час доступність для відеоконференції осіб, з якими були заплановані індивідуальні співбесіди.

У звітному році позитивно вплинуло на підготовку та проходження акредитації освітніх програм проведення моніторингу освітніх програм, які підлягали акредитації і заслуховування на науково-методичній раді. Це дало можливість виявити певні недоліки й усунути їх до проведення акредитаційної експертизи.

Аналіз звітів експертних груп та галузевих експертних рад проведено та заслухано на засіданні науково-методичної ради.

Для забезпечення успішного проходження акредитації освітніх програм необхідно:

- забезпечити повнішу відповідність академічної та професійної кваліфікації НПП, активніше публікувати статті з тематики дисциплін, які викладають, у вітчизняних фахових виданнях, а також у виданнях, які індексуються в міжнародних наукометричних базах даних;
- доцільно систематично здійснювати моніторинг на відповідність НПП ОК, які вони забезпечують;
- сформувати достатню кількість вибіркового освітніх компонентів та забезпечити реальне формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів;
- продовжувати опитування студентів, забезпечити оприлюднення та врахування результатів цих опитувань під час наступного перегляду ОП;
- необхідно оновити зміст методичних рекомендацій до виконання курсових робіт з чітким розмежуванням тематики, мети та завдань. Не допускати випадків дублювання тем та змісту курсових робіт у різних семестрах;
- залучати професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців до організації й реалізації освітнього процесу за ОП, зокрема під час проведення аудиторних теоретичних та практичних занять.

1.5. Підготовка науково-педагогічних кадрів через аспірантуру та докторантуру

Підготовка наукових кадрів в аспірантурі університету здійснюється за 21 науковою спеціальністю та відповідними освітньо-науковими програмами, з яких 10 уже акредитовані.

Станом на 01 грудня 2022 року контингент аспірантів в університеті складає 233 особич, з яких:

181 особа – аспіранти денної форми навчання;

52 осіб – аспіранти вечірньої та заочної форм навчання.

З числа усіх аспірантів 137 осіб здобувають науковий ступінь за кошти державного бюджету, 96 – за кошти фізичних та юридичних осіб.

Кількість осіб, зарахованих до аспірантури, у звітному році склала:

за денною формою навчання – 86 осіб;

за вечірньою та заочною формами навчання – 9 осіб

З них 32 особи зараховано за рахунок коштів державного бюджету, 63 – за кошти фізичних осіб.

Докторантура відкрита за 11-ма науковими спеціальностями.

Докторантів в університеті станом на 01 грудня 2022 року – 11 осіб денної форми навчання. З них 9 – за державним замовленням і 2 – за кошти фізичних осіб.

Для захисту докторських дисертацій МОН затвердило 3 спеціалізовані вчені ради із захисту докторських досліджень:

- на факультеті історії, політології та міжнародних відносин (2 спеціальності);
- інститут фізико-технічних і комп'ютерних наук (3 спеціальності);
- інститут біології, хімії та біоресурсів (1 спеціальність).

1.6. Організація практичної діяльності здобувачів вищої освіти

Метою практики є оволодіння студентами сучасними методами, формами, засобами майбутньої професійної діяльності, її організації, формування професійних умінь і навичок, виховання потреби систематичного оновлення знань.

Практична підготовка поряд з навчальними заняттями і самостійною роботою – одна із важливих форм організації освітнього процесу, від якості якої залежить конкурентоспроможність випускників ЗВО на ринку праці.

Перелік видів практик для кожної спеціальності, їх форми, тривалість і терміни проведення визначено в навчальних планах. В умовах оголошеного в країні воєнного стану студенти Університету проходили навчальні й педагогічні практики з використанням технологій дистанційного навчання.

Більшість студентів проходять виробничу практику за короткостроковими угодами, укладеними між Університетом та установами, підприємствами, організаціями різних форм власності.

Як бази практик використовують кафедри, комп'ютерні класи, коледжі, підприємства, установи, організації, банки, архіви, театри, редакції, художні студії, суди, прокуратури, нотаріальні контори тощо в Чернівцях та за межами міста. Загалом у 2022 році практики всіх видів пройшли 6710 студентів. В межах Чернівецької області та міста Чернівці – 6212, за межами – 498.

У Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича впродовж 2022 року охоплено різними видами практики 6710 студента. З них:

Освітній рівень «бакалавр»

I–IV курси – навчальна практика – 3575 студентів;

I–IV курси – виробнича практика – 1223 студенти;

III, IV курси – педагогічна практика – 646 студентів;

Освітній рівень «магістр»

I курс – виробничі, педагогічні та навчальні (магістерські) практики – 375 студентів;

II курс – виробничі (переддипломні), науково-дослідні та педагогічні (асистентські) практики – 891 студент.

У розрізі факультетів / навчально-наукових інститутів:

№ з/п	Факультет/інститут	Вид практики				
		навчальна	виробнича	педагогічна	1 курс ОР «Магістр» (виробничі, педагогічні, навчальні)	2курс ОР «Магістр» (виробничі, переддипломні, науково- дослідні, педагогічні, асистентські)
1	Навчально-науковий інститут біології, хімії та біоресурсів	381	22	28	19	17
2	Навчально-науковий інститут фізико-технічних та комп'ютерних наук	323	81	11	-	116
3	Архітектури, будівництва та декоративно-	236	72	-	-	62

	прикладного мистецтва					
4	Економічний	-	707	-	-	148
5	Географічний	172	200	-	30	67
6	Іноземних мов	204	-	191	53	395
7	Історії, політології та міжнародних відносин	389	-	58	26	111
8	Педагогіки, психології та соціальної роботи	452	36	138	45	45
9	Математики та інформатики	32	43	21	-	55
10	Фізичної культури та здоров'я людини	681	-	97	102	37
11	Філологічний	300	51	102	42	55
12	Юридичний	405	-	-	58	-

Маємо й низку закордонних практик, а саме:

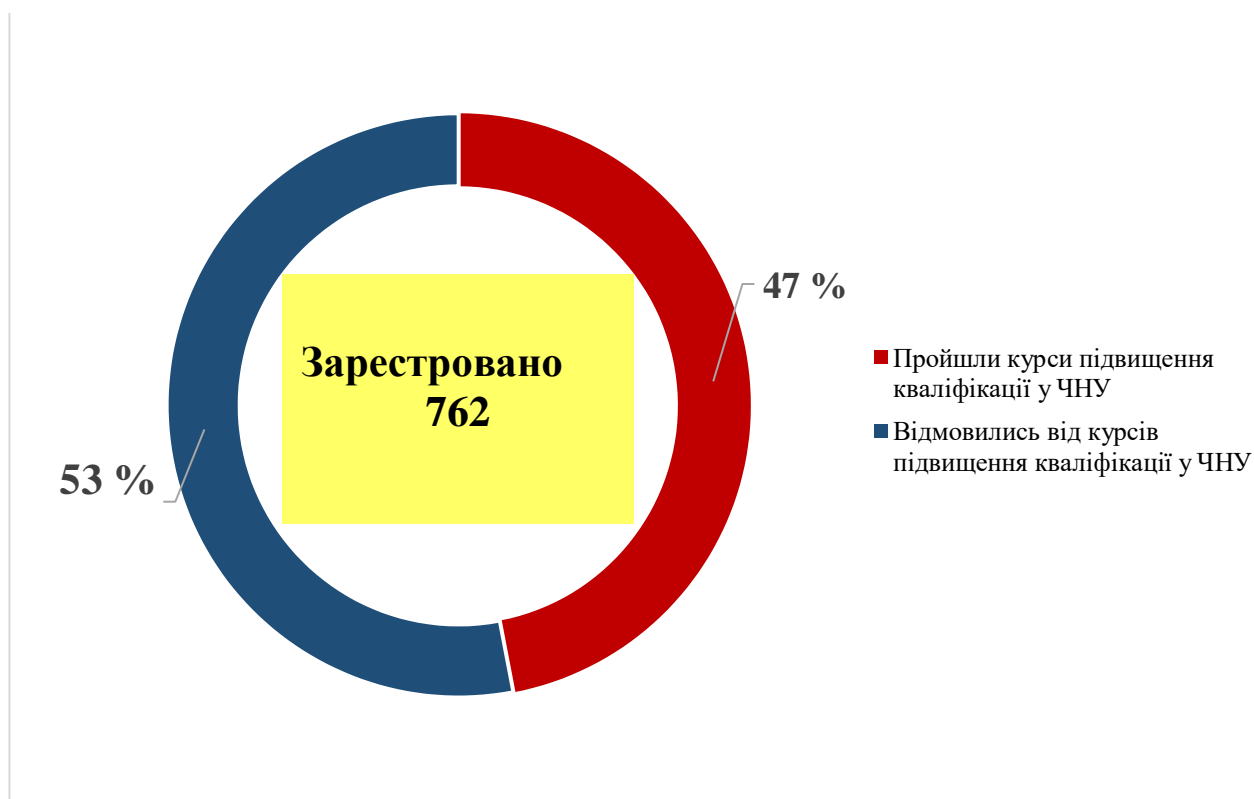
- виробнича практика за спеціальністю «Прикладна математика» 2 курсу за освітнім рівнем «Магістр» у Міжнародній польській компанії «BARBARA SALIJ-HOFMAN I OLIVER HOFMAN» м. Вроцлав, Польща;
- проходження практики в рамках програми «Подвійний диплом» на підставі угоди між університетами м. Мец, Франція, спеціальність «Фінанси, банківська справа та страхування» 4 курс;
- літня практика у рамках програми МІТАКС в Університеті Британської Колумбії м. Ванкувер, Канада, спеціальність «Біотехнологія та біоінженерія» 3 курс.

Розроблено і затверджено науково-методичною радою університету рекомендації для проведення практик спеціальності «Середня освіта» під час дій воєнного стану.

1.7. Підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича.

Усього зареєстрованих слухачів на курси підвищення кваліфікації у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (на 2022 р.) станом на **01 грудня 2022 р. – 762 особи.**

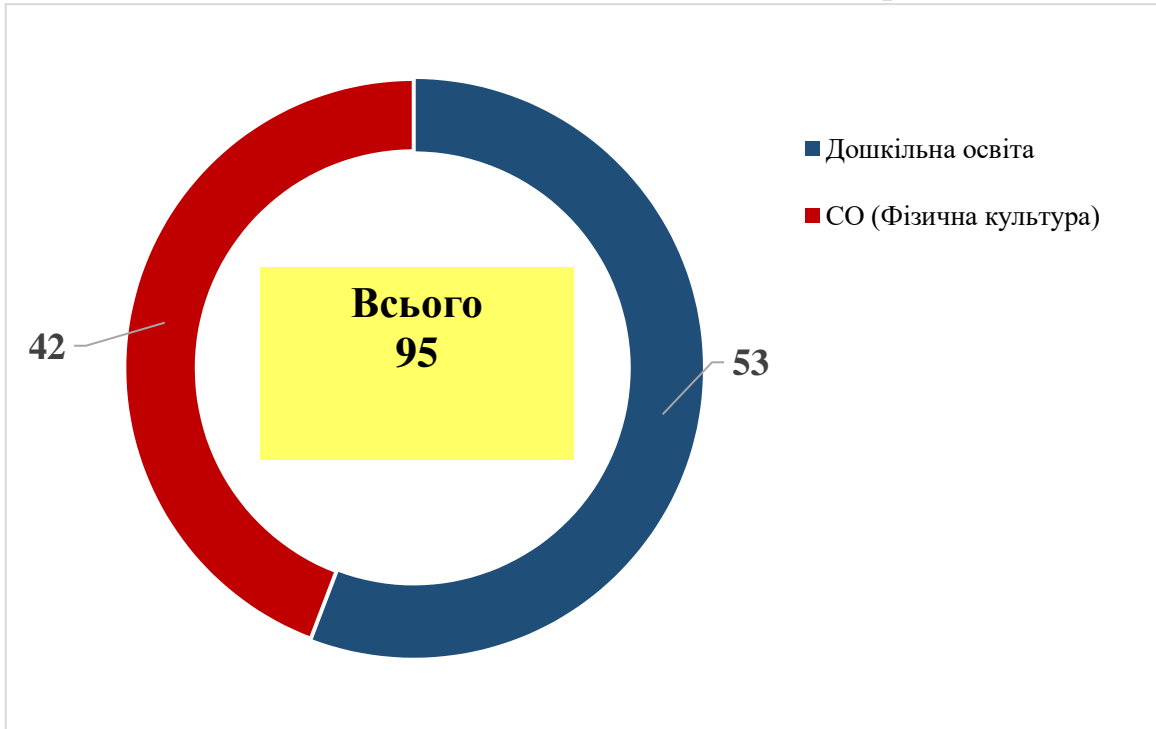
З них протягом 2022 року пройшли підвищення кваліфікації **355 педагогічних працівників (46,59 % від зареєстрованих).**

Протягом 2022 року відбулося чотири сесії:

- 1) лютий 2022 р.
- 2) квітень-травень 2022 р.
- 3) червень 2022 р.
- 4) жовтень-грудень 2022 р.

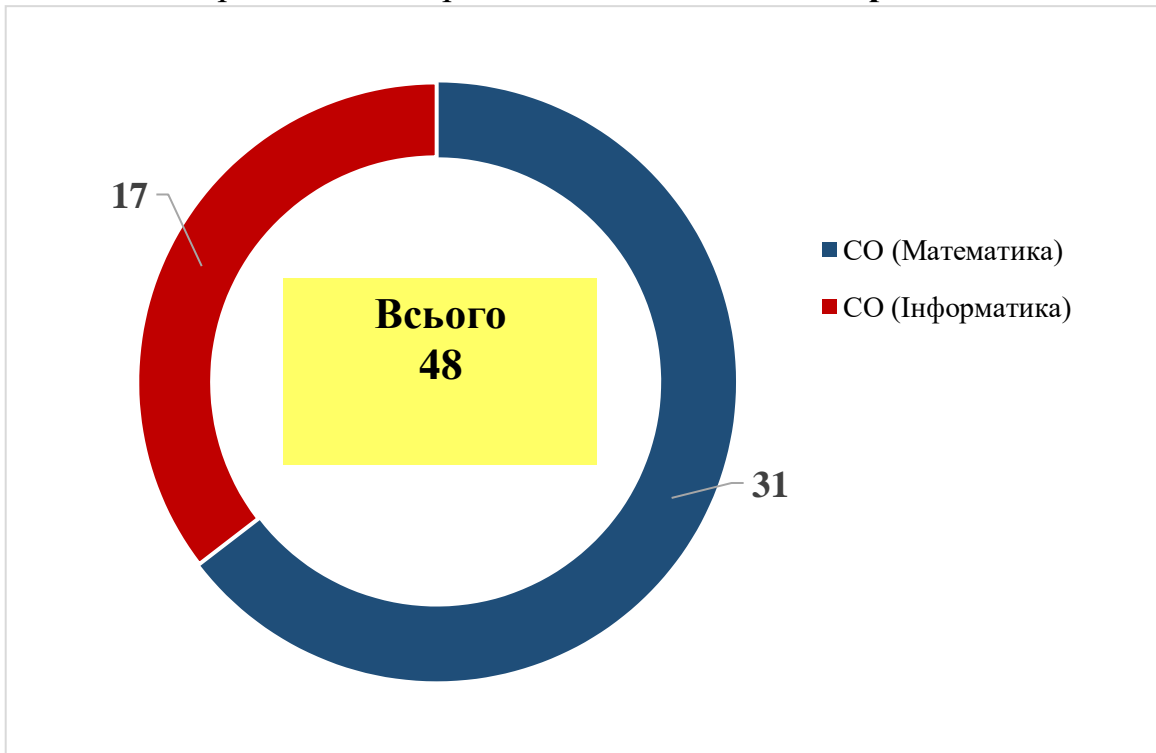
- з 15 лютого по 27 лютого – **95 педагогічних працівників**

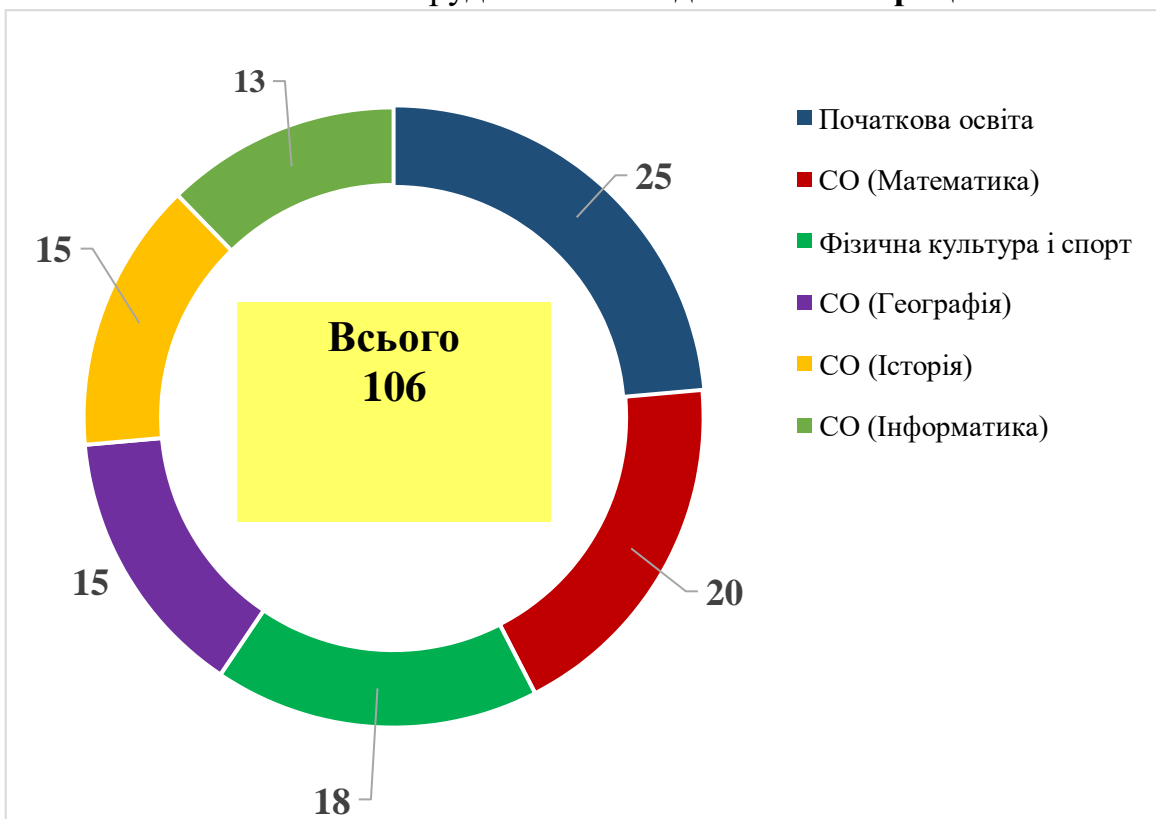
- з 04 квітня по 24 травня – **106 педагогічних працівників**

- з 13 червня по 18 червня – **48 педагогічних працівників**

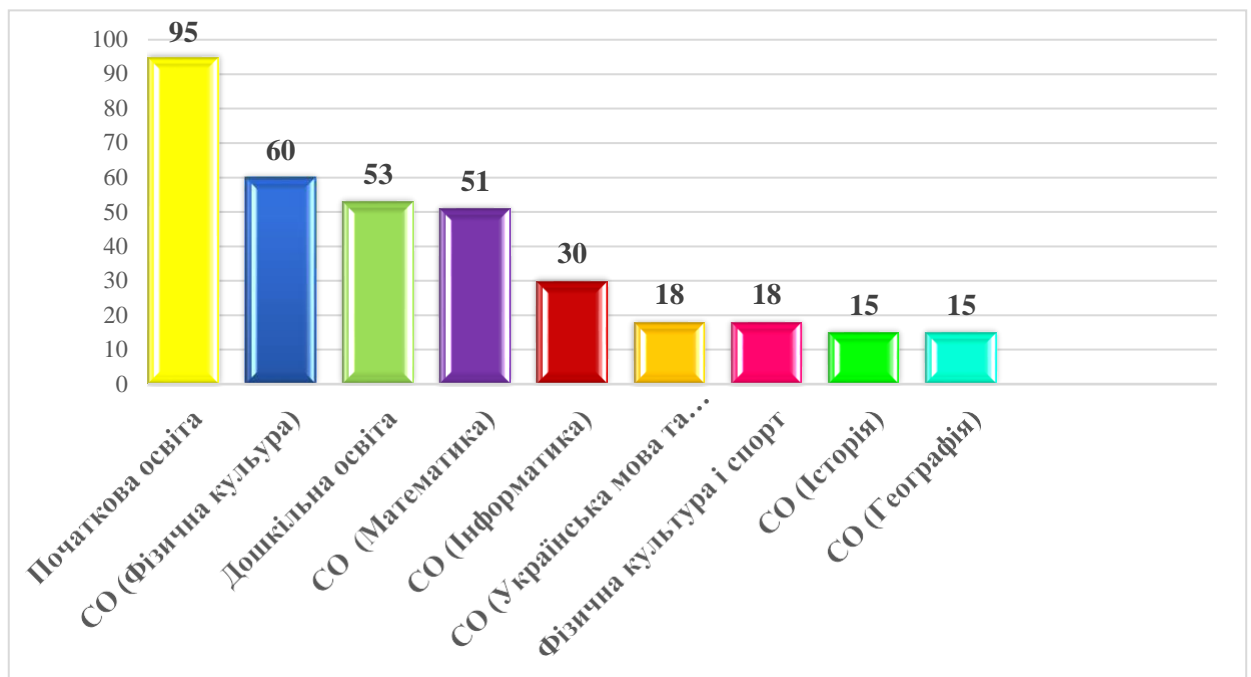

- з 26 жовтня по 17 грудня – **106 педагогічних працівників**

**Кількість слухачів курсів підвищення кваліфікації у
Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича
у 2022 році за спеціальностями**

Спеціальність / назва програми	Кількість слухачів, які пройшли курси
013 Початкова освіта	95
014.11 Середня освіта (фізична культура)	60
012 Дошкільна освіта	53
014.04 Середня освіта (математика)	51
014.09 Середня освіта (інформатика)	30
017 Фізична культура і спорт	18
014.01 Середня освіта (українська мова та література)	18
014.03 Середня освіта (історія)	15
014.17 Середня освіта (географія)	15
Всього	355

Охоплені у 2022 р. регіони

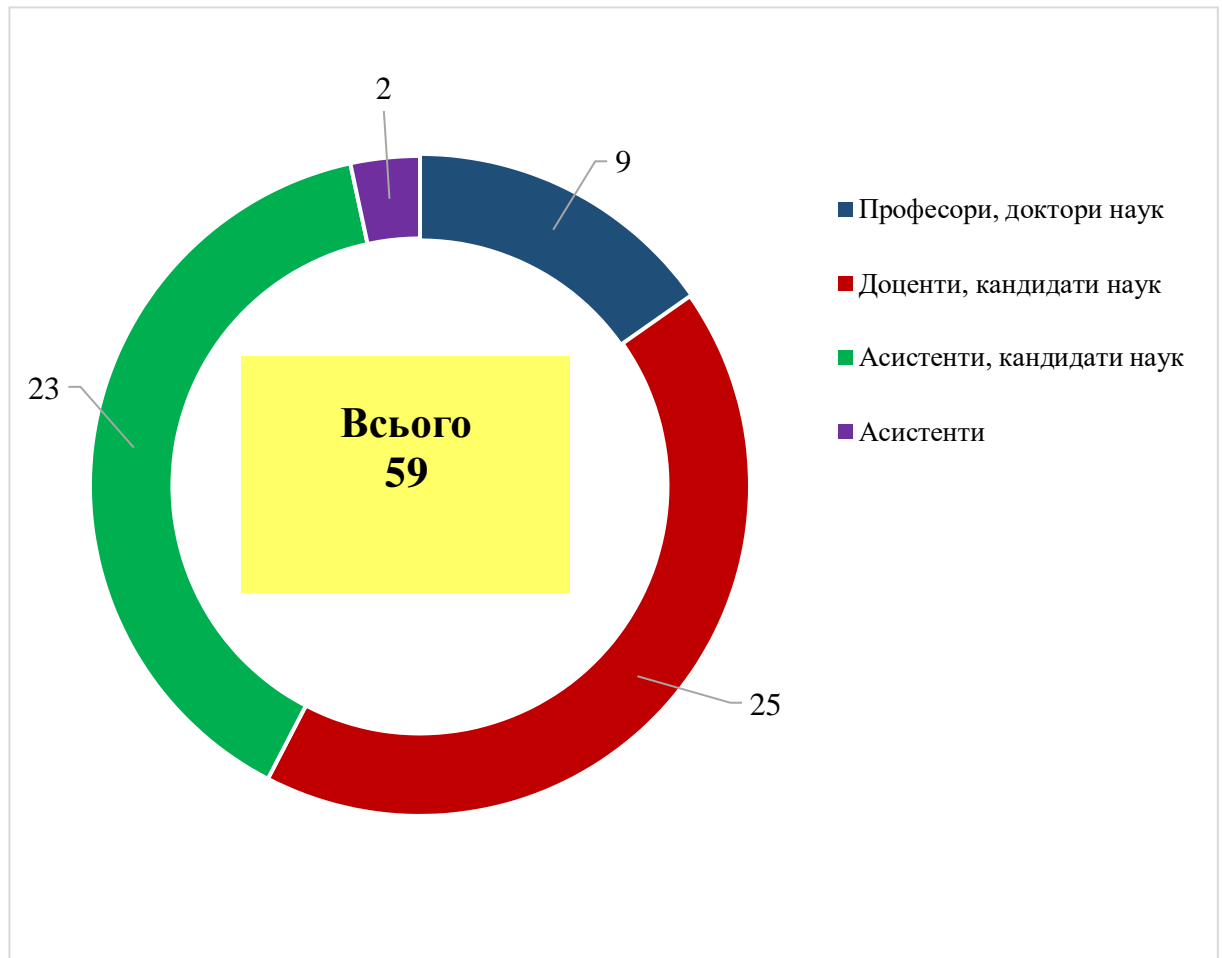
Область / район / місто		Кількість слухачів	
Чернівецька область	Чернівецький район, в т.ч. м.Чернівці	286	343
	Вижницький район	31	
	Дністровський район	26	
Закарпатська область	Рахівський район	2	3
	Тічявський район	1	
Івано-Франківська область	Коломийський район	2	
Тернопільська область	Чортківський район	1	
Хмельницька область	Кам'янець-Подільський район	1	
Дніпропетровська область	м. Нікополь	1	
Донецька область	м. Бахмут	1	
	м. Київ	1	
Одеська область	м. Одеса	1	
Харківська область	м. Харків	1	
Всього		355	

Заняття зі слухачами курсів підвищення кваліфікації забезпечували **59** викладачів.

З них:

професорів, докторів наук – 9;
доцентів, кандидатів наук – 25;
асистентів, кандидатів наук – 23;
асистентів – 2.

Крім того, згідно з ліцензійними вимогами, підвищення кваліфікації та стажування у провідних ЗВО України пройшли: 180 науково-педагогічних працівників (з них: професорів – 22, доцентів – 97, асистентів – 61).

За кордоном у рамках міжнародних угод з партнерами пройшли стажування 150 викладачів очно і в онлайн-режимі.

РОЗДІЛ 2. НАУКОВА, НАУКОВО-ТЕХНІЧНА ТА ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ

2.1. Загальна інформація

Незважаючи на складну ситуацію в Україні, підрозділи університету намагалися якомога ефективніше забезпечувати реалізацію державної політики у сфері науки, науково-технічної, інноваційної діяльності. Свідченням цього є підтвердження потенціалу університету в 2022-му році високими рейтинговими оцінками як державних, так і міжнародних експертних груп:

- 5 місце за показниками Nature Index (міжнародний показник ефективності інституційних досліджень з природничих наук);
- 6 місце за показниками наукометричної бази даних Scopus;
- 7 місце в міжнародному рейтингу Round University Rankings;
- 7 місце серед кращих класичних університетів України;
- 11 місце за рейтингом «Топ-200 Україна»;
- 14 місце в Консолідованому рейтингу закладів вищої освіти.

Університет третій рік поспіль зберігає свої позиції серед кращих світових університетів у рейтингу THE World University Rankings. Зокрема, в цьому році він входить до рейтингової групи 1201–1500 (Physical Sciences:1001+, Engineering: 1001+) та у десятку кращих закладів вищої освіти України.

Наукова робота університету проводилась в рамках кафедральних, держбюджетних та госпдоговірних тем, відповідно до фундаментального та прикладного спрямування. У 2022 році дослідження проводилися за наступними пріоритетними напрямками:

- фундаментальні наукові дослідження з найважливіших проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави;
- раціональне природокористування;
- нові речовини і матеріали.

Популяризація наукових здобутків університету здійснюється через наукові праці викладачів, науковців, аспірантів і студентів. Свій науковий доробок науковці університету представляють у міжнародних та вітчизняних журналах, монографіях, підручниках. За 2022 рік науковці університету підготували та видали більше 2 тис. наукових та навчально-методичних праць – монографій, підручників, посібників, статей у міжнародних журналах. Станом на грудень опубліковано 163 роботи в базі Scopus та 128 робіт у Web

of Science, отримано майже десять патентів.

Науковий вісник Чернівецького університету. Серія: Географія включено до Переліку наукових фахових видань України – категорія «Б» (географічні спеціальності – 103, 106).

Із 2022 року започатковано видання нового англomовного наукового журналу «Security of Infocommunication Systems and Internet of Things».

У 2022-му році на базі університету проведено більше двадцяти міжнародних наукових та науково-практичних конференцій.

Університет став асоційованим партнером мережі «European University Foundation»; асоційованим членом консорціуму європейських університетів «UNITA».

Університет долучився до освітньо-наукового проєкту Ukraine Global Faculty: закордонні професори з провідних університетів, топ-експерти та підприємці читатимуть лекції онлайн для української аудиторії. Ukraine Global Faculty реалізується благодійним фондом K.FUND за підтримки Міністерства освіти і науки України. Вже понад 20 університетів стали партнерами UGF.

2.2. Конкурсне та грантове фінансування

Наразі в університеті виконується 18 НДР, які фінансуються із загального фонду державного бюджету. Унаслідок секвестру бюджету обсяг фінансування цих робіт зменшився майже на 1 млн грн і склав 13 млн 301 тис. грн. У рамках базового фінансування наукових напрямів «Природничі і математичні науки» та «Технічні науки» виділили 244,2 тис. грн і 52,4 тис. грн відповідно, що становить близько п'ятої частини минулорічного обсягу. Очевидно, що зменшення видатків на наукові дослідження МОНУ може негативно вплинути на їхні результати в найближчій перспективі. У такій непростій ситуації дуже важливим є консолідація наукового потенціалу з метою підготовки проєктів для участі в міжнародних грантових програмах.

Для участі в щорічному конкурсному відборі наукових проєктів молодих вчених, виконання яких розпочнеться у 2023 році, університет підготував та подав на конкурс МОН 7 проєктів із загальним річним обсягом фінансування 18,715 млн грн. Це проєкти під керівництвом: Саміли А.П., Дуболазова О.В., Іванського Д.І., Халавки Ю.Б., Галана Я.П., Гакман А.В. та Жаворонка А.В.

Формується наукова тематика для участі в конкурсному відборі проєктів фундаментальних наукових досліджень, прикладних наукових досліджень, науково-технічних (експериментальних) розробок, виконання яких розпочнеться у 2023 році за рахунок коштів державного бюджету за бюджетною програмою «Наукова і науково-технічна діяльність закладів вищої

освіти та наукових установ».

2.3. Співпраця із замовниками

Одне із ключових завдань колективів науковців університету – пропозиція своїх розробок для практичного використання в різних галузях народного господарства. Реалізацію цього завдання університет убаचाє через патентування та підготовку пропозицій щодо впровадження наукових розробок у промисловому секторі.

Від початку року в університеті виконувалися 7 госпдоговірних НДР загальним обсягом фінансування 494 тис. грн. Це НДР під керівництвом: Майструка Е.В., Фочука П.М., Фодчука І.М. та Язловицької Л.С. Варто відмітити високу активність наших навчально-наукових інститутів та факультету будівництва, архітектури і декоративно-прикладного мистецтва. Ще одна робота, яка фінансувалася за рахунок спецфонду в рамках гранту Національного фонду досліджень України, зовсім не отримала фінансування на завершальному етапі виконання робіт. Університет підтвердив рішення НФДУ про перенесення виконання завершального етапу роботи на 2023 рік.

Підписано меморандум про співпрацю між Чернівецьким національним університетом імені Юрія Федьковича та шведсько-українською компанією Sigma Software. Предметом Меморандуму є налагодження взаємовигідної співпраці у сфері розвитку наукових та проєктних досліджень, консолідація зусиль з обох сторін задля взаємодії щодо особистісного розвитку студентів університету, зокрема формування їхніх кар'єрних можливостей.

Підписано меморандум про співпрацю між Чернівецьким національним університетом імені Юрія Федьковича та Люксембурзьким інститутом здоров'я (Люксембург) у сфері розвитку спільних наукових досліджень. Міжнародна група під керівництвом доктора Назарова (Люксембург) забезпечує аналіз динаміки еволюції ракових пухлин і стратегій лікування на основі методів нейронних мереж, глибинного навчання та штучного інтелекту.

Університет намагається знайти замовників на виконання нових договірних робіт. Наразі розробляються механізми співпраці з компаніями ЕРАМ Ukraine та Асоціацією "IT Ukraine".

2.4. Найвагомші досягнення вчених університету

У 2022 році відповідно до Указу Президента України № 27/2022 від 22 січня 2022 року «Про відзначення державними нагородами України з нагоди Дня Соборності України» орденом «За заслуги» II ступеня нагороджено Мельничука Степана Васильовича, професора кафедри комп'ютерних систем та мереж Навчально-наукового інституту фізико-технічних та комп'ютерних

наук, ректора Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича 2005–2019 рр.

Диплом стипендіата Верховної Ради України отримав доктор технічних наук, професор, проректор з наукової роботи Андрій Саміла за успішне виконання науково-дослідної роботи «Структурний та функціональний синтез цифрового обчислювального ядра ядерного квадрупольного резонансного детектора вибухових та наркотичних речовин», присвяченої розробці імітаційної моделі та конфігураційної структури цифрового обчислювального ядра ядерного квадрупольного резонансного детектора вибухових та наркотичних речовин.

За високий професіоналізм та активну міжнародну діяльність рішенням Сенату Тираспольського державного університету (Кишинів, Молдова) відзначили медаллю завідувача кафедри прикладної математики та інформаційних технологій, доктора фізико-математичних наук, професора Ярослава Бігуна.

Постановою президії Комітету з Державних премій України в галузі науки і техніки від 04 листопада 2022 р. № 6 призначено стипендії молодим ученим Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича:

- Гакман Анні Вікторівні,
- Дуболазову Олександрову Володимировичу,
- Жаворонку Артуру Віталійовичу,
- Самілі Андрію Петровичу.

Державну іменну стипендію для увічнення подій Революції Гідності та вшанування подвигу Героїв України – Героїв Небесної Сотні на 2023 рік призначено доценту кафедри теорії та методики фізичного виховання Галану Ярославу Петровичу.

2.5. Наукові здобутки молодих вчених і студентів

Рада молодих вчених взяла участь в організації низки заходів, зокрема «Наукових пікніків» та конкурсу на грант ЧНУ для молодих вчених, підсумки якого буде підведено у вересні.

У листопаді проведено масштабний благодійний захід на підтримку наших ЗСУ – перша мультидисциплінарна Міжнародна науково-практична конференція «Молодіжна наука заради миру та розвитку», присвячена Всесвітньому дню науки.

З метою підтримки наукових досліджень молодих вчених університету наказом ректора від 31.10.2022 р. № 301 «Про результати конкурсу грантів ЧНУ для молодих науковців» оголошено переможців цьогорічного конкурсу. Ними стали проекти-лідери за напрямками:

- природничо-математичний: «Керований в часі просторовий фільтр електромагнітних хвиль на основі кодованої метаповерхні», керівник аспірант кафедри радіотехніки та інформаційної безпеки Хобзей Микола Михайлович;
- суспільно-гуманітарний: «Фізична культура і спорт як засіб підвищення обороноздатності держави», керівник доцент кафедри теорії та методики фізичного виховання і спорту, кандидат наук з фізичного виховання та спорту Галан Ярослав Петрович.

У цьому році університет підготував рекордну за свою історію кількість студентських робіт для участі у Всеукраїнському конкурсі, який, на жаль, не відбувся. За рекомендацією МОН усі 147 учасників визнані переможцями першого етапу конкурсу і нагороджені дипломами.

Наприкінці квітня – на початку травня 2022 року в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича проходила щорічна студентська наукова конференція. На факультетах та в інститутах студенти представляли свої наукові здобутки за відповідними тематичними напрямками. 17 студентів, рекомендованих конкурсними комісіями навчально-наукових інститутів та факультетів, продемонстрували результати своїх наукових робіт на підсумковому засіданні, яке відбулось у змішаній формі 12 травня у Червоній залі університету. Усі учасники підсумкового засідання студентської наукової конференції відзначені грамотами.

Команда з кафедри загальної хімії та хімічного матеріалознавства, яка об'єднала студентів, аспірантів та випускників Малої академії наук, пройшла відбір та отримала підтримку в рамках діяльності Інжинірингової школи Noosphere в Чернівецькому національному університеті. Проект виконують під супроводом ментора д.х.н. Халавки Юрія Богдановича, а в реалізації допомагають лаборанти з кафедри комп'ютерних систем та мереж.

Кабінет Міністрів України призначив академічну стипендію імені Героїв Небесної Сотні двом студентам Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича:

- Софії Колодрівській (спеціальність «Архітектура та містобудування»);
- Галина Білозор (спеціальність «Географія»).

Відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України № 832 від 19.09.2022 «Про призначення академічних стипендій Президента України студентам закладів вищої освіти на I семестр 2022/2023 навчального року» їй призначено п'ятьом студентам Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича:

- Диренку Вікторові – студенту 4 курсу факультету математики та інформатики, спеціальність «Комп'ютерні науки»;
- Карпенко Юлії – студентці 6 курсу економічного факультету,

спеціальність «Фінанси, банківська справа та страхування»;

- Катеринюк Христині – студентці 6 курсу факультету педагогіки, психології та соціальної роботи, спеціальність «Початкова освіта»;

- Мурафі Віталієві – студенту 6 курсу географічного факультету, спеціальність «Туризм»;

- Рудці Валентині – студентці 6 курсу факультету історії, політології та міжнародних відносин, спеціальність «Міжнародні відносини».

2.6. Діяльність наукової бібліотеки за 2022 рік

Головним завданням Наукової бібліотеки Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича було забезпечення інформаційних, науково-дослідних, освітніх, культурних та рекреаційних потреб спільноти університету з урахуванням інтенсивного розвитку і поширення інформаційних технологій.

Бібліотека активно працює задля інтегрування університету в глобальний світовий науково-освітній простір, бере участь у національних та глобальних програмах зі збереження культурного надбання, є членом проєкту ELibUkr «Електронні бібліотеки України», Асоціації «Інформатіо-Консорціум» (Україна). На території НБ ЧНУ працює «Інформаційний центр Європейського Союзу» та Інформаційний стенд «Україна-НАТО».

Бібліотека розташована в 2-х приміщеннях: основна будівля (вул. Лесі Українки, 23) та корпус № 20 (абонемент № 3, вул. Банкова, 1). Загальна площа приміщень – 6 291,5 м². Абонементів – 5, читальних залів – 6 (500 місць).

Формування та організація бібліотечних фондів

Комплектування фонду бібліотеки проводиться відповідно до профілю університету. Загальний фонд наукової бібліотеки на 01.12.2022 р. складає 2 671 027 примірників друкованих та електронних видань.

На 01.12.2022 року витрачено коштів на комплектування: 47 647,52 грн, з них: 2 721,90 грн – видання Головного управління статистики (21 прим.) ; 44 925,62 грн – передплата друкованих періодичних видань на 1-е півріччя 2022 р. На 2-е півріччя 2022 року замовлення на друковані періодичні видання не відбулося.

Наразі бібліотека працює над оформленням передплати періодичних видань на 1-ше півріччя 2023 року.

Таблиця 21

Показники	2022 рік
<i>Бібліотечні ресурси, всього:</i>	2 671 027
Надійшло: документів	4 448
періодичних видань	590
за цільовим призначенням: наукових видань	2 427
навчальних видань	1 703
у т. ч., в електронній формі	4
літературно-художніх видань	318
вибуло: документів	8 060

Фонд бібліотеки у 2022 році традиційно поповнювався дарами (1 657 прим. на суму 91 369,30 грн виданнями з видавництва Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича – 284 прим. на суму 19 320, 25 грн і за рахунок книгообміну з іншими вишами України та зарубіжжя – 119 прим. на суму 17 437, 55 грн).

Станом на 01.12.2022 р. у фонді відділу рідкісних книг та рукописів зберігається 71 032 примірників на суму 160 532, 04 грн: інкунабули, палеоти́пи, вітчизняні та іноземні стародруки, особисті архіви В. Сімовича – професора Львівського університету, Є. Козака – професора Чернівецького університету, К. Райфенкугеля – директора бібліотеки Чернівецького університету. Представлені колекції К. Томащука – першого ректора Чернівецького університету, І. Карбулицького, І. Співака та ін. У цьому фонді зберігаються також книжкові колекції Марії-Луїзи, дружини Наполеона I, цісаря Франца-Йозефа I, професорів університету С. Смаль-Стоцького, Іона Сбієри та ін.

З метою збереження бібліотечних фондів проводяться перевірки фонду книжкових пам'яток та фонду підрозділів бібліотеки згідно з перспективним планом роботи на 2018–2022 рр.

Бібліотечне обслуговування

Система обслуговування користувачів наукової бібліотеки ЧНУ орієнтована як на внутрішнього, так і зовнішнього користувача. Бібліотека забезпечувала користувачів інформаційними документами: книгами, періодичними виданнями, світовими та національними базами даних; пропонувала бібліотечні приміщення для навчання та доступу до інформації, допомагала студентам і викладачам у навчанні інформаційній культурі, надавала консультації з бібліографічних питань, академічної доброчесності.

Унаслідок особливостей 2022 р. перевага користувачами була віддана електронним ресурсам. Ми пропонуємо доступ до повнотекстових зовнішніх

наукових баз даних та електронної бібліотеки НБ ЧНУ («Науковий вісник ЧНУ», газета «Буковина»). Дистанційно надаємо віртуальні довідки та консультиємо всіх, хто має в тому потребу, визначаємо УДК, здійснюємо електронну доставку документів та ін. Презентація електронного контенту, нових надходжень, виставок, культурно-просвітницьких заходів подаються на веб-сайті університету, бібліотеки та сторінці наукової бібліотеки у Facebook.

Культурно-просвітницька робота

Виходячи з основних завдань університетської бібліотеки, культурно-просвітницька діяльність спрямована на максимальне задоволення інформаційних потреб користувачів, допомогу навчально-виховному процесу, вихованню інтелектуальних, моральних, естетичних якостей особистості студентської молоді. Для цього використовуються різноманітні форми і методи інформування та популяризації літератури: книжкові виставки, тематичні перегляди, бесіди, творчі зустрічі, презентації; буккросинги, віртуальні виставки тощо. Серед пріоритетів – популяризація історико-культурної спадщини країни, міста, університету.

Неабияку роль відіграють бібліографічні покажчики і рекомендаційні списки літератури, які розміщені на сайті бібліотеки. Такі посібники дають можливість користувачеві ознайомитися з літературою, наявною в бібліотеці.

Згідно Постанови Верховної Ради України від 4 листопада 2020 року № 973-IX «Про відзначення 300-річчя з дня народження Григорія Сковороди» Наукова бібліотека Чернівецького національного університету ім. Юрія Федьковича організувала цикл книжкових експозицій:

1. «І словом, розумом, життям своїм мудрець» (В. Шевчук): книжкова виставка (Наукова бібліотека Чернівецького Національного університету ім. Юрія Федьковича).
2. «Григорій Сковорода на сторінках періодичних видань з фондів НБ ЧНУ» (Наукова бібліотека Чернівецького Національного університету ім. Юрія Федьковича, читальний зал періодичних видань).
3. «Світ ловив мене, та не спіймав» Г.С. Сковорода: виставка-презентація (Наукова бібліотека Чернівецького Національного університету ім. Юрія Федьковича, абонемент № 3 відділу обслуговування, бібліотека фахового коледжу Чернівецького Національного університету ім. Юрія Федьковича).
4. Віртуальна книжкова виставка з фондів Наукової бібліотеки Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича «І словом, розумом, життям своїм мудрець» (В. Шевчук). 300 років від дня народження Григорія Сковороди. (Наукова бібліотека Чернівецького Національного університету ім. Юрія Федьковича).

Проведено презентацію серії листівок з проєкту Чернівецької обласної організації Національної спілки письменників України:

1. Мандрівний Мудрець : серія листівок до 300-річчя з дня народження українського письменника і філософа Григорія Сковороди / автор ідеї Василь Джуран. Чернівці : Родовід, 2022. 12 л. (29.11.2022 р. Наукова бібліотека Чернівецького Національного університету ім. Юрія Федьковича).

Взято участь у заходах міста:

1. Участь в обласній науково-просвітницькій конференції «Григорій Сковорода у діалозі із сучасністю» (26.10.2022 р., Чернівецький фаховий коледж технологій та дизайну).
 - Доповідь: «Огляд творів Григорія Сковороди, дослідників біографії, творчості та художніх творів про нього» (з фондів Наукової бібліотеки Чернівецького Національного університету ім. Юрія Федьковича). – Тетяна Мурашевич.
 - «Жив, як учив» : книжкова виставка рідкісних книг та сучасної літератури з фондів Наукової бібліотеки Чернівецького національного університету ім. Юрія Федьковича.
2. «Мистецький діалог: експозиція та біографія Г. Сковороди». Музейна експозиція «Ловитва невловного птаха», присвячена 300-літньому ювілею українського мислителя Григорія Сковороди. (15.11.2022 р., Чернівецький обласний художній музей).
 - Доповідь: «Огляд видань творів Г.С. Сковороди та літератури про нього» (з фондів Наукової бібліотеки Чернівецького національного університету ім. Юрія Федьковича). – Тетяна Мурашевич.
 - «Учив, як жив» : тематична виставка рідкісних книг та сучасної літератури з фондів Наукової бібліотеки Чернівецького національного університету ім. Юрія Федьковича.
3. «DE LIBERTATE» або свобода, написана Г. Сковородою" (01.12.2022 р. Чернівецький краєзнавчий музей).
 - «І словом, розумом, життям своїм мудрець» (В. Шевчук). 300 років від дня народження Григорія Сковороди : книжкова виставка та бібліографічний огляд літератури з фондів Наукової бібліотеки Чернівецького національного університету ім. Юрія Федьковича. – Тетяна Мурашевич

Проведено цикл заходів до 100-річчя від дня народження Аркадія Жуковського.

В НБ ЧНУ презентовано факсимільне видання рукописної Костянтинівської Кормчої 1599 року, яка регулювала в той час вирішення питань церковного права, правовідносини між духовенством, ченцями та мирянами. Упорядником з питань, пов'язаних з передруком рукописної Кормчої та автором додатку «Костянтинівська Кормча» (2021 р.) є кандидат

історичних наук Дмитро Лішук. Науковий редактор, автор вступної статті – доктор історичних наук, професор Дрогобицького державного університету імені Івана Франка, лауреат Міжнародної премії імені Івана Франка – Леонід Тимошенко. Рецензенти видання: кандидат наук з богослов'я, кандидат історичних наук ЧНУ – Микола Щербань, кандидат історичних наук ЧНУ – Олег Шилюк. Участь у презентації взяла делегація з міста Старокостянтинів: перший заступник Старокостянтинівської міської ради – Олег Борикін, радник міського голови – Георгій Мудрик, начальник управління культури – Олександр Афанасьєв, головна редакторка газети «Наше місто» Ірина Сапчук, волонтер, військовий капелан – отець Степан. Гості подарували у фонди НБ ЧНУ видання про рід князів Острозьких та історичний нарис про Старокостянтинівський край (12.01.2022;53 присут.).

Продовжив роботу письменницько-бібліотечний марафон. Це спільний проєкт з Чернівецькою обласною організацією Національної спілки письменників України. Протягом року проведено 43 презентації. Серед них презентації видань: «Вівтар мудрості» : серія листівок до 170-річчя з дня заснування Наукової бібліотеки Чернівецького національного університету ім. Ю. Федьковича (Чернівці : Родовід, 2022), «Поклик вічної брами»: серія листівок до 170-річчя з дня заснування Наукової бібліотеки Чернівецького національного університету ім. Ю. Федьковича (Чернівці : Родовід, 2022).

На початку навчального року бібліотека традиційно проводить заняття-екскурсії для першокурсників з метою ознайомлення їх з ресурсами бібліотеки й основними навиками самостійної роботи з пошуку та опрацювання інформації та для студентів старших курсів на допомогу пошуку літератури для наукових робіт.

На сайті бібліотеки функціонують віртуальні виставки (всього – 12). Зокрема в 2022 р. були підготовлено: «Плантени: каталог видань з фондів Наукової бібліотеки Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» (<http://library.chnu.edu.ua/?page=/ua/05proekt/99virtual/20planteny>) та «Творчі обрії Богдана Мельничука - до 85-ти річчя вченого-філолога» (http://library.chnu.edu.ua/?page=/ua/05proekt/99virtual/19knyha_vikiv).

У приміщенні читального залу наукової літератури відділу обслуговування Наукової бібліотеки ЧНУ діє Інформаційний центр Європейського Союзу, основним завданням якого є поширення інформації про Європейський Союз та його політику, надання допомоги університетам і дослідницьким центрам у навчанні студентів та проведенні дослідницької роботи з питань європейської інтеграції, а також сприяння участі студентів у дебатах з європейських питань.

Бібліотека плідно співпрацює з Музеєм історії університету: проведено робочі зустрічі, передано експонати для музею тощо.

Автоматизація бібліотечних процесів та електронні ресурси

Користувачі мають можливість скористатись електронним каталогом в мережі Інтернет та залі електронної інформації бібліотеки, а також подати запит онлайн у сервісі «Віртуальна довідка».

Проводиться рекаталогізація фондів читальних залів і абонементів бібліотеки, тобто внесення до електронного каталогу документів, що надійшли в бібліотеку до моменту впровадження системи автоматизації (до 2003 року). Продовжується рекаталогізація абонементу № 1 та інформаційно-бібліографічного відділу. Також триває рекаталогізація фонду відділу рідкісних книг та рукописів і відділу зберігання фондів.

Одночасно з формуванням традиційного фонду в бібліотеці формується фонд електронних ресурсів та доступу до баз даних. З метою забезпечення збереженості оцифровано першу українськомовну газету краю «Буковина». Перші два роки видання (1885–1886) виставлено на сайті бібліотеки в мережі Інтернет для інформації та популяризації ресурсу. Доступ до оцифрованої колекції за період з 1887 до 1910 рр. здійснюється в читальному залі відділу рідкісних книг та рукописів.

Проводиться оцифрування цінних та рідкісних книг у рамках збереження наукового об'єкта, що становить національне надбання України. Продовжується робота на порталі «Цифрові колекції. Цифрова бібліотека Буковинензія=Bucovinensia» (<http://bucovinensia.chnu.edu.ua/>) (розпочата у 2021 р.). Всього підготовлено і виставлено у відкритий доступ 87 документів (біля 14,5 тис. стор.)

Автоматизована інформаційно-бібліотечна система «ІРБІС» охопила всі бібліотечні процеси, автоматизувала всі пункти обслуговування користувачів. Обсяг електронного каталогу на 1.12.2022 р. біля 869,9 тис. записів (назв документів). До записів електронного каталогу додаються (за наявності цифрової копії) посилання на повні тексти документів.

Протягом 2022 року (станом на 1 грудня) сайт НБ ЧНУ відвідали понад 29 тис. користувачів (унікальних адрес 16,1 тис., переглянуто сторінок – 37 тис.).

У 2022 р. Чернівецький університет продовжив отримувати доступ до реферативних, наукометричних баз даних Web of Science і Scopus та повнотекстової БД Science Direct. Бібліотека провела роботу з налагодження доступу в локальній мережі університету, організувала навчання та консультування викладачів та студентів стосовно можливостей та

особливостей користування сучасними науковими інформаційними ресурсами.

Доступ та використання БД (01-11.2022):

- WoS – понад 9,7 тис. пошуків;
- Scopus – понад 4,6 тис. пошуків;
- ScienceDirect – 257 пошуків, переглянуто документів понад 2,7 тис.;
- SpringerLink – 1448 пошуків, 658 статей завантажено;
- JSTOR – 403 пошуки.

Також протягом 2022 р. викладачам та студентам Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича пропонувались тестові доступи до інформаційних ресурсів:

- цифрова бібліотека ACM (Association for Computing Machinery);
- бази даних видавництва Bentham Science;
- повнотекстові електронні ресурси в межах проекту Research4Life (видавничі компанії Elsevier, Springer Nature, John Wiley & Sons, Taylor & Francis, Emerald, Sage Publications, Oxford University Press, Cambridge University Press, IOP Publishing та ін.)

У рамках доступу до міжбібліотечного абонементу RapidILL від викладачів та студентів університету було отримано 75 запитів на статті та розділи книг, 66 – виконано.

Проводиться пошуково-аналітична та довідково-консультаційна робота для підрозділів університету стосовно профільних наукових журналів у різних базах даних, уточнено інформацію стосовно публікацій науковців ЧНУ в наукометричних базах даних тощо. Проведена робота з упорядкування профілю університету та окремих профілів науковців ЧНУ в наукометричній БД «Scopus».

Проводиться організаційно-консультаційна робота із впровадження системи UNICHECK (перевірки на наявність текстових запозичень «антиплагіат») в навчально-науковій роботі, зокрема функціонує 3 акаунти:

- перевірка студентських робіт з внутрішньою базою даних та мережею Інтернет;
- перевірка кандидатських та докторських робіт з мережею Інтернет;
- перевірка статей, що подаються до друку до 5 наукових видань ЧНУ з мережею Інтернет.

Зокрема у 2022 р. працівниками бібліотеки перевірено:

- 325 наукових на навчально-методичних матеріалів що вимагають рекомендації вченої ради факультету / інституту, університету до видання (друку);
- 22 дисертаційні роботи.

Статистика сторінки бібліотеки на Facebook у 2022 р.:
 охоплення сторінки Facebook – 34 510;
 відвідування сторінки Facebook – 3 672;
 нові позначки «Подобається» сторінки Facebook – 93.

Аудиторія:

читачі сторінки Facebook – 862;
 Chernivtsi, Chernivtsi Oblast - 52.8%
 Україна - 87.9%

Науково-дослідницька робота бібліотеки

Науково-дослідницька робота

спрямована на:

- удосконалення бібліотечно-бібліографічного та інформаційного обслуговування з метою підвищення рівня задоволення читацьких потреб;
- вивчення окремих книжкових колекцій видатних діячів науки і культури з метою розкриття та популяризації фондів;
- дослідження історії бібліотеки;
- укладання бібліографічних покажчиків.

Наукова тема:

1. «Фонд рукописів, стародруків, рідкісних видань та фонд «Буковинензія» наукової бібліотеки Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» (НБ ЧНУ) визнано науковим об'єктом, що становить національне надбання (Розпорядження Кабінету Міністрів України № 472-р від 19 серпня 2002 р.), Міністерство освіти і науки України видало свідоцтво № 17, Серія МН від 14 січня 2009 р. «Про внесення фонду рукописів, стародруків, рідкісних видань та фонду «Буковинензія» НБ ЧНУ до Державного реєстру наукових об'єктів, що становлять національне надбання».

Проектна діяльність

Проекти розподіленої каталогізації:

1. Центрально-Український Кооперативний Каталог (ЦУКК) з 2007–2020 рр.
2. «Краєзнавча картотека» – обмін аналітичними описами статей краєзнавчого характеру (з 2004-2020 рр.) Учасники проєкту: Наукова бібліотека Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича та Чернівецька ОУНБ ім. М. Івасюка. Засновник (координатор) проєкту: Наукова бібліотека Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Вийшли друком:

1. Вівтар мудрості : серія листівок до 170-річчя з дня заснування Наукової бібліотеки Чернівецького національного університету ім. Ю. Федьковича / Спільний проєкт Чернівец. обл. орган. Нац. спілки письмен. України та Наук. б-

ки Чернівецьк. нац. ун-ту ім. Ю. Федьковича; авт. ідеї, упоряд. В. Джуран; техн. доп. Н. Загородна. Чернівці : Родовід, 2022. 12 л.

2. Поклик вічної брами : серія листівок до 170-річчя з дня заснування Наукової бібліотеки Чернівецького національного університету ім. Ю. Федьковича / Спільний проект Чернівецьк. обл. орган. Нац. спілки письмен. України та Наук. б-ки Чернівецьк. нац. ун-ту ім. Ю. Федьковича; упоряд. В. Джуран, Н. Загородна, Б. Мельничук, Я. Мельничук. Чернівці : Родовід, 2022. 18 л.
3. Янгольські чати: серія листівок до 8-ої річниці Революції Гідності / авт. ідеї, упоряд. В. Джуран; техн. доп. Н. Загородна. Чернівці : Родовід, 2022. 12 л.
Проводиться пошукова робота матеріалів для укладання бібліографічних покажчиків.

Як методичний центр бібліотек закладів вищої освіти Чернівецької області НБ ЧНУ організувала стажування працівників бібліотек, брала участь у заходах, стажуваннях за кордоном (онлайн). 20 жовтня 2022 року проведено науково-практичну конференцію за міжнародною участю «Бібліотека і наука: стратегія розвитку в сучасних умовах». У семінарі взяли участь науковці та працівники бібліотеки ЧНУ, Буковинського державного медичного університету, бібліотеки м. Чернівці та бібліотеки Сучавського університету «Штефан чел Маре» (м. Сучава, Румунія).

Проведено зустріч з представниками провідних бібліотек Чернівців. Взяли участь: ЧОУНБ ім. М. Івасюка, Муніципальна бібліотека ім. А. Добрянського та НБ ЧНУ ім. Ю. Федьковича зі студентами й викладачами філологічного факультету. Михайло Зушман виступив з інформацією про історію, фонди, роль і значення бібліотеки у розвитку сучасної освіти. Також слухачі дізналися про можливість працевлаштування, вимоги та професійні зобов'язання для випускників філологічного напрямку (02.06.2022, НБ ЧНУ, 26 присут.).

Участь в онлайн-конференціях:

1. Міжнародний бієнале, присвячений Всесвітньому дню вишиванки «Вишиванка – національний оберіг єднання українців, символ нескореності і волі» (19.05. 2022 року. Презентація: «Віртуальна книжкова виставка: вишиванка – оберіг українців» (Михайло Зушман, Марія Косташ);
2. Наукових читаннях, присвячені 85-річчю професора Богдана Мельничука. Презентація видань авторства Богдана Івановича Мельничука, які зберігаються у фондах книгозбірні (21. 02. 2022, Тетяна Мурашевич)
3. Вебінарі, проведеному ДНТБ України спільно з міжнародною некомерційною організацією ORCID, який присвячений можливостям участі закладів вищої освіти і наукових установ України в консорціумі ORCID (8. 06. 2022 р., Олег Шилюк).

Бібліотека бере активну участь у загальноуніверситетських заходах, наукових конференціях шляхом організації книжкових виставок, відкритих переглядів літератури. Також інформацію про проведення заходів можна переглянути на сайтах бібліотеки та університету.

Соцмережі

Бібліотека підтримує сторінки в соцмережах:

- Facebook «Наукова бібліотека ЧНУ імені Юрія Федьковича» – <https://www.facebook.com/scientific.library.ChNU>
- Facebook «Відділ рідкісних книг та рукописів НБ ЧНУ» – <https://www.facebook.com/Відділ-рідкісних-книг-та-рукописів-НБ-ЧНУ-259289171073642>
- Facebook «Інформаційно-бібліографічний відділ НБ ЧНУ» – <https://www.facebook.com/bibliograf.chnu/>
- Facebook «Абонемент з наукової бібліотеки ЧНУ ім. Ю. Федьковича» – <https://bit.ly/3pT92zo>

Міжнародна співпраця

Співпраця із бібліотекою Сучавського університету дає можливість обмінюватись досвідом роботи, примножувати наукові здобутки. У контексті міжнародної співпраці у звітному році працівники бібліотеки взяли участь у:

1. Міжнародному книжковому ярмарку «Alma Mater Librorum 2022» (м. Сучава, Румунія) (онлайн). З доповідями-презентаціями найновіших видань видавництва Чернівецького університету «Рута» виступили директор наукової бібліотеки доц. Михайло Зушман та заступниця директора з наукової роботи Настасія Загородна (21. 02. 202 р.),
2. Восьмому міжнародному книжковому ярмарку «Alma Mater Librorum 2022»: міжнародний бібліотечний семінар у рамках проведення тижня бібліотек в Румунії. Організатори: Національний центр досліджень Меморіал «Mihai Eminescu» в Іпотешти (Румунія), бібліотека Сучавського університету «Штефан чел Мааре» (онлайн) (м. Сучава, Румунія, 11-13.05. 2022 р.). З доповідями-презентаціями найновіших видань видавництва Чернівецького університету «Рута» виступили директор наукової бібліотеки доц. Михайло Зушман та заступниця директора з наукової роботи Настасія Загородна.

Волонтерство

На ініціативу Наукової бібліотеки ЧНУ імені Юрія Федьковича та бібліотеки Сучавського Університету «Штефан чел Маре» (м. Сучава, Румунія) щодо збору українськомовної літератури для дітей, які через війну наразі вимушені перебувати в Румунії, передано літературу до бібліотеки Сучавського університету «Штефан чел Маре».

Нагороди

1. Наукова бібліотека Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича отримала Почесну відзнаку лауреата конкурсу «Українська мова – мова єднання», яка вже в 23-тє втілюється Одеською регіональною організацією журналістів НСЖУ разом з Причорноморською академією мовних технологій та комунікацій етносів за підтримки Міністерства культури, молоді та спорту України, а також Одеської обласної державної адміністрації (03.10.2022 р.).

У найближчих планах: продовження роботи з технічного оснащення бібліотеки, рекаталогізація та оцифрування підсобних фондів бібліотеки.

2.7. Діяльність ботанічного саду за 2022 рік

Наукова робота

Наукова робота здійснюється за двома основними напрямками: інтродукція та акліматизація рослин; вивчення та охорона раритетного фітогенофонду й раціональне використання рослинних ресурсів Буковини.

У 2022 році через розширення російської військової агресії на перший план вийшли завдання збереження колекційних фондів. Триває вивчення созологічної цінності дендроекзотів відділу Pinophyta, які культивуються у ботанічному саду в умовах відкритого ґрунту, та визначення найвагоміших аутфітосозологічних ознак для розробки науково обґрунтованих рекомендацій зі збереження цих видів в умовах *ex situ*. Під керівництвом професора Волкова Р.А. і д.б.н., доц. Панчук І.І. на кафедрі молекулярної генетики та біотехнології триває поглиблене вивчення геномів, зокрема рідкісних трав'янистих рослин, представників родів чина (*Lathyrus* L.), тоя (*Aconitum* L.), гадюча цибулька (*Muscari* Mill.). Ми надаємо зразки і всю потрібну інформацію про ці таксони.

Унаслідок невідповідності температурних умов в зимовий і перехідний періоди на колекційних рослинах посилено розвиваються різні шкідники і хвороби (комахи й грибки). Усталені схеми обробки інсектицидами і фунгіцидами не дають потрібного ефекту. Тому з березня по серпень 2022 проведено вже 7 кроплень оранжерейного комплексу отрутохімікатами в різних комбінаціях діючих речовин з метою оптимізації найефективнішого захисту рослин.

У зв'язку з російською військовою агресією українським ботанічним садам на цей рік скасували річний внесок за членство в BGCI (міжнародній Раді ботанічних садів для охорони рослин, Велика Британія, Лондон), і ми, оскільки маємо членство в цій організації, використали свій шанс. Ця організація коригує напрямки і перспективи досліджень в науках про рослини,

розповсюджує методичні рекомендації і доступ до різних світових баз даних. Крім того, ми подали запит до BGCI та PN (партнерство для природи, США) на отримання гранту для інтенсифікації еколого-просвітницької діяльності з акцентуванням на ВПО й отримали його.

Цього року ботанічний сад ЧНУ також став членом Альянсу ботанічних садів зі зміни клімату, Австралія, Мельбурн (Climate Change Alliance of Botanic Gardens (CCABG)). Членство безкоштовне, дає можливість інтегруватися в міжнародні програми вивчення впливу змін клімату на рослини і розробку заходів збереження історичних ландшафтів.

Наукова продукція

Монографії: готуються до друку у співавторстві публікації в колективній монографії:

1. «Каталог шпилькових рослини України» - Деревенко Т.О., Виклюк М.І. (через широкомасштабну війну ще в друці)

Наукові статті:

1. Тинкевич Ю.О., Деревенко Т.О., Чорней І.І. Філогенетична спорідненість українських зразків чини рябої (*Lathyrus venetus* (Mill.) Wohlf.) та чини весняної (*L. vernus* (L.) Bernh.) за даними аналізу ділянки хлоропластного геному *psbA-trnH*. *Біологічні системи*. 2022. Т.14, № 1. С.39– 44. <https://doi.org/10.31861/biosystems2022.01.039>.

Забезпечення потреб освітнього процесу

На колекційній базі ботанічного саду систематично виконуються курсові та кваліфікаційні роботи студентів Навчально-наукового інституту біології, хімії та біоресурсів. Цього року через те, що навчання відбувалося переважно онлайн, рослинний матеріал кафедрами інституту використовувався в дуже обмеженій кількості. Зокрема були забезпечені заняття з дисциплін: «Ботаніка» і «Мікологія» для студентів I курсу спеціальності «Середня освіта (Біологія та охорона здоров'я)», також були проведені екскурсії оранжерейним комплексом.

Просвітницько-популяризаційна робота

Екскурсійний сезон 2022 року розпочався 5 квітня і тривав до середини листопада. Через обмеження, пов'язані з військовим станом, усі екскурсії проводилися групами до 15–20 осіб і лише в супроводі екскурсоводів. За час екскурсійного сезону 2022 року проведено екскурсій для відвідувачів на суму 39 тис.728 грн 33 коп. Через війну в наше місто з прифронтових регіонів приїхало багато вимушених переселенців, для них ми організували безкоштовні екскурсії. Від початку квітня до кінця серпня проведено 30 безкоштовних екскурсій для організованих груп переселенців, загалом цією можливістю скористались близько 450 осіб.

У межах виконання грантових завдань BGCI і PN ми розробили 2 нові тури садом, які в період з середини серпня до середини листопада (до кінця дії гранту) відвідало близько 450 осіб.

За грантові кошти підготовлено і подано до друку в університетську друкарню новий буклет для відвідувачів ботанічного саду.

На базі відділу рослин захищеного ґрунту ботанічного саду функціонує гурток КЗ ЧОТЕНЦУМ «Квітникарство» (керівник – фахівець II кат. Надія Литвін). У вересні гуртківці під її керівництвом вибороли перше місце у фінальному етапі Всеукраїнського конкурсу з флористики та фітодизайну «Код нації українця», для участі був використаний рослинний матеріал з ботанічного саду.

Співробітники ботсаду беруть активну участь у роботі журі різних конкурсів КЗ ЧОТЕНЦУМ:

1. Обласний збір юних аграрників, садівників, зоологів-тваринників, квітникарів-дизайнерів, номінація «Квітникарство»;
2. Обласний учнівський екологічний конгрес «Живи, Земле», номінація «Охорона рослинного світу».
3. Обласний конкурс з природознавства «Юний дослідник».

Рослинний матеріал з оранжереї використовується для проведення практичних занять гуртка очно-заочної біологічної школи секція «Ботаніка».

Виробнича діяльність

Ботанічний сад у 2022 р. (станом на 30.11.2022 р.) надав платних послуг на суму 116 тис. 278 грн 93 коп. У тому числі екскурсійне обслуговування 39 тис. 728 грн 33 коп. і реалізація посадкового матеріалу на 76 тис. 550 грн 60 коп. Попри широкомасштабну війну, ми перевиконали планнадходжень на 37%, у тому числі на третину збільшили надходження від екскурсій. Цього року продовжено практику надсилання садивного матеріалу покупцям Новою Поштою, ця опція була досить популярною на декупованих територіях. Найбільшим попитом традиційно користувалися різні види і форми декоративноквітучих листопадних дерев та кущів, а також вічнозелених декоративнолистяних рослин.

Господарська діяльність

Майже всі ремонтні роботи цього року виконувались за кошти благодійників. Так відремонтовано твердопаливний котел і модернізовано електрощитки у Фондовій оранжереї, зроблено косметичний ремонт у приміщеннях лаборантів. Потребують ремонту каналізація, електропроводка в приміщеннях і різні оранжереї. Опалювальний сезон 2022 року розпочався на місяць пізніше, і тропічні рослини знову постраждали від перепаду температур.

На кошти від платних послуг ботанічного саду плануємо придбати традиційний перелік необхідних витратних матеріалів і засобів: фунгіциди, інсектициди, добрива, ґрунтосуміші, кислий торф для забезпечення адекватного догляду за колекційними рослинами.

Із загального фонду держбюджету для утримання, збереження та розвитку об'єкту національного надбання «Дендрарій ботанічного саду Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» цього року Міністерство освіти і науки України коштів не виділяло, а отже, нічого із запланованого придбано не було.

На самшитах у партері Резиденції в 2019 р. виявлено агресивного карантинного шкідника, визначено методи боротьби з ним, закуплено відповідні інсектициди. Впродовж вегетаційного сезону власними силами ми обприскували партерні самшита і троянди інсектицидами 6 разів. Це велике навантаження, воно потребує введення в штат ще однієї посади лаборанта.

РОЗДІЛ 3. МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ

3.1. Загальна інформація

Міжнародна діяльність в системі освіти була і залишається важливим складником функціонування сучасного університету. В умовах глобалізації повноцінна діяльність вищої школи можлива лише завдяки інтернаціоналізації вищих навчальних закладів. Адже, формуючи власну національну систему освіти, потрібно також враховувати і сучасні глобалізаційні впливи, а однією з важливих модернізаційних змін у вищій освіті, зумовлених процесами глобалізації, є інтернаціоналізація та інтеграція. У цьому контексті динаміка розвитку міжнародної діяльності нашого університету є позитивною і ми досягли чималих успіхів. Але віроломний напад російської федерації 24 лютого 2022 року дуже негативно впливає на міжнародні відносини нашого університету з іноземними партнерами, що спонукає нас шукати шляхи вирішення цього сучасного виклику для розвитку університетської освіти. Незважаючи на війну, нам вдалося в другій половині 2022 року поступово почати відновлення насамперед мобільності наших студентів, викладачів та співробітників до іноземних партнерів та організовувати прийоми наших партнерів у Чернівцях.

Протягом останніх років Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича розвиває тісні зв'язки з навчальними, науковими, культурними та іншими закладами з понад 30 зарубіжних країн. Загальна кількість угод станом на сьогодні складає 206, що відповідає числу угод минулого року. Але при цьому треба врахувати, що з початком російської агресії всі угоди з російськими та білоруськими закладами вищої освіти були розірвані нашим університетом в односторонньому порядку. Більша частина угод діє, за кожною з них співпрацюють щонайменше 1-2 напрямки. Це у свою чергу означає, що абсолютна більшість кафедр нашого університету різною мірою залучені до співпраці з іноземними партнерами.

Таблиця 22.
Загальна кількість угод по країнах

№	Країна/ Консорціум	до 2016	Рік						Всього станом на 12.2022
			2017	2018	2019	2020	2021	2022	
1	Консорціум и, освітні організації та ін.	6	1	1		1	1		10
2	Австрія	4				1	1	1	7
3	Словацька Республіка	5		1				1	7
5	Молдова	8		1	2	1	1		13
7	Румунія	13	1	5	1	1	1	1	23
8	Німеччина	16	5	1	4	1	2	5	34
9	Польща	36	3	1	1	1	1	1	46
10	Китай	1	2	3	4		3		13
11	Інші	24	6	7	2	4	4	7	50
Кількість за 33 країнами		113	12	18	21	16	11	15	206

3.2. Участь у європейських проєктах

Кожного року активізується робота з розширення участі університету в міжнародних проєктах. Факультети за підтримки відділу міжнародних зв'язків доклали багато зусиль до подання грантових заявок, координування та реалізації міжнародних проєктів. Позитивним моментом було призначення в кожному інституті та факультеті заступників з міжнародної діяльності, що сприяє кращій комунікації та розвитку прямих контактів з іноземними партнерами.

До кінця 2017 року важливу роль відігравали проєкти європейської програми Еразмус Мундус, у яких наш університет почав брати участь, починаючи з 2011 року. Еразмус Мундус – це освітня програма ЄС, що була започаткована в 2004 р. і яка спрямована на активізацію міжнародної співпраці та підвищення мобільності студентів, викладачів, науковців та співробітників європейських університетів та університетів країн Східного партнерства. З 2011 року наш університет брав участь у 6 проєктах програми Еразмус Мундус, що слугує досить позитивним результатом по Україні.

ЧНУ був задіяний також у низці TEMPUS проєктів. TEMPUS – це програма зовнішньої допомоги Європейського Союзу. Її мета – сприяти модернізації системи вищої освіти у країнах-партнерах (країнах-сусідах) ЄС через активізацію співпраці між вищими навчальними закладами держав-членів ЄС та країн-партнерів. Починаючи з 2011 року, в нашому університеті виконувалося загалом 8 за цією програмою.

Потрібно згадати й інші проєкти, профінансовані Європейським Союзом, які виконувалися в нашому університеті: програма Жана Моне (3 проєкти) та Спільна операційна програма Румунія – Україна – Республіка Молдова 2007 – 2013 рр. (3 проєкти).

Важливим є той факт, що з 2014 року запроваджено загальну програму, назва якої ЕРАЗМУС+, за фінансової підтримки Європейського Союзу, що прийшла на заміну вище перерахованими європейським програмам. ЕРАЗМУС+ модифікована програма ЄС, що охоплює всі сектори – освіту, підготовку та молодіжну політику, додано сектор спорту, інтегрує сім наявних програм в єдину узгоджену структуру, намагається досягти більш системного впливу. Цілями цієї програми є: удосконалення навичок і здатності до працевлаштування студентів та сприяння конкурентоспроможності європейської економіки; покращення якості викладання та навчання; виконання Стратегії модернізації вищої освіти в країнах-учасницях програми та розвиток потенціалу країн-партнерів; посилення міжнародного виміру у програмі ЕРАЗМУС+; підтримка Болонського процесу та діалогу щодо політики в стратегічних країнах-партнерах. Програма охоплює 3 ключові напрями діяльності:

КА1: Мобільність студентів та працівників у вищій освіті.

КА2: Співпраця задля інновацій.

КА3: Підтримка реформ.

На початку 2022 року подано нашим університетом в кооперації з нашими партнерами. В листопаді цього року оголошено наступний конкурс за новою програмою Еразмус+ 2021-2027 рр. На кінець цього року університет виконує 5 проєктів за програмою Еразмус+ КА2; підписано понад 40 угод у рамках мобільності студентів, викладачів та співробітників. Також завершилося успішне виконання 2 старих проєктів за напрямком КА2. Сподіваємося на активність наших структурних підрозділів у питаннях подання нових проєктів (дедлайни: початок 2023 року).

3.3. Мобільність студентів і викладачів

Співробітники та студенти ЧНУ беруть активну участь у міжнародній науковій та освітній співпраці. За останні 5 років у закордонних відрядженнях побували 2 985 співробітників, науковців та студентів ЧНУ, які взяли участь у наукових конференціях, симпозіумах, семінарах, стажуваннях, навчанні, у виконанні спільних наукових досліджень і проєктів, читанні лекцій та інше.

Динаміка закордонних відряджень співробітників, викладачів та студентів ЧНУ:

2018 рік – 812;
 2019 рік – 1151;
 2020 рік – 214;
 2021 рік – 291;
 2022 рік – 589.

В останні роки за різноманітними освітніми та науковими програмами, міжуніверситетськими угодами, а також стипендіями різних фондів за кордоном навчалися та стажувалися понад 1 700 студентів ЧНУ. З них семестровий курс навчання або навчання в магістратурі у зарубіжних навчальних закладах, здебільшого в університетах-партнерах, пройшли близько 450 студентів – Університет м. Єна, Любек та Аугсбург (Німеччина), Університет м. Гронінген (Нідерланди), університети м. Грац та Клагенфурт (Австрія), Варшавський, Лодзький, Ягеллонський та Щецинський університети, Краківська політехніка та Краківський педагогічний університет, Поморська академія м. Слупськ (Польща), Яський та Сучавський університети (Румунія), Університет Норд м. Будо та Інститут Сандаля (Норвегія).

ЧНУ зацікавлений у поширенні інформації про свою діяльність як в Україні, так і поза її межами. Викладачі, працівники та студенти вишів-партнерів відвідують університет з метою читання лекцій та стажування, виконання спільних проєктів. А за останні 5 років у ЧНУ було прийнято 1 531 співробітників та студентів вишів-партнерів.

Динаміка прийомів співробітників, викладачів та студентів закордонних ЗВО-партнерів:

2018 рік – 534;
 2019 рік – 767;
 2020 рік – 28;
 2021 рік – 118;
 2022 рік – 84.

На жаль, тривала пандемія та війна безпосередньо негативно вплинули на кількість закордонних відряджень та прийомів. Сподіваємося, що в наступному році ми зможемо побачити позитивну тенденцію щодо пожвавлення мобільності між нашим університетом та закордонними партнерами.

3.4. Співпраця з європейськими фондами

За минулий рік та останній час жваво розвивалися зв'язки Чернівецького університету з багатьма організаціями, фондами і програмами. Серед них варто виокремити такі: Німецька академічна служба обмінів «ДААД», Американська програма академічних обмінів імені Фулбрайта, Корпус миру, Австрійська академічна служба обмінів, Католицька академічна служба обмінів та ми розбудовуємо тісну співпрацю з Британською Радою та Франкофонією, поглибилася співпраця з Гете-Інститутом.

Так, у рамках міжнародних науково-освітніх програм за підтримки та фінансування Німецької академічної служби обмінів (ДААД) в університетах Німеччини перебували викладачі, аспіранти та студенти ЧНУ на стажування, навчання та з метою проведення наукових досліджень, у рамках як індивідуальних, так і колективних стипендій. Перевагою співпраці з різноманітними німецькими фондами є наявність великої кількості партнерів нашого університету в Німеччині (основною вимогою подання спільних заявок є наявність договору про співпрацю з німецьким університетом) та відсутність співфінансування з нашої сторони. Також варто відзначити, що студенти та співробітники університету в останні роки отримують близько 10% від всіх стипендій ДААД, які отримує Україна.

За фінансової підтримку ДААД наш університет розпочав співпрацю з Педагогічним університетом міста Людвігзбург і Технічним університетом міста Любек щодо розширення можливостей диджилітизації в освіті. Сума фінансування складає близько 50 000 євро.

Оскільки наш університет має досить добру співпрацю з німецькомовними університетами, Німецька академічна служба обмінів (ДААД), крім мовних лекторів, упродовж 5-х останніх років направляє до ЧНУ додаткового мовного асистента. Загальна кількість представників ДААД, починаючи з 1998 року, становить 16 осіб. За сприяння німецьких лекторів на початку кожного навчального року організуються безкоштовні курси німецької мови для викладачів та студентів всіх факультетів університету як для початківців, так і тих, хто володіє певним рівнем знання німецької мови. Додаткову інформацію можна отримати в міжнародному відділі або в Центрі німецькомовних студій на початку кожного навчального року. На жаль, лектор ДААД покинув наш університет до 24 лютого і веде заняття в онлайн-режимі.

Викладачі, аспіранти та студенти Чернівецького національного університету є постійними учасниками різноманітних програм академічних обмінів. Стипендіатами Програми імені Фулбрайта стали понад 10 співробітників університету.

Студенти та викладачі нашого університету мають можливість безкоштовно вивчати наступні мови: німецьку, англійську, румунську, польську та литовську. Відповідні курси ведуть лектори – носії мови з Німеччини, США, Румунії, Польщі та Литви. В університеті діють лекторати цих мов.

Протягом 7 останніх років в університеті функціонує лекторат румунської мови на філологічному факультеті. Румунський лектор проводить також безкоштовні мовні курси для наших студентів та викладачів. В жовтні 2016 року відкрито сучасний комп'ютерний клас для потреб лекторату за фінансової підтримки Сучавського університету (орієнтовна сума 250 000 гривень). Лекторка повернулася до занять в офлайн-режимі з вересня 2022 року.

На факультеті іноземних мов розвивається Центр балтійських студій, при якому діють курси литовської мови, і студенти, які її вивчають, мають можливість отримувати стипендії на навчання в литовських університетах.

Міжнародна діяльність Чернівецького національного університету привертає увагу як іноземних фондів, представництв, організацій, так і окремих фахівців, які виявляють бажання працювати в нашому університеті як на волонтерських засадах, так і офіційно працевлаштованими. Протягом останніх років в університеті постійно на різних факультетах викладали представники Корпусу Миру (10 викладачів), представники Австрійської академічної служби (9 викладачів), програми ім. Фулбрайта (14 викладачів).

Міжнародну діяльність університету забезпечують і партнерські відносини з посольствами Канади, Польщі, Чехії, Румунії, Австрії, Німеччини, Болгарії, Литви, Словаччини, США, Республіки Молдова та Ізраїлю в Україні, які сприяють розвитку міжнародної діяльності університету в освітній галузі, наближаючи її до європейського освітнього простору в рамках Болонського процесу. За останній рік, незважаючи на пандемію, наш університет відвідала велика кількість послів провідних світових країн, результатом чого стали домовленості щодо розширення співпраці з університетами та освітніми установами цих держав. Результатом таких візитів стало, наприклад, підписання першої угоди з університетом Кіпра (Європейський університет Кіпра).

У вересні 2022 року спільно з Інститутом історії та культури Південно-Східної Європи при Мюнхенському університеті (Німеччина) подано заявку та успішно отримано фінансування для збереження культурної спадщини в Україні внаслідок військової агресії. Загалом університет отримає понад 40 000 євро на створення 3 Д плану та екскурсії нашого університету та на підтримку 2 університетських музеїв.

Дуже важливим моментом міжнародної співпраці університету є виконання програм подвійного диплому. Договори щодо підготовки студентів ЧНУ за освітньо-кваліфікаційним рівнем «магістр» за навчальними програмами, що передбачають отримання подвійних дипломів, узгоджені та підписані протягом минулого року. Йдеться про наступні спільні програми:

Назва програми	Назва ЗВО-партнера	Країна
«Фінанси та кредит»	Університет Микола Ромеріо м. Вільнюс	Литва
«Хімія/Хімічна технологія»	Краківська політехніка	Республіка Польща
«Україністика/Українська мовата література»	Ягеллонський університет м. Краків	Республіка Польща
«Політологія»	Університет Марії Кюрі-Склодовської (Люблін)	Республіка Польща
«Педагогіка», «Економіка»	Вища лінгвістична школа м. Ченстохов	Республіка Польща
«Професійна освіта»	Люблінський політехнічний університет (м. Люблін, Польща)	Республіка Польща
«Видавництво та поліграфія»	Люблінський політехнічний університет (м. Люблін, Польща)	Республіка Польща
«Телекомунікації та радіотехніка»	Люблінський політехнічний університет (м. Люблін, Польща)	Республіка Польща
«Образотворче мистецтво», «Музика»	Університет Західного Анхоя м. Луань (Китай)	Китай
«Англійська філологія»	Університет Шафарика м. Кошице	Словацька Республіка

«Інженерія програмного забезпечення»	Вища школа економіки та менеджменту в публічному адмініструванні в Братиславі	Словацька Республіка
«Інженерія програмного забезпечення в підприємстві»	Вища школа економіки та менеджменту в публічному адмініструванні в Братиславі	Словацька Республіка
«Комп'ютерні науки»	Сучавський університет Штефан чел Маре	Румунія
«Світлотехніка і джерела світла»	Сучавський університет Штефан чел Маре	Румунія
Міжнародне право»	Сучавський університет Штефан чел Маре	Румунія
Аспірантська програма подвійних дипломів з різних спеціальностей	Сучавський університет Штефан чел Маре	Румунія

Ведуться перемовини щодо започаткування подвійного диплому з спеціальності «Румунська мова» (Сучавський університет) та «Англійська мова» (Литовський університет імені Вітауса Великого м. Вільнюс). Також важливим фактом є початок перемовин щодо створення філії Ясського університету Іоана Кузи в Чернівцях, яка може стати однією з перших на теренах нашої країни. Це надзвичайно важливий напрям міжнародної діяльності, оскільки він дає змогу не тільки утримати студентів в нашому університеті, а дати їм можливість мати дипломи в найкращих європейських закладах вищої освіти.

3.5. Літні школи та навчання іноземних студентів

Міжнародна діяльність університету не обмежується освітнім чи науковим складником, представлена вона й у спортивній і культурній сфері насамперед за участю студентів.

На жаль, через військові дії в Україні не вдалося провести жодних заходів мовного та культурного характеру.

Значну роль у цьому і надалі відіграють культурно-освітні заходи, організовані в Чернівцях Центром німецькомовних студій Gedankendach за фінансової підтримки Goethe-Institut в Україні та німецької служби академічних обмінів (DAAD). Таких заходів проведено значно менше, ніж в останні роки.

Основні спортивні заходи, літні та осінні школи були в цьому році скасовані через війну, але сподіваємося на їхнє проведення вже в 2023 році.

Розпочату в минулі роки роботу із залучення до навчання в університеті іноземних студентів в цьому році довелося істотно скоротити. В лютому та березні цього року абсолютна більшість іноземних студентів університету змушені були залишити Україну. У цьому навчальному році в університет зараховано декілька іноземних громадян, деякі продовжили своє навчання в нашому університеті переважно в онлайн-режимі. Наразі в університеті навчається менше 80 студентів-іноземців. На підготовчі курси зарахування практично перманентне. У 2022 році видано декілька десятків запрошень на навчання іноземців. Основні країни – це Лівія, Гана, Китай, Гвінея, Судан, Пакистан, Бангладеш, Непал, Індія, Нігерія, Алжир, Туркменістан, Марокко. Це важливий напрямок роботи, який матиме перспективу в найближчі роки. Тому треба активно до нього долучатися і відновлювати його, готувати до цієї роботи викладачів, зокрема вивчати англійську мову, готувати лекції та практичні заняття англійською мовою, створювати належні побутові умови для майбутніх студентів.

Перспективними завданнями подальшої активізації міжнародної діяльності ЧНУ можна вважати:

- подальший пошук шляхів кількісного та якісного вирішення проблем міжнародної діяльності нашого університету, спричинених російською військовою агресією;
- подальша робота в аспекті погодження та підписання договорів з партнерами для запровадження подвійного диплому (насамперед на магістерському рівні);
- розширення співробітництва університету за рахунок налагодження контактів з новими партнерами;
- сприяння мобільності студентів, викладацького та адміністративного персоналу в рамках європейських програм (Erasmus+ KA1, DAAD, KAAD) та двосторонніх договорів про співпрацю;
- міжнародна проєктна діяльність;
- підтримка молодих науковців;
- залучення студентів та викладачів до вивчення іноземних мов (англійська, німецька, румунська, французька, іспанська, литовська);
- проведення літніх шкіл;
- пошук та залучення іноземних студентів на повний курс навчання в ЧНУ;
- запрошення відомих іноземних науковців (доповіді, лекції, семінари та інше).

РОЗДІЛ 4.

ІМІДЖ ЧЕРНІВЕЦЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ В ІНФОРМАЦІЙНОМУ ПРОСТОРИ

Комунікаційна політика Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича спрямована на те, щоб відповідати викликам часу, формувати позитивний імідж Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, підтримувати й покращувати його бренд шляхом створення якісного контенту, зручних інтерфейсів та забезпечення максимальної присутності університету в інформаційному просторі України й світу.

Виконання цих та низки інших завдань здійснює відділ комунікацій та брендингу.

Передусім повсякденна робота відділу охоплює такі види діяльності:

- комунікація з усіма структурними підрозділами університету;
- написання, редакція та узгодження текстів і медіаматеріалів за підсумками проведених заходів, подій / новин у житті університетської спільноти, їхня підготовка до публікації на офіційному сайті університету та в соцмережах;
- безпосереднє оперативне висвітлення на веб-сайті університету інформації щодо життєдіяльності університету і його структурних підрозділів;
- упорядкування інформаційних матеріалів (положень, наказів, звітів, документів від спецрад, висновків акредитаційних комісій тощо) на сайті від різних підрозділів університету;
- розробка і розповсюдження прес-релізів запланованих подій; співпраця, комунікація з місцевими, регіональними та національними ЗМІ;
- систематичний моніторинг вищезазначених ЗМІ, а також інших популярних веб-сайтів, де може міститися інформація про університет;
- поточна ділова переписка і відповіді на електронні листи;
- співпраця з рекламними агенціями та іншими фірмами, які надають рекламні послуги для нашого ЗВО. Проведення рекламних кампаній університету, у тому числі із профорієнтаційною метою;
- робота над розміщенням інформації про діяльність університету на радіо, телебаченні, у газетах міста, області, країни;
- установа інформаційних зв'язків з органами державної влади та місцевого самоврядування, підприємствами, організаціями, установами, громадськими об'єднаннями, бізнес-структурами тощо;

- підготовка та проведення за участю керівництва, співробітників та студентів університету прес-конференцій, брифінгів, інтерв'ю, коментарів тощо;
- створення відео- та фотоархівів університету.

Зважаючи на постійну присутність соціальних мереж у сучасному житті, роль яких особливо зросла у період пандемії COVID-19 і продовжує зростати під час війни, відділ комунікацій та брендингу продовжує активно вести офіційні профілі університету у наступних сомережах:

- Facebook-сторінка, яка станом на грудень 2022 р. зібрала 19 178 читачів (для порівняння у 2021 р. – 18 245);
- Instagram-профіль – chnu_official. У грудні 2022 р. число підписників зросло до майже 6,5 тис. (6 425), порівняно з 2021 р. – 4 959. До речі, інстаграм-сторінка університету нині демонструє велике охоплення та активність молодих користувачів, що робить університет ближчим до студентів та потенційних абітурієнтів;
- Telegram-канал (створений у вересні 2021 р.) уже зібрав майже 1,5 тис. читачів і продовжує набирати популярності;
- за YouTube-каналом Чернівецького національного університету стежать понад 700 користувачів.

Упродовж 2022 року відділ комунікацій та брендингу успішно втілює у життя різні проекти та заходи, спрямовані на профорієнтацію абітурієнтів, популяризацію бренду університету, підтримку й поширення позитивного іміджу університету, а також формування й підтримку стійкої системи комунікації з цільовими групами внутрішньої і зовнішньої громадськості:

1. Поповнення мережі інформагентів Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, до числа яких залучено найактивніших студентів – представників майже всіх факультетів та інститутів університету. Вони беруть участь у створенні якісного інформаційного середовища та цікавого контенту в офіційних соцмережах нашого ЗВО. Зокрема, станом на грудень 2022 р. у складі інформагентів перебуває 23 студентів.

2. Співпраця з Асоціацією випускників Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. Зокрема, у 2022 році продовжена серія онлайн-зустрічей з успішними випускниками ЧНУ, 16.02.2022 відбулася зустріч з одразу трьома спортсменами Тетяною Дороховою (українська лучниця), Русланою Цихоцькою (українська легкоатлетка) та Миколою Лабовським (український легкоатлет), які є учасниками Олімпійських ігор 2012 та 2016 рр. Ця та попередні зустрічі відбулися за участі студентів університету та інформагентів, які і модерували ці заходи.

3. Оновлення інфографіки на тему «31 рік у житті Університету», приуроченої до 31-ї річниці Незалежності України.

4. Розвиток комунікативної платформи з місцевими ЗМІ за допомогою засобів Telegram, а також впорядкування і розширення посилань за допомогою сервісу «Лінктрі», що дало змогу зібрати електронні посилання усіх інтернет-джерел університету в одному місці.

5. Проведено анкетування серед студентів університету для визначення доступності інформації про ЧНУ для абітурієнтів. Аналіз результатів опитування допоміг визначити географічні орієнтири рекламної кампанії, цільову аудиторію та пріоритетні канали комунікації із потенційними абітурієнтами та їхніми батьками, на основі чого і була побудована цьогорічна рекламна кампанія для вступників Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича 2022 року.

7. У жовтня 2022 року відділом комунікацій та брендінгу, з метою кращого ознайомлення студентів університету із можливостям, які надає їх alma mater, започатковано серію онлайн-зустрічей «Більше про твій ЧНУ».

На першій зустрічі запрошеним гостем був начальник навчального відділу – Ярослав Гарабазів. На ній обговорювали всі особливості освітнього процесу в нашому університеті. Наступні зустрічі заплановані із представниками відділу міжнародних зв'язків та Наукової бібліотеки Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

З метою формування рекламної стратегії ЧНУ у січні 2022 року здійснено збір інформації щодо профорієнтаційних планів факультетів та навчально-наукових інститутів.

За 2022 календарний рік реалізовано наступні заходи рекламного характеру:

1. Реклама до вступу (пости в соцмережах упродовж травня-серпня 2022 року).

2. У січні-лютому 2022 року відбулися перемовини щодо розміщення реклами університету в таких друкованих та електронних ресурсах:

- газетне видання «Молодий буковинець»;
- телекомпанія «ТВА»;
- спеціалізований портал про освіту в Україні – Education.ua;
- сайт Освіта.UA;
- Вуличне радіо» Тернополя, Івано-Франківська, Кам'янець-Подільського, Хмельницька;
- сайт «ОСВІТА В УКРАЇНІ».

Утім, ці заходи не були втілені через недостатнє фінансування.

3. У Telegram вперше створено та активно модерується чат Абітурієнтів ЧНУ 2022, де молодь може контактувати між собою, амбасадорами, працівниками відділу комунікацій та брендингу і приймальної комісії університету. В чаті постійно публікуються важливі новини щодо вступної кампанії, інформація про факультети / інститути університету, онлайн-зустрічі тощо. Також абітурієнти можуть поставити питання про вступ / навчання та отримати відповіді. Станом на серпень 2022 р. до чату приєдналося близько 1,5 тис. абітурієнтів. Згідно з результатами опитування, понад тисячу із них стали студентами нашого університету.

4. У співпраці з Приймальною комісією був підготований «Каталог освітніх програм ЧНУ», який розіслали на електронні пошти усіх ліцеїв / гімназій Чернівецької області та керівників всіх ОТГ Буковини з проханням до дирекції розповсюдити його серед випускників. Також у листи додали посилання на чат у Telegram із запрошенням приєднуватися.

5. Створено мережу амбасадорів ЧНУ 2022 із студентів університету, які рекламують наш університет серед учнів їхніх рідних шкіл, гімназій та ліцеїв. Проведено три онлайн-зустрічі, на яких амбасадори вчилися ораторському мистецтву виступу від Карини Гродецької, дізнавалися інформацію про особливості цього річного вступу від відповідального секретаря Приймальної комісії Петра Шпатара, першого проректора Василя Балуха. Набуті знання вони використовували на організованій ними онлайн-зустрічі з випускниками свого ліцею / гімназії. Загалом зголосилося стати амбасадорами ЧНУ близько 100 студентів університету.

6. Для амбасадорів підготовлено сценарій виступу з детальною інформацією про ЧНУ, перевагами навчання і можливостями, які тут пропонують. Додатково зроблено ілюстративну презентацію. Всього проведено понад 50 онлайн-зустрічей, під час яких понад тисячу школярів дізналися про наш університет.

7. Змакетовано та надруковано 3 тис. флаєрів рекламного змісту з контактною інформацією факультетів / навчально-наукових інститутів та приймальної комісії університету. На них подано посилання на соціальні мережі ЧНУ та сторінку з інформацією про вступ. Їх розповсюдження відбувається за допомогою екскурсоводів / волонтерів серед відвідувачів екскурсій територією Резиденції митрополитів Буковини і Далмації.

8. Із травня відбувалася рекламна кампанія (таргетована реклама), яка тривала два місяці. Реклама працювала в соціальних мережах Інстаграм і Фейсбук, була спрямована на приваблення потенційних абітурієнтів. Загалом за цей час відбулося понад 2,5 млн показів рекламних постів для цільової аудиторії у соцмережах.

9. Для інформаційного супроводу абітурієнтів створено чат-бот у Telegram, де у кілька кліків можна отримати всі потрібні відповіді щодо навчання і вступної кампанії в автоматичному режимі. Відповіді на додаткові питання у чат-боті дають працівники відділу комунікацій та брендингу і приймальної комісії університету. Цей сервіс працював упродовж трьох місяців. Загалом надано понад 15 тис. відповідей (у тому числі автоматичних) на запитання щодо вступу на навчання до нашого університету.

10. Для впорядкування інформації для вступників застосовано сервіс «Лінктрі», що дало змогу об'єднати актуальні посилання для абітурієнтів.

Наразі триває підготовка рекламної кампанії університету на 2023 рік.

Відділ комунікацій та брендингу ставить перед собою такі пріоритетні завдання в майбутньому:

- підвищення громадської обізнаності про освітньо-наукову діяльність Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича;
- розповсюдження в суспільстві якомога більше позитивної інформації про роботу та діяльність університету з метою формування позитивного іміджу закладу;
- налагодження процесу інформування працівників і студентів про здобутки університету;
- забезпечення максимальної впізнаваності університету;
- відстеження та запобігання розповсюдженню негативної інформації про університет;
- оперативне розміщення об'єктивної інформації на офіційному веб-сайті університету;
- надання вичерпної інформації відповідно до отриманих запитів.

Для кращого виконання поставлених завдань необхідно:

- забезпечення відділу комунікацій та брендингу всіма необхідними технічними засобами;
- запуск оновленого офіційного сайту університету;
- збільшення бюджету на рекламні заходи (таргетована реклама в соціальних мережах, платна реклама на освітніх сайтах, зйомки та монтаж нових відеоматеріалів про діяльність університету).

РОЗДІЛ 5. КАДРОВИЙ СКЛАД ЧНУ

У Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича працює 1883 особи.

Освітній процес забезпечують 959 науково-педагогічних працівників, з них – 170 докторів наук, 121 – професор, 648 – кандидатів наук, 457 – доцентів. Усі науково-педагогічні кадри працюють на умовах контрактів (строкових трудових договорів). Викладачі із науковими ступенями та вченими званнями складають понад 85% професорсько-викладацького складу. В освітньому процесі задіяна іноземка (громадянка Німеччини) як лектор DAAD на кафедрі германського, загального і порівняльного мовознавства за контрактом.

У 2022 р. учене звання професора отримали 14 викладачів університету, доцента – 25, старшого наукового дослідника – 3.

2 інститути та 10 факультетів складаються із 73 кафедр, 68 з яких є випусковими. Доктори наук очолюють 55 кафедр, що складає 75%.

В університеті працюють 5 лауреатів державних премій, член-кореспондент Національної академії наук України, член-кореспондент Національної академії педагогічних наук України, 52 викладачів та співробітників мають почесні державні звання.

Середній вік викладачів становить 44 роки. 34% професорсько-викладацького складу складає молодь до 35 років.

Як сумісники з інших установ та підприємств в навчальному процесі задіяні 104 викладачі, з них 26 – докторів наук, 21 – професор, 38 – кандидатів наук, 19 – доцентів.

У науково-дослідній частині ЧНУ на постійній основі працює 27 наукових працівників, з яких 1 доктор наук, 14 кандидатів наук, 4 працівникам присвоєно звання старшого наукового співробітника.

Інформація про штатних науково-педагогічних працівників Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича за 2016 – 2022 роки:

Таблиця 23

Рік	ВСЬОГО	В тому числі			
		Кандидатів наук	Докторів наук	Доцентів	Професорів
2016	1316	781	147	470	107
2017	1208	777	153	461	105
2018	1148	752	156	455	106
2019	1101	731	160	461	106
2020	1035	689	164	458	108
2021	1018	664	171	473	113
2022	959	648	170	457	121

РОЗДІЛ 6. ГУМАНІТАРНА ТА ВОЛОНТЕРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ

Працюючи останні роки в умовах суворих карантинних обмежень, а з початком 2022 року воєнного стану в Україні, ми намагалися зосередити сили, ресурси, технічні можливості, щоб гідно пройти всі випробовування, завершити рік та прозвітувати про виконану роботу.

За звітній період зроблено і досягнуто чимало. Усвідомлюючи важливість та необхідність зміцнення національно-патріотичних настроїв у країні, на території університету, не лише як культової, історичної частини міста, пам'ятки Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО, а й популярного молодіжного культурно-мистецького простору, впродовж року відбуваються різноманітні заходи, спрямовані на утвердження української державності, збереження правової культури, розвитку соціальних комунікацій та взаємовідносин, збереження самоідентичності, мови, історії, традицій.

Координацію і методичне забезпечення навчально-виховного процесу в університеті здійснює рада з гуманітарної освіти і виховання та дві комісії Вченої ради, зокрема з гуманітарної і соціальної роботи (голова Богдана Лабінська) та інформаційної й медійної діяльності (голова Василь Бакай). Основними пріоритетами в гуманітарно-виховній діяльності є низка напрямів, серед яких варто виділити:

- волонтерський;
- національно-патріотичний;
- культурно-мистецький;
- професійного спрямування і кар'єри;
- соціально-психологічної роботи та превентивного виховання;
- робота у гуртожитках;
- співпраця з органами студентського самоврядування;
- екскурсійно-туристичний напрям та співробітництво з ЮНЕСКО.

Ми навчилися реагувати на сирени, на виклики сьогодення і вчасно надавати необхідну допомогу, розробили алгоритм прийому внутрішньо переміщених осіб, знайшли ресурси для допомоги потребуючим, сформували волонтерські команди, розробили логістичні маршрути отримання допомоги та організували її передачу громадам, військовим частинам, медичним закладам, дитячим будинкам; намагаємося вчасно реагувати на потреби ВПО, які й нині проживають у гуртожитку № 6 та на першому поверсі гуртожитку № 5 студмістечка.

Без сумніву, перелік проблемних питань не закінчується. Не все вдалося одразу бездоганно налагодити. Подекуди були й непорозуміння. Однак спільними зусиллями з командою однодумців нам вдалося впоратися з нелегкими завданнями.

Звісно, на перший план вийшла необхідність координації волонтерської діяльності та гуманітарної допомоги, що надходила до університету від міжнародних партнерів. Згідно з розпорядженням ректора, координатором створеного в університеті Волонтерського штабу ЧНУ був призначений Віталій Кіндзерський, відповідно координатором отримання та розподілу гуманітарної допомоги – Сергій Луканюк.

В умовах воєнного часу активізували свою спільну діяльність відділ з виховної роботи і гуманітарної освіти, Центр культури і дозвілля студентів, міжнародний відділ, відділ комунікацій і брендингу та відділ постачання.

З перших днів війни для об'єднання зусиль співробітників, викладачів та студентів було створено Волонтерський штаб ЧНУ (розташований у студмістечку, у приміщенні профкому студентів). Його основне завдання полягало в наданні допомоги внутрішньо переміщеним особам, які мешкають у гуртожитках університету, викладачам, співробітникам, членам їхніх родин та студентам, які перебувають в лавах ЗСУ.

Задля залучення гуманітарної допомоги з-за кордону працює передусім команда відділу міжнародних зв'язків та Центру Gedankendach, зокрема Центр німецькомовних студій, ГО «Українсько-німецьке культурне товариство

м. Чернівців» та лекторат Німецької служби академічних обмінів DAAD. Необхідність надання зазначеної допомоги зумовило переведення академічної та культурної співпраці в гуманітарну площину. Залучення та використання гуманітарної допомоги відбувається різними шляхами.

По-перше, використання коштів фінансових пожертв, що надходять на спеціально відкритий для цього рахунок в Інституті німецької історії та культури Південно-Східної Європи при Мюнхенському університеті імені Людвіга-Максиміліана. На кошти, що адмініструють німецькі партнери, упродовж восьми місяців війни регулярно закуповуються продукти і предмети гігієни. Для потреб гуртожитків, що приймали ВПО, закуплено постільну білизну і побутову техніку (пральні машини, електричні плити та ін.); понад 500 комплектів термобілизни для потреб співробітників і студентів, а також членів їх родин, які служать в ЗСУ.

По-друге, безпосереднє постачання гуманітарної допомоги інституціями-партнерами. Після прибуття зазначена допомога зберігається у спеціально облаштованому складі у дворі першого корпусу університету та Волонтерському штабі ЧНУ і видається відповідно до індивідуальних волонтерських чи інституційних запитів для потреб місцевих громад, інших регіонів, деокупованих територій та ЗСУ. За період війни університет отримав кілька сотень тонн різноманітної допомоги від інституцій-партнерів та благодійних організацій з Німеччини, Румунії та Італії. Так, вантажі гуманітарної допомоги передані університету партнерами з Педагогічного університету м. Людвігсбурга, Університету прикладних наук м. Любека та Медичної університетської клініки м. Галле (Німеччина), Сучавського та Бухарестського університетів (Румунія), університету м. Турін (Італія). Регулярні гуманітарні вантажі доправляють до ЧНУ Румунський інститут миру (Peace and Action Training Research Institute of Romania) з Клуж-Напоки, благодійна німецька організація ордену Йоганнітерів (Johanniter-Unfallhilfe), Спілка допомоги Швабія-Буковина (Hilfswerk Schwaben- Bukowina). Крім того, цільова пожертва німецької громади Пфаффенвайлер використана для

обладнання бібліотечного кутка в гуртожитку № 6 ЧНУ, де проживають майже 500 осіб ВПО. Нині понад сорок організацій та інституцій надали листи-подяки за надану гуманітарну допомогу, отриману від Волонтерського штабу ЧНУ та тисячі усних подяк від людей, які отримали вкрай необхідну допомогу в надскладний період їхнього життя.

Завдячуючи партнерським відносинам університету із багатьма університетами інших країн та активній міжнародній діяльності університету, починаючи із березня 2022 року, наш університет отримав понад 500 т гуманітарного вантажу, що був розподілений серед ВПО – мешканців гуртожитків, військових підрозділів ЗСУ та громад області. Найбільшим донором гуманітарної допомоги є Інститут історії та культури Східної Європи (Німеччина) та його директор Флоріан Вілах-Кюрера. За його ініціативи започатковано збір благодійних внесків для закупівлі гуманітарної допомоги, що нині складає майже 300 тис. євро. Саме на ці кошти була придбана лєвова частка гуманітарної допомоги. Варто відзначити вклад у благородну справу Громадської організації «Румунський інститут миру «Патрір», Сучавського університету «Штефан чел Маре», товариства Радівці, Волонтерської служби швидкої допомоги (Румунія), громадської організації «Орден Йоганітерів» та Університетської клініки Галле (Німеччина).

Університет надав значну гуманітарну допомогу українським ЗВО, що в результаті воєнних дій постраждали та мають гостру потребу в підтримці. Серед них варто назвати Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Харківський національний університет імені Василя Каразіна, Сумський державний університет; Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут» та Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського.

Варто наголосити на єдності університетської спільноти, адже викладачі, співробітники і студенти всіх структурних підрозділів долучилися до волонтерської діяльності. Кожен у силу своїх можливостей і навичок наближає перемогу над російським загарбником:

- студенти і викладачі долучаються до перекладу субтитрів новин українською мовою на одному з провідних німецьких телеканалів;
- плетуть маскувальні сітки та «химери» для військовослужбовців. Так, на факультеті педагогіки, психології і соціальної роботи створено «Сітковий батальон» (керівник Марія Комісарик), який підготував і передав в ЗСУ понад тисячу метрів вкрай необхідної нашим захисникам маскувальної сітки;
- систематично відбуваються цільові збори коштів та закупівля всього необхідного для потреб військових (медикаменти, білизна, теплий одяг, засоби гігієни, військове спорядження, дрони, далекоміри, тепловізори, рації, продукти харчування тощо);
- активно залучаються викладачі, співробітники та студенти до збору і сортування одягу та предметів побуту для ВПО, розвантажування та сортування іншої гуманітарної допомоги у більшості волонтерських пунктів м. Чернівці та ін.

Коли в перші дні війни у гуртожитки університету почали масово прибувати внутрішньо переміщені особи (через гуртожитки пройшло понад 5 тис. осіб), то силами студентів-волонтерів здійснено підготовку кімнат для їх заселення, оснащено ігрові кімнати для дітей, а згодом й облаштовано укриття у гуртожитках.

Без сумніву, основним є і залишається **національно-патріотичний пріоритет**, тобто громадянська позиція студентства, що особливо важливо в умовах сьогodнішніх реалій. Наразі цей пріоритет значною мірою поєднався з культурно-мистецьким. Університет традиційно проводив власні заходи та долучався до міських і регіональних, проводив презентації відеороликів і вітальних відео сюжетів, зокрема «Розмови без масок», «Відкритий мікрофон», студентські квартирники та ін. Практично всі заходи, що відбувалися, мали благодійний характер.

З початком повномасштабної війни студенти започаткували нову рубрику «Творчість, народжена війною». Відзнято чимало патріотичних

відеороликів задля збільшення українського патріотичного контенту в соціальних мережах.

Чимало благодійних заходів відбувалося на новій локації «Під дубом» на території Резиденції, у клубі творчої молоді «Контакт» (студмістечко), у сквері навпроти Резиденції та на вул. О. Кобилянської.

Спільними зусиллями під час проведення благодійних заходів творчими колективами університету, благодійних квартирників, концертів, ярмарків та патріотичних відеороликів, персональних зборів зібрано понад 600 тис. грн, що використані на різноманітні потреби військових.

ЦКІД спільно з факультетом фізичної культури та здоров'я людини за підтримки Профкому студентів періодично проводять рекреаційно-освітні заходи для дітей. У рамках проведення акції «Подякуй солдату» відбуваються зустрічі наших бійців у військовому госпіталі Чернівців.

Низка заходів була присвячена відзначенню 147-річниці від дня заснування університету із дотриманням правил військового стану. Професори, доценти, асистенти та співробітники університету відзначені нагородами МОН України, обласної військової адміністрації, обласної і міської рад та грамотами університету. Незважаючи на тривалу повітряну тривогу, захід відбувся на належному рівні.

З нагоди Міжнародного дня студента за успішне навчання і активну громадянську позицію, вагомий внесок у волонтерську діяльність 10 студентів відзначені нагородами крайової влади, 6 – муніципальними відзнаками і 24 студента подякою ректора університету.

Акція «Запалимо свічку», присвячена пам'яті жертв голодомору і політичних репресій 1932–1933 років, проходила з традиційним молебнем у церкві Трьох Святителів і проведенням благодійного заходу «Голодомор 32–33. Пам'ять крізь віки...». По завершенні урочистою ходою учасники заходу вирушили до пам'ятника жертв Голодомору, де вшанували невинно убієнних.

Як відомо, один із традиційних загальноуніверситетських конкурсів «Університет має талант» зазвичай відбувався у два етапи. Цьогоріч члени журі до участі у фіналі рекомендували 24 учасників.

Університет взяв активну участь у національному флешмобі, присвяченому Дню української писемності і мови, написання XXII-го Радіодиктанту національної єдності. Приємно зазначити, що викладачі навіть вказують цю подію в індивідуальному рейтингу з гуманітарно-виховної діяльності.

Міжнародний багатожанровий конкурс-фестиваль «Хай пісня скликає друзів», що проводиться у рамках започаткованого в університеті, культурно-мистецького проєкту «Схід + Захід = Мир» у цьому році відбувається в онлайн-режимі. Після дворічної перерви через пандемію, учасники представники різних країн мають можливість презентувати свою творчість у багатожанровому конкурс-фестивалі, який теж є благодійним. Приємно, що презентація фестивалю-конкурсу максимально представлена у соцмережах. Більше того, конкурсантів оцінює потужне журі, у складі якого, крім українських представників, чотири іноземних.

Як відомо, Всесвітній день вишиванки, що почав свою ходу з університету, завжди відзначається по-особливому. Цьогоріч, у відновленому сквері навпроти Резиденції, ЦКІД ЧНУ за підтримки відділу з виховної роботи та гуманітарної освіти та відомих артистів організували концерт «Україна вишивана» і благодійний ярмарок та ярмарок хендмейд.

Різноманітні мистецькі події на теренах нашого краю та міста Чернівців також уже традиційно відбуваються за участі талановитих студентів і викладачів університету, зокрема зведеного хору «Резонанс» (керівник Зоя Софроній), народної аматорської чоловічої хорової капели «Дзвін» (керівник Любомир Равлюк), учасників гуртків ЦКІДу, зокрема вокального «Роси», театрального «Маска» та хореографічного «Стожари». Дозвольте назвати лише деякі: благодійні квартирники «Разом до перемоги», «Єдині, вільні, незалежні»; благодійні марафони «Тримаймо стрій», «Я люблю Україну

свою», «30 сторінок правди», «Музика перемоги»; відкритий мікрофон «Творчість, народжена війною», «Боролись. Боремось. Поборемо» та ін.

Великий резонанс у Чернівцях набула прем'єра благодійної вистави «Жінки в ЗСУ», підготовлена театральною студією «Маска» ЦКІДу (режисер-постановник – студентка факультету іноземних мов Наталія Конюх, яка прибула з Краматорська). Незабутні емоції, сльози і переживання... Зал аплодував акторкам стоячи!

Значний інтерес викликав захід «Я у мамі волонтер», під час якого психологи розповіли чимало цікавого проте, як боротися з тривожністю та не впадати у депресію.

Навіть у найважчі моменти людина рятується гумором. Важкі часи не вплинули на склад і запал творчих колективів університету, які також періодично працювали в онлайн-режимі. Так, у півфіналі Ліги сміху м. Чернівці взяли участь три університетських команди, серед яких команда «Свої люди». Приємно зазначити, що саме вона пройшла у фінал регіональної Західної Ліги Сміху, а згодом взяла участь у програмі «Розсміши коміка». Наразі вони активні учасники різноманітних концертних благодійних турів Україною.

Активна участь студентів у конкурсах, фестивалях, виступи на різноманітних заходах, що проводяться як в режимі онлайн, так і офлайн, залучення студентської молоді до благодійної діяльності сприяють формуванню гуманності як провідної якості особистості, мають на меті наблизити величний день перемоги та сприяють створенню позитивного іміджу університету. Це і є одним із ключових завдань у вихованні сучасної молоді. І власне, активна участь у різноманітних благодійних акціях та заходах створюють передумови і можливості формування людиноцентризму в освітньо-виховному середовищі та суспільстві загалом.

Вагому роль у житті університету відіграють **органи студентського самоврядування.**

Провідний принцип їхньої діяльності – захист прав студентів і участь в управлінні університетом. Чесні та прозорі вибори Студентських парламентів та Студентських рад структурних підрозділів утверджують закони демократії та дотримання прав і свобод учасників освітнього процесу. Студенти входять до складу Науково-методичної ради, статутної комісії, інших робочих комісій університету, ректорату та Вченої ради; долучаються до роботи акредитаційних комісій та ін.

Студенти юридичного факультету започаткували практику надання безкоштовних правових консультацій та юридичної допомоги студентам нашого університету. На базі студпарламенту створено комісію з питань забезпечення освітнього процесу в умовах воєнного стану. Комісія розглянула низку звернень студентів щодо освітнього процесу в теперішніх умовах та надавала підтримку студентам вимушеним переселенцям.

У рамках напряму навчально-наукової, зовнішньої діяльності та міжнародних зв'язків органами студентського самоврядування університету проведено низку заходів, зокрема загальноуніверситетський конкурс «Диктант до дня української писемності та мови» (понад 70 робіт учасників); загальноуніверситетський інтелектуальний конкурс «Брейн-ринг 2022»; відновили рубрику «English Speaking Club» та ін.

Студпарламент започаткував пілотний профорієнтаційний проєкт «Візьми від знань максимум», мета якого є надання безкоштовних освітніх послуг з підготовки випускників закладів загальної середньої освіти до національного мультипредметного тесту з базових навчальних предметів (українська мова і література, математика, історія України).

Невід'ємним складником діяльності органів студентського самоврядування є зовнішня діяльність та міжнародні зв'язки. У жовтні проведено IV міжнародну науково-практичну конференцію органів студентського самоврядування «Ukrainian Hogwarts». Цьогоріч понад 50 учасників конференції з 8 університетів України, зокрема Сумського державного університету, Національного університету «Острозька академія»,

Львівського національного університету імені Івана Франка, Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, Івано-Франківського національного університету нафти і газу, Національного університету біоресурсів і природокористування України, Сучавського університету «Ștefan cel Mare» (Румунія) мали можливість поділитися досвідом своєї діяльності, новими практиками та цікавими думками. За напрацьованими матеріалами був виданий збірник тез конференції.

Студенти університету активно долучились до Всеукраїнського флешмобу «Напиши листа герою».

Студентський парламент у власному виданні «Stud Life», що публікується в електронному варіанті на платформі «Issue», висвітлює найважливіші події, що відбуваються в університеті. Сторінка видання @studlife.chnu активно поширюється в інстаграмі, де публікуються важливі події та анонс випуску видання

Важливим складником студентського самоврядування є соціально-гуманітарна діяльність, у рамках якої на постійній основі працює телеграм бот «Типу Психолог», де студентам, за потреби, надається кваліфікована психологічна допомога.

Важливою ланкою студентського самоврядування слугує спортивна діяльність, у рамках якої проведено низку заходів, а саме: матч з міні-футболу між студентськими командами; спільно зі спортивним клубом університету Спартакіада для студентів перших курсів університету; змагання першості університету з настільного тенісу та шаховий турнір тощо.

Студенти долучаються до проведення Дня відкритих дверей університету, беруть активну участь у проєкті «Мир в цифровий час», загальноуніверситетському інтелектуальному конкурсі «Брейн-ринг» та «Чорна п'ятниця по-студентськи».

Важливим складником діяльності студентського самоврядування є інформаційна робота, що відіграє важливу роль у промоції університету.

Варто зазначити, що значно збільшилося число підписників (понад 6 тис. студентів) у соціальній мережі «Інстаграм», де започатковано п'ять постійних рубрик; набуває популярності канал на платформі «Тік Ток»; створено «бесіду» для активістів Студентського парламенту з метою ефективного інформування студентів.

Житлово-побутова діяльність ОСС суттєво відчутна у тісній співпраці з дирекцією студмістечка. Адже організація поселення студентів у гуртожитки на початку навчального року, планові перевірки гуртожитків упродовж року, дотримання правил внутрішнього розпорядку, вирішення нагальних організаційних і побутових потреб здійснюється завдяки представникам комітету рад студмістечка. Своєчасне реагування на скарги, усунення недоліків та незручностей житлово-побутових умов, швидке розв'язання та розв'язання конфліктних ситуацій сприяють забезпеченню порядку і безпеці проживання ЗВО у гуртожитках студмістечка.

Вагому роль у житті університету відіграє **профспілкова організація студентів.**

Кожен навчальний рік розпочинається із презентації профспілкової організації студентів університету для першокурсників та студентів, що вступають на навчання за скороченою формою. Загалом було проведено 17 онлайн-презентацій профспілкової організації студентів, на яких у кожного присутнього була змога дізнатися про діяльність профспілкової організації, не лише поставити запитання, які цікавлять, а й отримати відповідь на них.

Важливим складником адаптації першокурсників до навчання в університеті є робота студентських кураторів профспілкових активістів, які проводять роботу, спрямовану на адаптацію студентів до нових умов навчання, а іногородніх студентів – ще й проживання у гуртожитках Студкуратор – це той, хто допоможе, навчить, підтримає!

Уже третій рік профспілкова організація студентів ЧНУ реалізовує інформаційно-просвітницький онлайн проєкт «Чаювання із профспілкою», суть якого полягає в організації онлайн-зустрічей студентського активу, під

час яких обговорюються актуальні студентські питання, зокрема: студентські стипендії, планування діяльності профспілкової організації, переваги вищої освіти, студентоцентризм у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича та ін.

Щороку відбувається «Школа профорга ЧНУ», що вже третій рік проходить у режимі онлайн. Цьогоріч у новообраних профоргів була можливість прослухати 32 вебінари і взяти участь у 5-и тренінгах. Всього випускниками цьогорічної Школи стало понад 100 профоргів.

Продовжується успішна реалізація проєкту студентського профкому «Центр кар'єри». Цей щорічний захід надає можливість роботодавцям зустрічатися зі студентами, презентувати свої фірми. Для студентів це добра нагода відшукати роботу в різноманітних фірмах і компаніях.

Профспілкова організація студентів намагається швидко реагувати на запити, які виникають від студентів. І один із них – це розширення «студентської інфраструктури» для проведення студентських заходів, зокрема у студмістечку, де чимало студентів у післянавчальний період проводять свій час.

Профспілка студентів університету проводить надзвичайно важливу роботу в контексті допомоги та організації комфортних умов перебування ВПО в гуртожитках № 5 та 6. Так, з перших днів війни організовано цілодобове чергування волонтерів. Волонтерський штаб Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича активно підтримував і підтримує ВПО. Зокрема, налагоджені постійні канали комунікації з ВПО через месенджери, що дозволяє оперативно доносити будь-яку інформацію та отримувати відгуки; зусиллями співробітників університету та інших волонтерських організацій краю організовуються різноманітні пізнавальні та спортивні заходи для дітей, які мешкають у гуртожитках університету; відповідно до домовленості адміністрації ЧНУ із провайдером у кожному кімнату надається безкоштовний інтернет; для комфорту мешканців гуртожитку, за підтримки

волонтерських організацій, встановлені кулери із безкоштовною водою та нові пральні машини.

За допомогою сторінок профспілкової організації студентів у соціальних мережах завжди можна відшукати важливу й корисну інформацію щодо волонтерства та підтримки ВПО.

Надзвичайно важливим пріоритетом, особливо в умовах сьогодення, є **соціально-психологічна робота і превентивне виховання**.

Звісно, робота у цьому напрямі значно ускладнилася у порівнянні з минулим роком, адже серед вступників чимало студентів, які мешкали на окупованих територіях або територіях, де ведуться активні бойові дії. Це накладало певну відповідальність на відповідні служби. Нині в університеті навчається чимало студентів пільгових категорій, з яких понад 250 проживає у гуртожитках студмістечка. Для них встановлені пільги при оплаті за проживання (сироти безкоштовно). Звичайно, ці студенти перебувають під постійним контролем відділу з виховної роботи і гуманітарної освіти, деканатів, студентського самоврядування і студентської профспілки.

Вагому роль у цьому напрямі відіграє Соціально-психологічний центр університету (керівник – завідувач кафедри психології Валентина Радчук), Фахівці центру, які працюють на громадських засадах допомагають у вирішенні конфліктних ситуацій та наданні психологічної допомоги, подальшому супроводі, виявленні, за допомогою різноманітних методик, небезпечних проявів у молодіжному середовищі, допомагають не лише нашим студентам, а й ВПО. Наразі Центр навіть змінив своє місце розташування і переїхав у студмістечко, де профспілка студентів надала у користування свій медіа-центр.

Значна увага приділяється індивідуальній роботі зі студентами та ВПО. Непоодинокими є випадки, коли студенти опиняються у складних життєвих обставинах. Дехто потребує невідкладної психологічної допомоги. Найчастіше це стосується студентів першокурсників, яким не завжди легко

адаптуватися до нових умов. Збільшилася кількість звернень про соціальну і психологічну допомогу в період пандемії та воєнного часу.

Робота Центру реалізовувалася за напрямками згідно з планом роботи з урахуванням потреб як студентів, так і ВПО, яких наразі у гуртожитках мешкає понад 400 осіб, з них майже 100 дітей.

Звісно, зазначена ситуація в країні суттєво вплинула на збільшення кількості звернень різних категорій осіб за психологічною допомогою. Основні напрями надання допомоги:

1. *Консультативний* – індивідуальна психологічна допомога за запитом. Всього проведено майже 250 годин консультацій (понад 150 осіб), з яких 215 годин онлайн, 16 – очно. Серед них чимало студентів, викладачів, співробітників університету, ВПО і навіть військові.

2. *Діагностичний* – опитування студентів першого курсу університету з метою вивчення особливостей адаптації першокурсників до навчання в складних умовах війни, в якому взяло участь понад 500 студентів першокурсників.

3. *Корекційний* – проведено 36 тренінгових годин з групами студентів факультету педагогіки, психології та соціальної роботи (24 з них – онлайн). Тематика – самооцінка, стресостійкість, психологічна витривалість під час війни.

4. *Профілактична та просвітницька робота* – зустрічі на постійній основі та за запитами зі студентами, співробітниками і ВПО.

Упродовж року співробітники Центру взяли участь у 16 зустрічах, у межах роботи акредитаційних комісій, які працювали в університеті.

У напрямі соціальної роботи вагома роль відведена **студентським гуртожиткам**.

Починаючи з 26 лютого, студмістечко почало працювати в особливому режимі. У терміновому порядку силами працівників студмістечка, студентів-волонтерів були звільнені лішко-місця для проживання ВПО.

Досить чітко і швидко, завдяки розробці GOOGLE-таблиць (списків), був організований процес поселення та формування, а надалі й чіткий контроль за прибуттям і вибуттям ВПО, підготовлені укриття в гуртожитках, облаштовані ігрові кімнати для дітей, які прибували з територій бойових дій.

Наразі у гуртожитках студмістечка мешкає 2430 студентів та 435 ВПО, з них 109 дітей. Відповідно до ситуації, що склалася, на початку навчального року відбувся перерозподіл ліжко-місць між інститутами та факультетами для проживання іногородніх студентів.

Переважна більшість студентів із розумінням поставилися до переселення в інші гуртожитки, хоча іноді й виникали певні непорозуміння. Мешканці студмістечка ознайомлені з алгоритмом дій під час повітряної тривоги, з планом евакуації в укриття, правилами внутрішнього розпорядку проживання в гуртожитках. Звісно, не всі ВПО дотримуються встановлених правил, нерідко виникають конфліктні ситуації між ВПО, що зумовлюють необхідність виклику поліцейських як співробітниками університету, так і мешканцями. Не завжди й наші студенти поводять себе належним чином, проте для студентів, які порушили правила внутрішнього розпорядку проживання у гуртожитках та умови договору на проживання, діють певні покарання (догани, виселення з гуртожитку та ін.).

Гуртожитки забезпечені теплом, водою, світлом (за графіком) та всім необхідним. За можливості виконуються заявки мешканців гуртожитків задля покращення соціально-побутових умов проживання.

Екскурсійно-туристичний та співробітництво з ЮНЕСКО

Велика роль в умовах воєнного часу приділяється охороні та дотриманню безпеки щодо збереження Резиденції митрополитів Буковини і Далмації. Так, у березні в режимі онлайн відбулася перша зустріч керівництва ЮНЕСКО з координаторами об'єктів Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО в Україні. Обговорено чимало питань безпеки та охорони культурних, архітектурних та природних пам'яток на території України, що в умовах війни, перебувають під постійною загрозою. Так, у рамках підтримки пам'яток

культури університет отримав протипожежні матеріали та спеціальну тканину від Швейцарського представництва Всесвітньої ради музеїв ICOM задля збереження цінних рідкісних експонатів, книг, окремих архітектурних елементів Резиденції, зокрема фресок і вітражів.

Нещодавно завершила роботу Міжнародна науково-практична конференція «50 років Всесвітній спадщині: уроки минулого, виклики сьогодення, перспективи», присвячена 50-річчю з часу прийняття Конвенції «Про охорону культурної і природної спадщини». Приємно констатувати, що конференція проходила під патронатом Національної комісії у справах ЮНЕСКО МЗС України. Більше того, на конференцію прибув представник Нацкомісії Антон Барабуля, який привітав учасників і виступив з ґрунтовною доповіддю. В онлайн-режимі учасників привітала й заступник міністра культури і інформаційної політики Катерина Чуєва, яка відзначила вагому роль університету в освітній, науковій і культурній сферах.

Важливу роль у гуманітарній діяльності університету відіграє екскурсійне обслуговування. Як відомо, з початку війни впродовж місяця як оглядові, так і тематичні екскурсії Резиденцією митрополитів Буковини і Далмації (нині – Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича) були заборонені. Лише після тривалих дебатів тематичні екскурсії з 25 березня відновлено. З метою дотримання безпекового складника оглядові екскурсії та прогулянки дендропарком заборонені й нині. Варто зазначити, що проведення тематичних екскурсій відбувається з певними обмеженнями: група не більше 25 осіб (у т. ч. й діти).

Упродовж 2022 р. проведено понад 3500 екскурсій (у 2021 р. – 2700), число екскурсантів майже 70 тис. (2021 р. 48500). Водночас на рахунок університету за екскурсійне обслуговування надійшло майже 3 млн грн (2021 р. – 2 млн 150 тис.). Як бачимо, незважаючи на воєнний стан, число охочих відвідати Резиденцію значно зросло, тим більше, що за проханням різноманітних благодійних організацій і різноманітних установ, що опікувалися ВПО, проведено чимало безкоштовних екскурсій.

Отже, попри те, що майже цілий місяць тематичні екскурсії не проводилися, а оглядові та різноманітні фотосесії заборонені, й нині прибуток університету зріс. Це приємний факт, адже екскурсії можна розглядати у двох площинах: з одного боку, це реклама і популяризація Резиденції як університету та туристичного магніту України, а з іншого, отримання коштів, що вкрай необхідні університетові.

Якщо раніше іноземні гості прибували в Україну з метою відпочинку чи пізнавальною метою, оздоровлення чи лікування, то сьогодні більшість іноземців – це журналісти. Наші екскурсороводи спільно із закордонними журналістами долучилися до активної боротьби на інформаційному фронті. Сьогодні вони стали поруч із журналістами, супроводжуючи представників світових ЗМІ у поїздках у міста і села, де відбувалися звірства російської армії. Аби довести до світової спільноти достовірну інформацію і протидіяти російській пропаганді, що має свою агентуру і телеканали, де переконують європейців у фейковості новин з України, екскурсороводи Анжела Бота і Микола Косташ супроводжували румунських та іспанських журналістів під час відвідування Бучі, Ірпеня і Гостомеля, аби переконатися у звірствах окупантів на власні очі. У фойє 5 корпусу представлена низка світлин із зазначених міст.

З перших днів війни керівник Центру Gedankendach Оксана Матійчук веде щоденну рубрику «Український щоденник» в одній з найбільших німецьких газет (понад 1 млн 300 тис. підписників), де висвітлює злочини російського агресора в Україні. Завдяки її зусиллям надходять як фінансові пожертви, так і гуманітарна допомога, що спрямовується на цільову допомогу військовим і цивільним. Більше того, за активну гуманітарну діяльність Баварський парламент відзначив Оксану Матійчук та Сергія Луканюка премією «Будівничі мостів», вручення якої заплановано провести 3 липня у парламенті землі Баварія.

Ще одна цікава акція, що теж знайшла своє місце у сюжеті телемарафону «Єдині новини», Мерія м. Покровськ Донецької області з вдячністю за

прихисток переселенців передала Чернівецькій ОВА 1000 кущів троянд, з яких 800 було висаджено на території Резиденції. Здавалося б, війна, а троянди розквітли і милували своєю красою не лише нас, а й наших екскурсантів, серед яких і мешканці Покровська.

У надскладних умовах війни українці доводять світові, що ми європейська держава, про що зайвий раз підтверджує надання Україні статусу кандидата в члени ЄС. Ураховуючи те, що Буковина є одним із найбезпечніших регіонів України, наш університет став своєрідним майданчиком для отримання гуманітарної допомоги, проведення різноманітних мистецьких акцій, зйомок відеокліпів та прямих трансляцій з міста, яке стало прихистком для десятків тисяч українців, які тимчасово знайшли тут свій дім, роботу, отримали право на захист.

Музей історії університету

Наразі завершено дослідження, вивчення та опис експонатів, що погоджено на засіданні «Музейної ради Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» від 17 червня 2021 р.

Разом із фахівцями бухгалтерії розроблено і впроваджено механізм передачі на облік у музей предметів від господарюючих об'єктів та наукових структур університету, що мають цінність для історії університету; відповідно до «Положення про Музей історії Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» та у відповідності до «Інструкції з організації обліку музейних предметів у «Музеї історії Чернівецького Національного університету» узгоджено та затверджено розподіл музейних експонатів за групами збереження.

Наразі завершено підготовку і впроваджено картотеки музейних експонатів за книгою надходжень і групами збереження; проведено обробку інформації про викладачів університету від часу заснування і до сьогодення та створено «Картотеку персоналій», що постійно поповнюється і оновлюється; продовжується виявлення і передача експонатів музею для підготовки списків для погодження «Музейною радою Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» та взяттям музеєм на облік; музею передано для

наукового вивчення, опису та збереження народознавчу колекцію, зібрану викладачем університету Й.-Т. Ю. Сележаном у кількості 1402 одиниці збереження.

Результатом роботи в Чернівецькому обласному державному архіві є фотокопії документів періоду 1875-1918 рр., що стосуються заснування та функціонування Чернівецького університету в цей період. Скопійовано та опрацьовано більше 700 документів, що наразі перекладаються задля можливості їх використання в експозиції музею.

РОЗДІЛ 7. ФІНАНСОВА ДІЯЛЬНІСТЬ

Загальний фонд

Основними джерелами фінансування університету є кошти загального фонду державного бюджету та власні надходження. Доходи університету за всіма видами діяльності у 2022 році склали **540 млн. 955 тис. грн.**, більше половини з яких (53%) профінансовано державою.

За рахунок загального фонду Міністерство освіти і науки України виділило університету на 2022 рік фінансування в сумі **284 млн. 489 тис. грн.:**

- **Освітня діяльність:**

- «Підготовка кадрів закладами вищої освіти та забезпечення діяльності їх баз практики» (по КПКВ 2201160) – **219 млн. 603 тис. грн.**, у тому числі за статтями видатків:

Заробітна плата з нарахуваннями	208 231
Виплати студентам з числа дітей-сиріт та випускникам	3 477
Поточні витрати на утримання університету	209
Оплата комунальних послуг та енергоносіїв	7 686

- «Виплата академічних стипендій студентам (курсантам), аспірантам, докторантам закладів фахової передвищої та вищої освіти» (по КПКВ 2201190) – **51 млн. 74 тис. грн.**;

- «Державні премії, стипендії та гранти в галузі освіти, науки і техніки, стипендії переможцям міжнародних конкурсів» (по КПКВ 2201080) – **91 тис. грн.**;

- «Надання компенсації закладам, підприємствам, установам та організаціям державної та приватної форми власності, у приміщеннях (будівлях) яких в умовах воєнного стану на безоплатній основі розміщувалися тимчасово переміщені особи» (по КПКВ 2201700) – **267 тис. грн.**;

- **Наукова діяльність:**

- «Наукова і науково-технічна діяльність закладів вищої освіти та наукових установ» (КПКВ 2201040) - **13 млн. 423 тис. грн.**, у тому числі за статтями видатків:

Заробітна плата з нарахуваннями	11 678
Поточні витрати для виконання наукових тем	951
Оплата комунальних послуг та енергоносіїв	794

- «Підтримка пріоритетних напрямів наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок у закладах вищої освіти» (КПКВ 2201390) – 297 тис. грн.;

у тому числі за статтями видатків:

Заробітна плата з нарахуваннями	234
Поточні витрати	6
Оплата комунальних послуг та енергоносіїв	57

На початку 2022 року розподіл видатків державного бюджету на підготовку здобувачів вищої освіти здійснювався Міністерством освіти і науки України за Формулою з урахуванням контингенту здобувачів вищої освіти, масштабу діяльності, наукової діяльності, регіональної підтримки, працевлаштування випускників. Університет зайняв 19 позицію за загальним обсягом фінансування закладів вищої освіти та 16 позицію за комплексним показником діяльності. Порівняно з минулим 2021 роком університет мав отримати додатково 25 млн. 653 тис. грн. за формульним розподілом видатків споживання. На жаль, для стабілізації ситуації на час воєнного стану уряд призупинив дію деяких постанов щодо порядку фінансування закладів вищої освіти, зокрема, формульний розподіл видатків. У результаті університет отримав із загального фонду держбюджету на 18 млн. грн. менше, ніж планувалось. Виділене фінансування дозволило утримувати базову чисельність науково-педагогічного та іншого персоналу, оплачувати комунальні послуги, здійснювати виплати студентам з числа дітей-сиріт.

Міністерство освіти і науки України не фінансувало цього року бюджетну програму капітальних видатків «Фонд розвитку закладів фахової передвищої та вищої освіти» (КПКВ 2201140).

Також Міністерство охорони здоров'я України не профінансувало бюджетну програму «Загальнодержавні заклади та заходи у сфері медичної освіти» для розробки та проведення об'єктивного структурованого практичного (клінічного) іспиту, який є складником Єдиного державного кваліфікаційного іспиту для здобувачів вищої освіти за спеціальністю «Фізична терапія, ерготерапія» галузі знань «22 Охорона здоров'я».

Університет бере участь у бюджетній програмі компенсації закладам витрат у зв'язку з розміщенням у гуртожитках тимчасово переміщених осіб (КПКВ 2201700), щомісяця відповідно до постанови уряду надає Міністерству освіти і науки України інформацію щодо компенсації коштів на комунальні витрати. Станом на 5 грудня компенсовано 235 тис. грн. – поки що тільки за березень, квітень, травень.

Фінансування наукової діяльності за бюджетною програмою «Наукова і науково-технічна діяльність закладів вищої освіти та наукових установ» також зменшилось під час секвесту бюджету (на 996 тис. грн.) і складає цього року 13 млн. 423 тис. грн., що суттєво менше минулорічного обсягу.

Наші два пріоритетні наукові напрями («Технічні науки» та «Математичні науки та природничі науки») отримали 297 тис. грн. підтримки від держави, що на 922 тис. грн. менше ніж у минулому році.

Спеціальний фонд

Спеціальний фонд у 2022 році склав **256 млн. 466 тис. грн.:**

- **освітня діяльність КПКВ 2201160 – 256 млн. 54 тис. грн.,**

у тому числі за статтями видатків:

Заробітна плата з нарахуваннями	159 979
Поточні витрати на утримання університету	18 257
Оплата комунальних послуг та енергоносіїв	25 910
Витрати другого семестру 2022–2023 навчального року (оплата праці, відпускні викладачам)	34 646
Капітальні видатки	17 262

у тому числі

підготовка кадрів за рахунок фізичних та юридичних осіб – 212 млн. 906 тис. грн.

Заробітна плата з нарахуваннями	144 754
Поточні витрати на утримання університету	12 415
Оплата комунальних послуг та енергоносіїв	19 400
Витрати другого семестру 2022–2023 навчального року (оплата праці, відпускні викладачам)	34 646
Капітальні видатки	1 691

інша освітня, господарська діяльність, благодійні внески, виконання окремих доручень, доходи від депозитів – 32 млн. 143 тис. грн.

Заробітна плата з нарахуваннями	15 225
Поточні витрати на утримання університету	5 842
Оплата комунальних послуг та енергоносіїв	6 510
Капітальні видатки	4 566

перехідні залишки коштів – 11 млн. 5 тис. грн.

Реконструкція та реставрація	11 005
------------------------------	--------

- **наукова діяльність (КПКВ 2201040) – 412 тис. грн.,**
у тому числі за статтями видатків:

Заробітна плата з нарахуваннями	370
Поточні витрати для виконання наукових тем	1
Оплата комунальних послуг та енергоносіїв	41

Спеціальний фонд основної діяльності формувався здебільшого за рахунок надходження коштів за навчання в університеті (180 млн. 976 тис. грн.), інших освітніх послуг (5 млн. 389 тис. грн.), господарської діяльності (19 млн. 32 тис. грн.), здачі майна в оренду (405 тис. грн.); інших джерел власних надходжень – благодійних внесків та грантів (3 млн. 961 тис. грн.), цільових коштів для виплати додаткових стипендій (816 тис. грн.), надходжень від депозитних вкладів (277 тис. грн.).

У поточному році Чернівецька обласна рада планувала продовжити фінансування першочергових протиаварійних та ремонтно-реставраційних робіт на пам'ятці архітектури – Резиденції митрополитів Буковини і Далмації. На жаль, виділення субвенцій на відбулось. Також не профінансовано міжнародний грант, що мав забезпечити реставраційні роботи Мармурової зали Резиденції.

Спеціальний фонд наукової діяльності формувався за рахунок семи госпдоговірних науково-дослідних тем. Не виділялись субвенції з місцевого бюджету на виконання науково-дослідних робіт та заплановане фінансування чергового етапу гранту Національного фонду досліджень.

Протягом року забезпечувалось своєчасне нарахування заробітної плати, стипендій, виплат студентам з числа дітей-сиріт, комунальних послуг та енергоносіїв. Не допускалась з вини університету заборгованість за розрахунками з постачальниками та виконавцями робіт і послуг, усі платіжні документи до Державного Казначейства подавались вчасно.

Пріоритетним завданням у 2022 р. залишалось утримання на належному рівні оплати праці співробітників університету. За звітний період наші фінансові можливості за основною діяльністю дозволили залучити кошти для виплати викладачам доплати за науковий ступінь і вчене звання в розмірі 100% (крім літніх місяців) від максимального граничного обсягу (**36 млн. 369 тис. грн.**).

Надбавки за складність і напруженість у роботі, за високі досягнення у праці, виконання особливо важливої роботи виплачувалися професорсько-викладацькому складу, навчально-допоміжному персоналу, службі обслуговування навчального процесу, адміністративному персоналу, персоналу ботанічного саду, наукової бібліотеки, господарському й обслуговуючому персоналу (**13 млн. 956 тис. грн.**).

З метою підвищення престижності праці та за особливі умови роботи відповідно до Постанов Кабінету Міністрів України виплачувались надбавки до посадового окладу:

- педагогічним працівникам (завідувачам лабораторій, методистам тощо) у січні-травні в розмірі 10 %, червні-грудні в розмірі 5 % (**319 тис. грн.**).
- працівникам бібліотеки у січні-травні в розмірі 25 %, у червні-грудні в розмірі 15 % (**650 тис. грн.**).

Для забезпечення виплати встановлених посадових окладів витрачено **168 млн. 116 тис. грн.**, надбавок та доплат за вислугу років – **31 млн. 214 тис. грн.**, доплат до мінімального розміру заробітної плати на рівні 6 500 грн. з 1 січня та 6 700 грн. з 1 жовтня – **23 млн. 351 тис. грн.** У зв'язку з воєнним станом уряд не підвищив з жовтня розміри посадових окладів працівникам бюджетної сфери на 3,1 %, як планувалось раніше.

Протягом 2022 р. науково-педагогічним, педагогічним працівникам, працівникам наукової бібліотеки, музеїв та Центру культури і дозвілля виплачувалася матеріальна допомога на оздоровлення при наданні чергових відпусток (**8 млн. 934 тис. грн.**), а іншим працівникам – матеріальна допомога на поліпшення соціально-побутових умов (**549 тис. грн.**). Педагогічним працівникам та працівникам музеїв виплачено щорічну грошову винагороду у розмірі посадового окладу (**366 тис. грн.**).

Виплати стимулювального характеру застосовувалися до всіх категорій співробітників університету. За поточний звітний період (січень-листопад) за всіма бюджетними програмами вдалося виплатити премії науково-педагогічному персоналу за рахунок економії фонду заробітної плати на суму 1 млн 331 тис. грн., навчально-допоміжному персоналу – 120 тис. грн., адміністративно-управлінському, обслуговуючому та господарському персоналам – 669 тис. грн., науковим співробітникам – 1 млн. 434 тис. грн. Усього на суму 3 млн. 554 тис. грн. Винагороди за виконання міжнародних грантових угод склали 623 тис. грн. У грудні місяці планується виплатити премії ще на 8 млн. 500 тис. грн. за рахунок економії фонду заробітної плати.

Відповідно до Закону України «Про індексацію грошових доходів населення» у межах фінансових ресурсів за січень-листопад виплачено 3 млн.

497 тис. грн. індексації доходів співробітникам, 548 тис. грн. індексації стипендії студентам, аспірантам, докторантам.

Академічні стипендії студентам, аспірантам, докторантам виплачувались у повному обсязі. З січня розмір академічних стипендій для студентів значно підвищився – звичайна академічна стипендія зросла з 1300 грн. до 2000 грн. На жаль, виплата премій та матеріальної допомоги студентам, аспірантам, докторантам за рахунок «стипендіальної» програми все ще не передбачена паспортом бюджетної програми. За рахунок програми основної діяльності відповідно до законодавства виплачено щорічну матеріальну допомогу 69 студентам з числа дітей-сиріт (90 тис. грн.).

За особистою згодою співробітників університету на спеціальний рахунок Національного банку неодноразово перераховувався одноденний заробіток для потреб Збройних Сил України – 2 млн. 715 тис. грн.

РОЗДІЛ 8. ГОСПОДАРСЬКІ СПРАВИ

Адміністративно-господарська частина університету станом на 30.11.2022 виконала робіт на загальну суму 4953 тис. грн., що є менше, ніж минулого року.

У поточному році господарським способом, тобто власними силами наших ремонтно-експлуатаційних служб, виконано робіт на загальну суму 1185,6 тис. грн. (у т. ч. матеріали на суму 630 тис. грн.). Освоєні кошти спрямовані на необхідні ремонтні роботи електричних та водопровідних мереж, систем центрального опалення, відремонтовано частково дахи, вікна, двері, стелі, підлоги, стіни в навчальних корпусах і гуртожитках.

Ремонтно-експлуатаційною службою відремонтований фасад навчального корпусу № 1, проведено реконструкцію гаража-майстерні з естакадою, ремонт коридорів та санвузла лівого крила навчального корпусу № 3; ремонт двох аудиторій та коридору першого поверху, системи центрального опалення приміщення клубу навчального корпусу № 4; у корпусах № 5, 9, 16 виконаний ремонт сховищ; у навчальному корпусі № 16 проведений ремонт спортзалу та двох аудиторій; у корпусі № 20 відремонтовано дві аудиторії, сходові клітини мансарди та малий ремонт вікон та дверей тощо.

Ремонтною службою студмістечка відремонтовані місця загального користування та інженерні мережі в гуртожитках. Заміна розеток, вимикачів, ламп, світильників, кранів, сантехніки та іншого обладнання загального користування відбувалася постійно протягом року.

Підрядним способом на об'єктах **студмістечка**, тобто із залученням сторонніх організацій, виконано робіт на суму біля 395 тис. грн., а саме:

- ремонт водопровідних мереж та встановлення погодозалежної автоматики в гуртожитку № 3 та 4 – 395 тис. грн.

Підрядним способом виконувалися також роботи **в навчальних корпусах** очікуваною загальною вартістю біля 3,2 млн. грн.:

- влаштування шатрового даху корпусу № 9 (завершення робіт) – 1281,7 тис. грн.;
- реконструкція господарського двору, будівель та допоміжних приміщень (продовження робіт) – 1100,7 тис. грн.;
- підготовка котельного господарства для роботи в осінньо-зимовий період – 825,5 тис. грн.

Потреба в ремонтних роботах об'єктів університету дуже велика, ураховуючи значний знос цих об'єктів. Стан об'єктів і конструктивних елементів будівель мають багато серйозних проблем і в тому числі інженерні мережі, які потребують подальшого ремонту.

У 2022 році виконувалися роботи передбачені планом, але значно в менших обсягах, ураховуючи воєнний стан.

Студмістечко. Комфортному проживанню студентів у гуртожитках приділяється значна увага. У звітному році проведено та відремонтовано ввід води біля гуртожитку № 3, встановлено погодозалежну автоматику в гуртожитку № 3 та 4. Крім того, фінансування спрямовано на поточні ремонти силами РЕС студмістечка.

Необхідно відзначити допомогу від благодійних організацій на покращення умов проживання ВПО. Силами адміністрації студмістечка та за сприяння організації «Unchain» та Миколи Прохорова закуплено 4 пральних машинки та 2 сушки для 5 та 6 гуртожитків.

Завдяки Датській організації у справах біженців «DRC» для переселенців у студмістечко закуплено:

- 1) 30 ліжок 2-х ярусних з матрацами – 345 000 грн.;
- 2) 66 ліжок одинарних з матрацами – 429 000 грн.;
- 3) 3 електричні котли для гарячої води – 87 000 грн.;
- 4) змонтовано систему водопостачання гарячої води у гурт. №5 – 15 000 грн.;
- 5) змонтовано систему водопостачання гарячої води у гурт. №6 – 80 000 грн.;
- 6) придбано ліхтарі аварійного освітлення на гурт. №5, №6 – 26 000 грн.;
- 7) для людей з обмеженими можливостями руху придбали санітарний інвентар.

Загальна сума волонтерської допомоги склала близько 1 000 000 грн.

Адміністрація студмістечка разом з волонтерським центром і надалі продовжують всіляко допомагати та підтримувати ВПО, які проживають у наших гуртожитках.

Історико-архітектурний комплекс

Щодо ремонтно-реставраційних робіт на Семінарській церкві, Митрополичому корпусі та реконструкції господарського двору, то, зважаючи на відсутність фінансування, договір підряду з ремонтно-реставраційних робіт по Семінарській церкві розірвано. На завершення реконструкції та благоустрою господарського двору продовжено дію договору на 2022 рік. Фактичне виконання робіт по госпдвору в поточному році склало біля 1,1 млн грн. Згідно з грантом від посольства США, укладено договір підряду на ремонтно-реставраційні роботи Мармурової зали Митрополичого корпусу, однак, попри воєнний стан, фінансування отримано не було, а отже, й роботи не розпочинались.

Закупівлі

Окремо необхідно відмітити діяльність, що проводиться службами університету в напрямі закупівель товарів, робіт та послуг.

Матеріалів для проведення поточних ремонтів службами АГЧ закуплено на загальну суму більше 630 тис. грн. Це дало змогу економніше використовувати кошти на ремонтні роботи власними силами, ніж підрядними організаціями.

Особливістю поточного 2022 року стали закупівлі в умовах воєнного стану. Встановлена Кабінетом Міністрів України черговість оплат Казначейством суттєво ускладнила, а в деяких випадках унеможливила проводити закупівлі. Утім, ми намагалися все ж таки закупити необхідні обсяги товарів та послуг, щоб підтримувати життєдіяльність університету.

Укриття

Функціонування університету в умовах небезпеки ракетних ударів вимагало вжиття відповідних заходів щодо влаштування укриттів в навчальних корпусах та гуртожитках. Влітку поточного року силами ремонтних служб університету проведено велику роботу зі створення та уведення в експлуатацію найпростіших укриттів у підвальних та цокольних приміщеннях. Ураховуючи вимоги ДСНУ України, Держпродспоживслужби, Ювенальної поліції та Чернівецької обласної військової адміністрації, університет підготував такі укриття:

№ з/п	№ укриття	Укриття	Площа, кв.м.	Характеристика укриття (підвал/цоколь/ 1й поверх)	Місткість, осіб
		КОРПУСИ			
1	№18	Навчально-адміністративний корпус 5 (праве крило)	324,6	підвал	541
2	№19	Навчально-адміністративний корпус 5 (ліве крило)	208,2	підвал	347
3	№20	Навчальний корпус 6	117,6	підвал	196
4	№21	Навчальний корпус 9	1021	підвал	1701
5	№22	Навчальний корпус 15	85	підвал	50
6	№23	Навчальний корпус 16	327,6	цоколь	546
7	№24	Навчальний корпус 19	88,3	цоколь	147
8	№96059	Наукова бібліотека (ПРУ №96059)	168	підвал	276
		ГУРТОЖИТКИ			
9	№25	Гуртожиток 3	457,8	підвал	763
10	№26	Гуртожиток 4	418,8	підвал	698
11	№117	Гуртожиток 5	262,3	підвал	437

У встановлений нормативними документами порядок найпростіші укриття обстежено комісією та поставлено на облік. Це дозволило розпочати освітній процес в умовах частих повітряних тривог в очному режимі.